

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

BAKALÁŘSKÉ KOMBINOVANÉ STUDIUM

2011–2014

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Petr Kaňka

Česká televize a proces digitalizace televizního vysílání

Praha 2014

Vedoucí bakalářské práce:
PhDr. Helena Havlíková

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE

BACHELOR COMBINED (PART TIME)

2011–2014

BACHELOR THESIS

Petr Kaňka

**Czech Television and Digitisation Process
of Television Broadcasting**

Prague 2014

The Bachelor Thesis Work Supervisor:
PhDr. Helena Havlíková

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpal, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne 14. března 2014

.....

Petr Kaňka

Poděkování

Chtěl bych poděkovat za odborné vedení práce PhDr. Heleně Havlíkové, dále vedoucímu projektu Programu digitalizace České televize Ing. Pavlu Hanušovi za cenné podklady a konzultace týkající se tématu bakalářské práce. Také bych chtěl poděkovat za podporu a rady vedoucímu techniky České televize Ing. Ivo Ferklovi.

Anotace

Bakalářská práce se zabývá procesem digitalizace televizního vysílání, zejména ve vztahu k veřejnoprávní České televizi. Zmiňuje technické, legislativní a finanční aspekty procesu, zabývá se vlivem na programovou nabídku televize veřejné služby. Rozebírá také dopady do jednotlivých subsystémů instituce – organizační struktury České televize, stylu její vizuální prezentace a technologických systémů. Na závěr zkoumá úspěšnost a míru profilace programového okruhu analýzou programových schémat a výzkumem realizovaným na vzorku televizních diváků.

Klíčová slova

Česká televize, digitalizace, dodatkové služby, financování, fragmentarizace, konvergence, multiplex, veřejná služba, vizuální styl, serverové odbavování, technický plán přechodu.

Annotation

Project of digitisation process of television broadcasting, especially in Czech TV, is described in this Bachelor thesis. The text summarizes technical, legal and financial characteristics of the project and its impact to public TV broadcasting. Impact to institution subsystems as organizational structure, corporate identity and technology systems is analyzed as well. Finally, the success rate of particular TV channel specialization is studied on a sample of television broadcasting consumers.

Key words

Czech Television, digitisation, fragmentation, funding, multiplex, platforms convergence, public service, server handling, supplementary services, technical transition plan, visual style

OBSAH

ÚVOD	8
TEORETICKÁ ČÁST	
1 TECHNICKÉ ASPEKTY DIGITALIZACE	10
1.1 Analogový a digitální systém	10
1.2 Podstata digitálního systému televizního vysílání	11
1.3 Benefity digitálního vysílání	14
1.3.1 Vysoké rozlišení obrazu	15
1.3.2 Dodatkové služby, konvergence	17
1.3.3 Kmitočtová dividenda	21
2 PRÁVNÍ A SPOLEČENSKÉ ASPEKTY DIGITALIZACE	26
2.1 Legislativní východiska	26
2.2 Digitální éra	28
2.3 Veřejná služba.....	34
2.4 Globalizace, individualizace.....	36
3 OBSAHOVÉ A ORGANIZAČNÍ ASPEKTY DIGITALIZACE	39
3.1 Programová východiska	39
3.2 Program digitalizace, vznik ČT24 a ČT4 sport.....	42
3.3 Restrukturalizace.....	46
3.4 Digitalizace archivu a zpravodajství.....	49
3.5 Programová redefinice ČT2, vznik ČT :D, ČT art.....	50
3.6 Televizní grafika, self-promotion.....	54
PRAKTICKÁ ČÁST	
4 ZMĚNY PROGRAMOVÝCH SCHÉMÁT A VÝZKUM	60
4.1 Cíle a nastolení hypotéz	60
4.2 Programová schémata	62
4.3 Popis vybraného vzorku a průběhu výzkumu	67
4.4 Analýza a vyhodnocení výsledků šetření	68
ZÁVĚR	74
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	76
SEZNAM OBRÁZKŮ, GRAFŮ a TABULEK	87
SEZNAM PŘÍLOH	88

ÚVOD

Téma bakalářské práce Česká televize a proces digitalizace televizního vysílání bylo zvoleno v souvislosti s probíhající zásadní proměnou trhu elektronických médií v ČR během posledního desetiletí.

Tato práce proces digitalizace televizního vysílání chápe ne úzce jen ve smyslu přeměny standardu šíření vysílaného signálu z analogového na digitální, ale snaží se jej popsat jako přelom nastavující nové podmínky pro vývoj a šíření mediálních obsahů, na který reagují tvůrci, ale i televizní publikum. Ačkoliv analogové šíření pozemního televizního vysílání bylo na území České republiky již ukončeno, tato práce nepokládá proces digitalizace za uzavřený. Dále probíhá fragmentace nabídky vznikem nových specializovaných kanálů, nové formy šíření obsahu mění dosud používané modely financování, technologický vývoj umožňuje zvyšování účinnosti systémů kódování digitálně přenášeného obsahu a tím jeho vyšší kvalitu.

Česká televize jako instituce veřejné služby, jejíž úkoly jsou definovány vůlí zákonodárce v zákonech, je jedním z hlavních aktérů procesu digitalizace. Je tedy možné zkoumat, k jakým změnám v oblasti technologické, organizační, programové a přístupu k sebepropagaci dochází v této organizaci.

Základní teoretická východiska pro práci poskytla literatura věnující se převážně technickým aspektům problematiky, mezi autory jmenujme vedoucího vysílací techniky České televize Ing. Karla Trpáka a zástupce akademické obce Ing. Dušana Líšku, ucelený pohled je čerpán z publikace Ing. Zdeňka Duspivy, který byl předsedou NKS pro přechod na digitální vysílání.

Hodnocení procesu přechodu zemského televizního vysílání z analogového na digitální, včetně zveřejnění rozsáhlých syndikovaných průběžných výzkumů, obsahuje publikace vydaná sdružením Digimonitor autorů RNDr. Ivana Tomka, CSc. a PhDr. Pavla Dvořáka, CSc., člena Rady Českého telekomunikačního úřadu. Americký pohled na problematiku digitalizace přináší dílo Nicholase Negroponteho. Také je nutné zmínit publikaci Dr. Josefa Musila, CSc., který proces přechodu k DVB-T zasazuje do kontextu vývoje informační společnosti a rolí elektronických médií.

Dalšími zdroji jsou publikace věnující se teorii médií, reklamy a firemní identity autorů doc. PhDr. Jitky Vysekalové, Ph.D. a Ing. Jiřího Mikeše. Podstatnými jsou taktéž školící materiály České televize.

Celkově převažují, vzhledem k aktuálnosti tématu, zejména internetové zdroje: veřejně zpřístupněné materiály ČT (Ročenky, Dlouhodobé plány programového,

technického a ekonomického rozvoje), rozhovory odborníků poskytnuté odborným mediálním serverům, česká legislativa včetně práva Evropské unie.

Podstatným zdrojem informací byly také podněty a materiály Ing. Pavla Hanuše, vedoucího projektové kanceláře ČT pro řízení Programu digitalizace a vedoucího techniky České televize Ing. Ivo Ferkla.

Cílem teoretické části práce je seznámit čtenáře s principem šíření digitálního televizního vysílání, jeho výhodami, popsat chování a strategii ČT v jednotlivých fázích přechodu od analogového systému a zasadit je do kontextu změn zákonných podmínek a chování dalších subjektů na televizním trhu – komerčních provozovatelů, orgánů státní správy. Upřesnit do jaké míry se proces digitalizace promítl do změn jednotlivých subsystémů organizace, zejména technologického vybavení, organizační struktury a nástrojů komunikace s recipienty.

Práce je zakončena praktickou částí, jejímž cílem je ověření míry profilace tematického televizního programu analýzou programových schémat a úspěšnosti profilace realizovaným výzkumem na vzorku definované cílové skupiny.

TEORETICKÁ ČÁST

1 TECHNICKÉ ASPEKTY DIGITALIZACE

1.1 Analogový a digitální systém

„Etymologie slova *digitální* odkazuje na latinské **digitus** – prst, ukazatel. V angličtině výraz **digit** mimo označení prstu získal další význam: číslice desítkové soustavy. Z anglického jazyka se rozšířilo označování číslicových systémů jako *digitálních*.“¹

Z uvedeného vyplývá, že digitální systémy popisují realitu posloupností konkrétních číselných hodnot, z nichž se každá vztahuje k určitému okamžiku. Můžeme tedy vyvodit zásadní rozdíly ovlivňující přesnost tohoto popisu systémy pracujícími na analogovém a číselném principu. Analogový měřicí systém zobrazuje měřenou veličinu v čase spojitě, přesnost měření závisí převážně na přesnosti čidla a nastavení rozlišení zobrazovací jednotky. U systémů digitálních se uplatňuje vzorkovací frekvence – tj. časový interval mezi každými jednotlivými měřeními (je determinován vlastnostmi čidla, ale zejména výpočetním výkonem systému) a nastavení velikosti kvantizační úrovně (ta je ovlivněna A/D převodníkem za čidlem).

S objevem tranzistoru došlo k možnosti regulovat elektrický signál ve dvou stavových hodnotách, proto jsou v současné době dále zpracovávány číslicové výsledky výpočetními přístroji v dvojkové sestavě. Rozšiřování těchto výpočetních systémů umožnil proces miniaturizace a vznik soustav hradel – integrovaných obvodů.

„V návaznosti na uvádění stále rychlejších a dokonalejších mikročipů do praxe zasáhla digitalizace nejprve výrobu masmediálního produktu, který si však dlouhou dobu i nadále, s výjimkou zvukového nosiče, zachovával svoji tradiční podobu.“²

Recipienti mediálních sdělení nebyli v úvodní fázi procesu digitalizace změnou ovlivněni, obsah nadále přijímali prostřednictvím tradičních kanálů: papíru, analogově šířeného televizního a rozhlasového vysílání. Důvodem prosazení nové technologie v oblasti zpracování zvuku je nižší požadavek na výpočetní výkon kódovacího systému oproti zpracování obrazových scén. V Československu se nový nosič zvuku CD začal

---

¹ TOMEK, I. a P. DVOŘÁK. *Digitalizace televizního vysílání v ČR*. Praha: Grada, 2013. s. 9. ISBN 978-80-247-4518-3.

² ŠMÍD, M. *Digitalizace médií v historii a současnosti. Institucionalizace (ne)odpovědnosti: globální svět, evropská integrace a české zájmy*. Editor J. Kabele, L. Mlčoch. Praha: Karolinum, 2001. s. 213. ISBN 80-246-0378-0.

prosazovat od počátku devadesátých let v návaznosti na zahájení výroby disků v Gramofonových závodech v Loděnici v r. 1988.³

Československá televize používala digitální zařízení v jednotlivých částech řetězce zpracování signálu zpočátku ve vysílací, studiové a přenosové technice; prvním takovým byl záznamový stroj Ampex AVR2. Toto zařízení, využívané od roku 1974, mělo však analogový vstup a výstup, digitálně byl signál zpracováván uvnitř zařízení komponentou „digitální korektor časové chyby“.⁴

Odklonu od analogové technologie i v posledním článku řetězce výroby a vysílání napomohl „obrovský pokrok mikroelektroniky, který umožnil masovou komputerizaci. Výkonnost mikroprocesorů a tedy i počítačů narůstá podle Moorova empirického zákona exponenciálně.“⁵ Dalším faktorem byly klesající ceny technologických celků skládajících se z těchto elektronických součástí.

1.2 Podstata digitálního systému televizního vysílání

Celý proces přenosu digitálního signálu prostřednictvím vysílačů a dokrývačů (v digitálním prostředí přesněji hovoříme o opakovačích) je standardizován. Principy popsané v této kapitole platí obecně pro všechny tři formy šíření (pomocí pozemních vysílačů, satelitem či kabelovými a optickými sítěmi).

Systém přenosu je možné rozdělit do několika vzájemně navazujících činností, z nichž každá má nezastupitelnou roli. Jsou jimi:

- a) komprimace dat,
- b) vytvoření bloků dat,
- c) sloučení dat,
- d) přenos do sítě vysílačů,
- e) šíření pomocí vysílačů,
- f) individuální či skupinový příjem (přes společné antény),
- g) dekódování,
- h) sledování programu nebo využití dodatečné služby.

---

³ KNOLL, A. Ohlédnutí za digitalizací v českých knihovnách. *Digitalizace aneb Konec oslích uší: sborník vydaný u příležitosti stejnojmenné konference konané 14. -16.6.2010 v Městské knihovně v Praze*. Praha: Městská knihovna v Praze, 2010. s. 20. ISBN 978-80-85041-32-3.

⁴ Zařízení bylo představeno v expozici 60. let televizního vysílání roku 2013 v Národním technickém muzeu v Praze.

⁵ MUSIL, J. *Elektronická média v informační společnosti*. Praha: Votobia, 2003. s. 15. ISBN 80-722-0157-3.

Ke komprimaci dat je nutné přistoupit z důvodu jejich velkého objemu při výstupu z odbavovacích pracovišť, v nichž se signál finálně režijně a technicky kompletuje. Výsledem procesu komprimace je až čtyřicetinasobná redukce těchto dat (systémem MPEG2). Využívá se vlastností lidského vnímání, které nezachytí drobné nepřesnosti zobrazení při dynamických scénách a možností digitálních systémů popisovat sama sebe. Proto se při neměnné scéně v části obrazu vždy odkazuje na shodu s předešlým snímkem. Tyto úkony se označují jako:

- a) redukce irelevance,
- b) redukce redundance.⁶

Samostatný proces komprimace je použit na zvukovou složku. Využívá se vlastností nedokonalosti lidského sluchu – nevysílají se méně hlasité zvuky z jednotlivých subpásem. Následně jsou takto redukovaná data (obrazové a zvukové jednotlivě) rozčleněna do bloků – packetů, z nichž každý je označen jednoznačným identifikátorem. Tyto složky jsou poté v programovém multiplexeru sloučeny s dalšími daty souvisejícími s programem (VPS kódem, teletextem apod.) a vstupují do transportního multiplexeru.⁷

Zde jsou multiplexovány s dalšími dodatkovými službami (EPG, aplikacemi) a dalšími programy do souhrnného datového toku. Tuto možnost digitálního vysílání hodnotí Josef Musil jako klíčovou: *„Tato rovina je zásadní inovací a základním organizačním článkem digitalizovaného vysílání. [...] Multiplexování je z hlediska vývoje informační společnosti novým přínosem digitalizace, protože otvírá cestu k zásadně novému stupni informačního komfortu v podobě doplňkových služeb.“*⁸ Blíže se této problematice věnuje kap. 1.3.2.

Po opatření servisních kódů tento jednolitý tok dat vstupuje do modulátoru. Způsob modulace kontinentálního systému využívá 6817 subnosných frekvencí, do nichž modulátor paralelně rozděluje data. Tato modulace zajišťuje velkou stabilitu přenosu a v rámci jednofrekvenční sítě (v určité územní oblasti) možnost využívat vysílání sousedního vysílače.⁹ Dochází k velké úspoře potřebných kmitočtů při pokrytí

---

⁶ TOMAN, J. a I. PROCHÁZKA. *Technické základy DVB-T*. [online]. Praha: Česká televize [cit. 2014-01-30]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/technika/digitalni-pozemni-vysilani-dvb-t/technicke-zaklady/>

⁷ Tentýž.

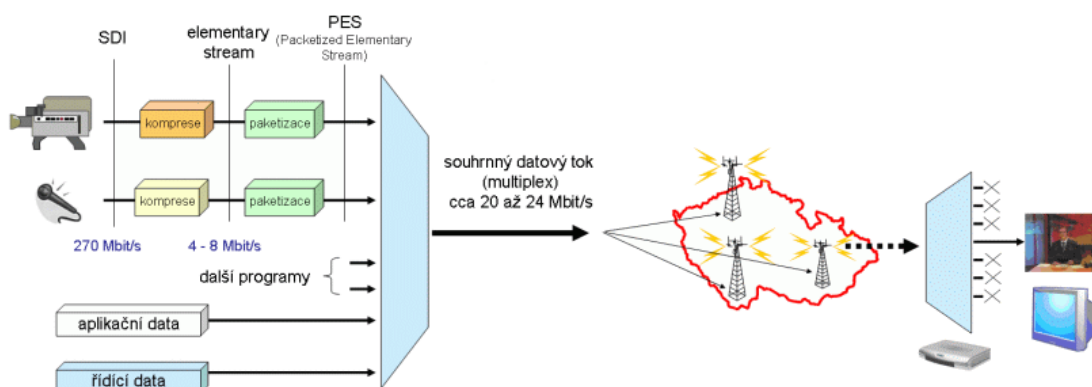
⁸ MUSIL, J. *Elektronická média v informační společnosti*. Praha: Votobia, 2003. s. 154. ISBN 80-722-0157-3.

⁹ DIGIZONE. *Modulace a vysílání*. [online]. [cit. 2014-01-30]. Dostupné z: <http://www.digizone.cz/specialy/jak-funguje-dvb-t/modulace-vysilani/>

území oproti analogovému způsobu vysílání, což je označováno jako kmitočtová dividenda (viz kap. 1.3.3).

Následující Obrázek 1 přináší blokové schéma přenosu zemského digitálního vysílání. Zobrazuje velikosti datového toku (v Mbit/s) v jednotlivých fázích přenosu.

Obrázek 1: Schéma přenosu zemského digitálního vysílání

Zdroj: DIGIZONE. *Co všechno standard DVB-T pokrývá: Principy přenosu dat za pomoci digitálního vysílání.* [online]. [cit. 2014-01-30]. Dostupné z: <http://www.digizone.cz/specialy/jak-funguje-dvb-t/pokryti-dvb-t/>

V České televizi pracovala odbavovací a návazná pracoviště s digitálními obrazovými signály již od r. 1994. K postupnému přechodu na digitální technologie došlo také u distribučních a kontribučních systémů. Jednalo se o tyto celky:

- satelitní přijímače EBU Centrálního rozvodu (26. srpna 1998),
- kontribuční trasy z Poslanecké sněmovny a Senátu ČR,
- kontribuční trasy ze studií v Brně a Ostravě,
- trasy na centrální dispečink Českých radiokomunikací na Strahově,
- datové propojení střížen 11 krajských redakcí,
- distribuční a kontribuční ATM síť Českého Telecomu (O2) včetně přípojných pevných míst (celkem se jednalo o 72 lokalit).¹⁰

¹⁰ OTÁHAL, L. *Propojení televizních signálů na pracoviště Centrálního dispečinku spojových služeb ČT.* Praha: Česká televize, 2005.

1.3 Benefity digitálního vysílání

Věcné důvody pro start procesu digitalizace televizního vysílání z hlediska přenosu shrnul v roce 2004 Zdeněk Duspiva: „V ČR je doposud možnost dalších celoplošných TV programů při využití současného analogového systému omezena, v podstatě vyloučena. V současnosti již analogové systémy televizního a rozhlasového vysílání vyčerpaly vnitřní rezervy dalšího zdokonalování obrazu a zvuku a obsazení vyhrazených kmitočtových pásem dosáhlo takového stupně, že již není další rozšiřování v dostatečném pokrytí.“¹¹

Zde je však nutno uvést, že technologie analogového rozhlasového vysílání v pásmu FM dovoluje poskytovat řádově vyšší nabídku počtu stanic, než je možné při vysílání analogové televize v normě PAL.

Díky odolnosti digitálního signálu proti nepříznivým vlivům (viz výše kap. 1.2) zajišťuje digitální systém stabilní zobrazení, jsou vyloučeny tyto jevy:

- a) moiré (příčné pruhy),
- b) vícenásobné kontury,
- c) degradace šumem,
- d) cross-color (rozmazané barevné přechody),
- e) cross-luminance (rušivé struktury v obraze).

Jevy označené jako d) a e) způsobovala vlastnost u nás používaných systémů SECAM a PAL zaváděných v Evropě od konce šedesátých let. Oba tyto systémy mají jednu nevýhodu: protože jasovou a barevnou informaci přenášejí ve stejném pásmu kmitočtů, ani nejdokonalejší dekodéry z nich nedokáží naprosto čistě vydělit tři základní televizní barvy – červenou, zelenou a modrou. Digitální televize přenáší tyto nezávisle, poskytuje čistší, brilantnější obraz.¹²

Dalším příkladem možností nového systému je schopnost přenášet korektně obraz i v jiném poměru stran než 4 : 3, který používalo analogové vysílání. Identifikace formátu pro digitální přijímač se přenáší pomocí Video indexu kódovaného do signálu SDI (digitální norma studiového přenosu) nebo WSS identifikátoru (wide screen signalling).¹³ Prosadil se poměr stran 16 : 9, který lépe vyhovuje lidskému vnímání.

---

¹¹ DUSPIVA, Z. *Digitalizace jako budoucnost elektronických médií*. Praha: Votobia, 2004. s. 11. ISBN 80-722-0169-7.

¹² TRPÁK, K. a D. LIŠKA. Konečná, prosím, přestupte si. *Stereo a video: Technický a spotřebitelský měsíčník*. Praha: Trade and Leisure publications, 2000, roč. 8, č. 2, s. 9. ISSN: 1210-7026.

¹³ TRPÁK, K. *Širokoúhlé vysílání a HDTV (High Definition Television)*. Praha: Česká televize, 2007. s. 8-9.

Srovnáme slučitelnost televizní normy s filmovými formáty, jež jsou uvedeny v Tabulce 1.

Tabulka 1: Filmové formáty

Film	Poměr stran	V přepočtu
35mm, klasický formát	1,37 : 1	4,11 : 3
35mm, rozšířená promítací plocha (EU)	1,66 : 1	14,94 : 9
35mm, rozšířená promítací plocha (AM)	1,85 : 1	16,65 : 9
35mm, širokoúhlý formát	2,35 : 1	21,15 : 9
16mm, film standard	1,37 : 1	4,11 : 3
16mm, film super	1,66 : 1	14,94 : 9

Zdroj: TRPÁK, K. *Širokoúhlé vysílání a HDTV (High Definition Television)*. Praha: Česká televize, 2007. s. 7.

V České televizi byla v souvislosti se zavedením vysílání v tomto formátu mj. začleněna do vysílacího řetězce jednotka Aspect Ratio Converter, která zajišťovala odbavení korektního signálu do obou platforem. Také byly upraveny řídicí systém odbavování Astra a IT Provys.

1.3.1 Vysoké rozlišení obrazu

Formát vysokého rozlišení obrazu umožňuje divákovi zkrátit pozorovací vzdálenost a výrazně zdokonalit subjektivní vjem.

Úvahy o zavedení HDTV měly různou podobu, odlišnou ve třech světových technologických centrech. Pionýrem v tomto ohledu bylo Japonsko, které vyvinulo svůj vlastní systém Hi-Vision (1125 řádek, obraz 16 : 9) a uvedlo ho do experimentálního provozu již v roce 1988, u příležitosti olympijských her v Soulu.¹⁴

Zmiňován je i japonský systém NHK, který byl vyvíjen již od 70. let a pro jehož záznam byl využíván 1“ magnetický pás. Tento systém byl předveden v Praze na Kavčích horách již v r. 1984.¹⁵

Docházíme tedy k zjištění, že vývoj formátu vysokého rozlišení obrazu neprobíhal v důsledku digitalizace vysílání, ale vycházel z fyzikálních vlastností analogové televize. Evropští zástupci elektrotechnického průmyslu ve snaze nepřipustit opakování hegemonie japonského systému, k čemuž došlo v případě standardu VHS

¹⁴ TOMEK, I. a P. DVOŘÁK. *Digitalizace televizního vysílání v ČR*. Praha: Grada, 2013. s. 11. ISBN 978-80-247-4518-3.

¹⁵ TRPÁK, K. *Širokoúhlé vysílání a HDTV (High Definition Television)*. Praha: Česká televize, 2007. s. 12.

u analogových kazet do videopřehrávačů, vyvinuli systém HD-MAC a zablokovali celosvětové etablování systému Hi-Vision.¹⁶

Ve Spojených státech amerických se projektanti rozhodli nahradit tamní systém NTSC, jelikož vykazoval nestabilitu barevného podání v závislosti na fázovém posunu signálu. V soutěži, vyhlášené tamním regulátorem Federal Communications Commission (FCC) vyhodnocené 1. června 1990, uspělo několik již digitálních projektů.¹⁷

Tento zlomový okamžik otevřel možnost zavést digitální technologie i mimo výrobu mediálního produktu, což bylo dosud považováno za nerentabilní. Vývoj ve Spojených státech amerických jednoznačně šel k prosazení výpočetních systémů i v konečném článku řetězce.

„Na základě testů... se hlavní aktéři těchto digitálních systémů (uspěvších v soutěži FCC, pozn. aut.) rozhodli spojit síly, aby z toho nejlepšího, co jejich návrhy obsahovaly, vytvořili nový standard. Tak 24. 5. 1993 vznikla tzv. Velká aliance (Grand Alliance), jejíž produkt byl nazván analogicky k systému NTSC, tj. ATSC.“¹⁸

Evropští technici ve spolupráci a s podporou evropské politické reprezentace ukončili práci na rozvoji systému HD-MAC a zaměřili pozornost na rozvoj digitálního systému, jež by umožnil vysílat v kvalitě HD. 23. září 1993 byla ustavena Valná hromada evropského sdružení DVB (Digital Video Broadcasting). Česká televize se stala členem od jara 1994 jako první vysílatel ze zemí bývalého východního bloku.¹⁹ Systém DVB se stal základem pro všechny platformy šíření digitálního signálu (pozemního, kabelového, satelitního) v Evropě a dalších zemích včetně formátu vysokého rozlišení obrazu.

Česká televize reagovala na technologický vývoj spuštěním zkušebního vysílání v HD kvalitě pomocí satelitní distribuce DVB-S 31. srpna 2009. U příležitosti zimní olympiády ve Vancouveru 2010 přešla na vysílání řádné. Na marketingový rozměr výběru termínu spuštění upozorňuje i Nicholas Negroponte: *„Rytmus rozvoje HDTV je po dlouhá léta synchronizován s olympiádami, jednak proto, aby se výsledky daly předvést v mezinárodním měřítku, jednak proto, že spojení se skvělou sportovní*

---

¹⁶ TOMEK, I. a P. DVOŘÁK. *Digitalizace televizního vysílání v ČR*. Praha: Grada, 2013. s.12. ISBN 978-80-247-4518-3.

¹⁷ Tentýž.

¹⁸ TRPÁK, K. a D. LÍŠKA. Konečná, prosím, přestupte si. *Stereo a video: Technický a spotřebitelský měsíčník*. Praha: Trade and Leisure publications, 2000, roč. 8, č. 2, s. 10. ISSN: 1210-7026.

¹⁹ DUSPIVA, Z. *Digitalizace jako budoucnost elektronických médií*. Praha: Votobia, 2004. s. 14. ISBN 80-722-0169-7.

podívanou slouží nové technologii jako podpora – a jako ukázka možností (na normální televizi není zpravidla vůbec vidět hokejový puk).²⁰

Zavedení vysílání v HD kvalitě kladlo na obměnu technologických systémů České televize řádově vyšší požadavky, než na výše zmíněný start odbavování formátu 16 : 9. Bylo třeba inovovat tyto technologické celky:

- a) stříhovou studiovou režii (řešeno provizorně pomocí HD přenosového vozu),
- b) grafický on-air systém,
- c) vnitřní televizní rozvody vč. přepínacích matic,
- d) záznamové stroje, vysílací servery, filmový snímač,
- e) odbavovací režie (projekt Nových odbavovacích pracovišť KH, 2007),
- f) systém příjmu up-link mezinárodního signálu EBU,
- g) systém distribuce (zpočátku pomocí technologie DVB-S),
- h) informační systémy.

Další kvalitativní posun obrazového formátu představuje technologie UltraHDTV realizovaná japonskou společností NHK s rozlišením 7680x4320, tj. 32M pixelů (srovnejme s formátem HDTV: 1920x1080). Formát byl odborné veřejnosti představen na EXPO 2005 v Japonsku, demonstrován byl záběry z družice, fotbalovým zápasem, včelami a motýly či startem raketoplánu na projekčním plátně 12x7 m. Horizontální pozorovací úhel dosahuje až 100 stupňů (u HDTV 30 stupňů) a zvukový doprovodný systém poskytuje multikanálový zvuk 22.2.²¹

1.3.2 Dodatkové služby, konvergence

„Jakmile přestaneme vidět budoucnost televize v pouhém vyšším rozlišení obrazu a začneme o ní uvažovat obecněji, stane se zcela jiným médiem. Rázem dá vzniknout mnoha tvořivým a přitažlivým novým aplikacím, s nimiž se budeme volně setkávat na informační dálnici.“²²

Jev, který byl podmíněn rozvojem digitálních systémů, je mediálními teoretiky nazýván konvergencí. Ta spočívá ve sblížení, či přesněji splývání, sektorů komunikací, elektronických médií a informačních globálních sítí. Klasifikace

---

²⁰ NEGROPONTE, N. *Digitální svět: Being Digital*. Praha: Management Press, 2001, s. 44. ISBN 80-726-1046-5.

²¹ LIŠKA, D. *Přehled současných digitálních systémů*. Praha: Česká televize, 2007. s. 66-68.

²² NEGROPONTE, N. *Digitální svět: Being Digital*. Praha: Management Press, 2001, s. 46. ISBN 80-726-1046-5.

přenášeného obsahu dle stávajících měřítek se tak stává obtížnou. „Celý vývoj probíhá v globalizujícím se světě a je zároveň jedním z nosných elementů samotného procesu globalizace.“²³

Součástí přenášeného datového toku televizního vysílání mohou být instrukce vylepšující verzi firmware domácího přijímače, televizní vysílání, videohovor nebo potvrzení právě provedené finanční transakce. Podmínkou funkčnosti některých dodatkových služeb je zpětný kanál, který vytváří možnost tzv. zpětné vazby v komunikaci.

Dodatkové služby poskytovala Česká televize i v analogovém systému vysílání, jednalo se o:

- a) teletext,
- b) skryté titulky,
- c) VPS kód (řízení nahrávání domácích videorekordérů).

Zde můžeme již hovořit o nutnosti aktivity recipienta, který volil jednotlivé informační rubriky teletextu dle svých preferencí (srovnej s konzumací obsahu tištěných periodik) nebo si sestavoval vlastní časový rozvrh sledování zaznamenaných nahrávek a nepřijímal jen pasivně obsah lineárně šířeného vysílání dle programových schémat.

Přechod na digitální způsob vysílání umožnil ČT poskytovat širší portfolio dodatkových služeb, některé však jen na bázi časově omezeného experimentu. Jednalo se zejména o:

- a) teletext,
- b) EPG – Electronic Program Guide (elektronického programového průvodce),
- c) MHP – Multimedia Home Platform aplikace na bázi karuselu (superteletext),
- d) T-aplikace na bázi MHP (interaktivní aplikace; nyní HbbTV aplikace),
- e) SSU – Systém Software Update,
- f) skryté titulky DVB,
- g) PDC kód (řízení záznamu pořadů),
- h) zvukový popis scén,
- i) prostorový a dvojjazyčný zvukový formát.²⁴

---

²³ MUSIL, J. *Elektronická média v informační společnosti*. Praha:Votobia, 2003.s.35. ISBN 80-722-0157-3.

²⁴ MOULÍK, K. *Dodatkové služby*. Praha: Česká televize, 2007.

Na příkladu služby EPG (poskytované od 12. prosince 2006) můžeme demonstrovat snahu veřejnoprávního vysílatele poskytovat maximální servis divákům. Zatímco komerční subjekty generují obsah programového průvodce systémem určeným pro plánování DVP (denních vysílacích plánů), ČT data průběžně aktualizuje také přímo z odbavovacího systému Astra. Je tak zajištěno korektní zobrazení programu i při aktuálních změnách, např. u živě přenášených tiskových konferencí na zpravodajském programu ČT24. Součástí EPG je také údaj informující o vhodnosti daného pořadu pro určitou věkovou skupinu diváků, tzv. labeling. Česká televize jej poskytuje ve vysílání nového okruhu ČT :D formou piktogramu (8+).

V oblasti SSU služeb – oprav software v digitálních přijímačích – navázala Česká televize spolupráci se společnostmi Sony a Panasonic. Součástí těchto služeb je i možnost zacílení na jednotlivá zařízení dle výrobního čísla, případně zobrazování provozních pokynů pro diváky, resp. uživatele.²⁵

Rozvoj některých služeb, zejména MHP aplikací, založených na platformě programovacího jazyka Java, byl složitý vzhledem k nedostatečné kapacitě multiplexu přenést další data a nedostatku vhodných přijímačů. Přesto však pilotní provoz přinesl cenné poznatky, později využité při projektování HbbTV aplikací. Podmínkou pro funkčnost T-aplikací byl, výše zmiňovaný, zpětný kanál. Norma specifikovala možnosti přenosu skrze:

- a) modem,
- b) RCT (Return Channel Terrestrial),
- c) GSM (systém přenosu mobilních operátorů),
- d) Internet.²⁶

Z těchto se prosadil zpětný kanál využívající síť Internet skrze širokopásmové připojení optickými kabely nebo sítěmi pro mobilní přenos dat nové generace UMTS a LTE.

Podstatnou vlastností digitálních dat, vedle okamžitých přesunů mezi kontinenty, je schopnost popisovat digitální obsah pomocí tzv. metadat. Negroponte v této souvislosti hovoří o datech jako o bitech (základních jednotkách informace, pozn. aut.). *„Všimněme si, že do našich úvah vstupuje nový druh bitů: bit, který říká něco užitečného o jiných bitech. Tyto nové bity často slouží jako záhlaví. [...] Zvažte třeba možnosti a důsledky digitalizovaného pořadu obsahujícího dodatečná data*

---

²⁵ MOULÍK, K. *Dodatkové služby*. Praha: Česká televize, 2007. s. 14.

²⁶ Tentýž.

s počítačově čitelným popisem sama sebe. Takový pořad byste si mohli vyhledat a nahrát podle jeho obsahu, ne podle data, času a kanálu jako dnes.²⁷

Podmínkou pro úspěšně vybudovaný digitalizovaný archiv, který umožní poskytovat službu VOD (Video on Demand – přehrání konkrétního titulu na vyžádání diváka) nebo úspornější vnitřní procesy oběhu a práce s programovou esencí (označení v ČT pro obrazovou a zvukovou složku, klíčové snímky), není jen převedení stávajících pořadů do digitalizované souborové formy. Podstatné je dobře nadefinovat a spravovat informační systém metadat, který poskytuje potřebné typy informací pro navazující procesy.

Pro standardizaci metadat v rozhlasovém prostředí se užívala metoda Dublin Core, avšak televizní vysílatelé vyvíjeli vlastní neslučitelné proprietární modely, což znemožňovalo tyto systémy využívat pro programovou výměnu. Řešením byly metody sjednocení dat SMPTE a EBU-P/META.

Metadata se dělí podle typu do následujících sad:

- a) identifikační a rozlišovací,
- b) popisující programovou esenci,
- c) spravující práva,
- d) nesoucí technická data,
- e) transakční údaje,
- f) ostatní.²⁸

Následující Tabulka 2 specifikuje možnosti jednotlivých úrovní analýzy obsahu programové esence včetně výstupních dat.

Tabulka 2: Programová analýza

Úroveň	Obsah	Výstup
základní	detekce střihů jako obrazových předělů	klíčové snímky
pokročilá	charakter scény, nájezd kamery, zoom, dialog, zpěv, hudba	metadata
laboratorní	sledování rolí, rozlišení výskytu postav v čase	stratifikace

Zdroj: GAZDÍK, M. *Metadata v televizní praxi*. Praha: Česká televize, 2007. s. 3.

Problematiku projektu DAPF (digitalizace archivních a programových fondů České televize) blíže přibližuje kap. 3.4.

²⁷ NEGROPONTE, N. *Digitální svět: Being Digital*. Praha: Management Press, 2001, s. 20-21. ISBN 80-726-1046-5.

²⁸ Více GAZDÍK, M. *Metadata v televizní praxi*. Praha: Česká televize, 2007. s. 5.

1.3.3 Kmitočtová dividenda

„Rychlý a úspěšný přechod na digitální vysílání vytváří možnost využití uvolněných kmitočtů pro jiné služby, zejména 4G sítě. [...] Uvažuje se o možném uvolnění části kmitočtů pro nové mobilní datové služby založené na vysokorychlostním přístupu k internetu. Předpokladem tohoto procesu je implementace nových efektivnějších systémů pro šíření televizního vysílání. [...] Velkoformátové obrazovky současných televizorů vyžadují vysílání v HD nebo i vyšším rozlišení. Jeden přechod tedy skončil, ale další proces je před námi.“²⁹

Takto hodnotil proces digitalizace televizního pozemního vysílání bývalý předseda Rady Českého telekomunikačního úřadu Pavel Dvořák. Vyslovil tezi o kontinuálním průběhu digitalizace; tedy, vypnutím posledního vysílače (přesněji: včetně dokrývačů malého výkonu) tento proces nemůžeme pokládat, z komplexního pohledu, za skončený.

Mimo obsahové dividendy (nových programů, služeb a vysílacích technologií) je dalším benefitem procesu digitalizace pozemního televizního vysílání kmitočtová dividenda. Český telekomunikační úřad, který v oblasti správy kmitočtů zájmy státu zastupuje, v informačním dokumentu Digitální dividenda formuloval východiska takto:

„Digitalizace... umožňuje dosáhnout zásadní změny nejen v rozsahu nabízených programů a kvalitě televizního vysílání, ale i v nástupu nových služeb elektronických komunikací podporujících rozvoj společnosti v sociální i ekonomické oblasti. Z pohledu správy kmitočtů je cílem celého procesu přechodu efektivnější využití rádiového spektra, především v kmitočtovém pásmu 470 až 862 MHz.“³⁰

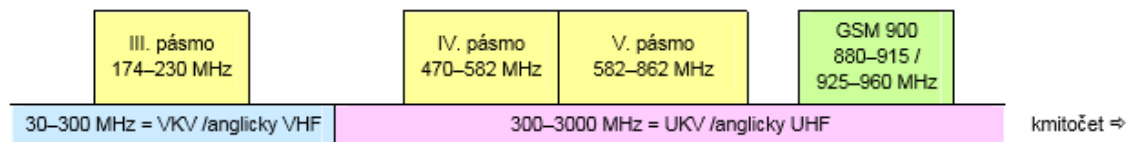
---

²⁹ TOMEK, I. a P. DVOŘÁK. *Digitalizace televizního vysílání v ČR*. Praha: Grada, 2013. s. 148-149. ISBN 978-80-247-4518-3.

³⁰ ČESKÝ TELEKOMUNIKAČNÍ ÚŘAD. *Digitální dividenda: informační a komunikační dokument ČTÚ*. [online]. Praha, 2008, s. 2 [cit. 2014-01-29]. Dostupné z: http://www.ctu.cz/cs/download/digitalni_dividenda/080808_digitalni_dividenda.pdf

Využití kmitočtového spektra, dle původních dohod z šedesátých let, zobrazuje následující Obrázek 2, žlutě jsou označena pásma pro televizní vysílání.

Obrázek 2: Kmitočtové spektrum

Zdroj: ČESKÝ TELEKOMUNIKAČNÍ ÚŘAD. *Digitální dividenda: informační a komunikační dokument ČTÚ*. [online]. Praha, 2008, s. 2 [cit. 2014-01-29]. Dostupné z: http://www.ctu.cz/cs/download/digitalni_dividenda/080808_digitalni_dividenda.pdf

Výsledkem diskuse bylo Usnesení vlády č. 78/2011 uvolnit kmitočty v rozsahu 790–862 MHz pro mobilní datové služby.³¹ Pro stát to znamenalo peněžní příjem od mobilních operátorů za vydražené frekvence, občané získali možnost využít pokrytí území republiky širokopásmovým mobilním systémem LTE v horizontu několika let. Důsledkem pro televizní společnosti je však nemožnost vybudovat další celoplošný multiplex s možností tzv. „trhaného odpojení“ dle krajů.³²

Další otázkou, kterou se Český telekomunikační úřad zabýval, byl přechod vysílání na vyšší standard zobrazení obrazu HDTV. Jednou z možností bylo využít placených satelitních a kabelových platform, druhou použít účinnější kompresní technologii MPEG4 v pozemním vysílání. Nicméně regulátor nepředpokládal zásahy státu v této otázce, vývoj měl záviset na dohodě provozovatelů multiplexů a vedení televizních stanic: „Úřad se domnívá, že tento přechod není zapotřebí nijak speciálně regulovat, že se uplatní působením tržních principů.“³³

Rozvoj multiplexů, budovaných na principu regionálních sítí, umožnil přechod na vysílání v HDTV kvalitě formou experimentálního vysílání televizím, které o to projevíly zájem. Důležitým faktorem byl také tlak diváků po vyšší kvalitě související s nárůstem vybavenosti domácností novými zobrazovači (LCD, LED).

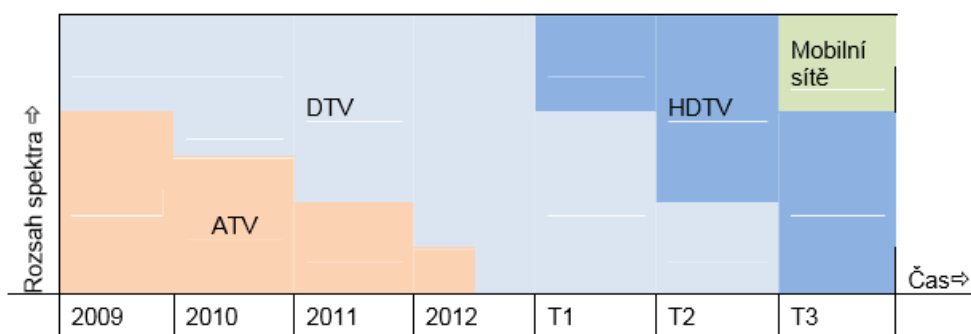
³¹ Usnesení vlády ČR ze dne 26. ledna 2011 č. 78: k postupu Českého telekomunikačního úřadu při správě vybraných částí rádiového spektra se zaměřením na podporu poskytování služeb vysokorychlostního přístupu v období do roku 2012. In: *Nařízení vlády*. Praha, 2011. Dostupné z: https://apps.odok.cz/djv-agenda?p_p_id=agenda_WAR_odokkpl&p_p_lifecycle=2&p_p_state=normal&p_p_mode=view&p_p_resource_id=downloadAttachment&p_p_cacheability=cacheLevelPage&p_p_col_id=column-2&p_p_col_count=1&agenda_WAR_odokkpl_attachmentPid=KORN97AT28LA

³² TOMEK, I. a P. DVORÁK. *Digitalizace televizního vysílání v ČR*. Praha: Grada, 2013. s. 68. ISBN 978-80-247-4518-3.

³³ ČESKÝ TELEKOMUNIKAČNÍ ÚŘAD. *Digitální dividenda II: informační a komunikační dokument ČTÚ*. [online]. Praha, 2009, s. 10 [cit. 2014-01-29]. Dostupné z: http://www.ctu.cz/cs/download/digitalni_dividenda/090205_digitalni_dividenda.pdf

Předpokládaný vývoj schematicky znázorňuje Obrázek 3. Zde je možné konfrontovat predikci ČTÚ na ukončení vysílání standardem SD v době přidělení části pásma mobilním operátorům (časová osa: T3) se skutečností, kdy vysílatelé paralelně šíří standardní vysílání v systému MPEG2 a HDTV vysílání v systému MPEG4.

Obrázek 3: Přechod k HDTV

Zdroj: ČESKÝ TELEKOMUNIKAČNÍ ÚŘAD. *Digitální dividenda II: informační a komunikační dokument ČTÚ*. [online]. Praha, 2009, s. 10 [cit. 2014-01-29]. Dostupné z: http://www.ctu.cz/cs/download/digitalni_dividenda/090205_digitalni_dividenda.pdf

V současné době je již na mezinárodní úrovni rozhodnuto přidělit pásmo 694–790 MHz pro mobilní přístup k datovým službám. Rada ČTÚ proto připravuje možnosti řešení. V podstatě existují tři východiska:

- provozování stávajícího systému DVB-T s nutností přesunu do k. 21–48,
- přechod na výkonnější systém DVB-T2,
- zrušení terestrického vysílání.³⁴

Pro Českou televizi znamená varianta b) nutnost zajistit opět po určitou dobu souběžné vysílání v obou standardech (analogue k přechodu od analogového vysílání), avšak vzhledem k technologickému vývoji není doposud uzavřena debata o použité metodě komprese v systému DVB-T2 (H264 AVC vs. 265 HEVC).

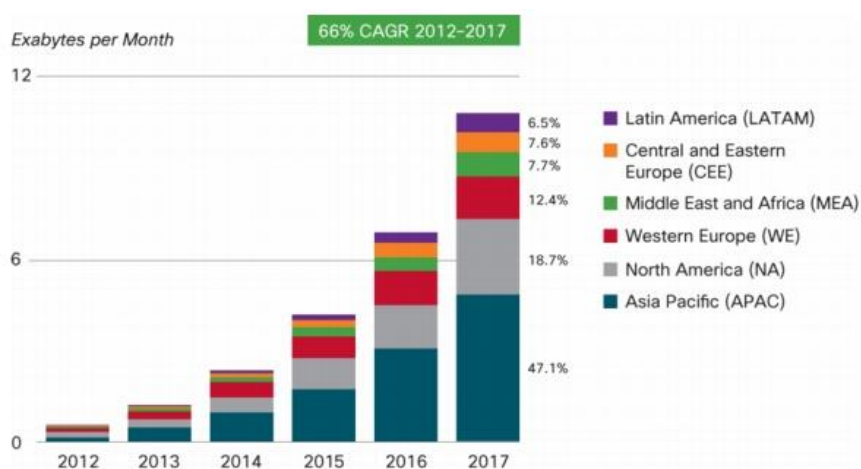
Strategii, jíž se má řídit stanovisko ČTÚ v otázce dalšího možného postupu, vysvětluje Pavel Dvořák: „Základním úkolem Úřadu bude maximální snaha

³⁴ ČESKÝ TELEKOMUNIKAČNÍ ÚŘAD. *Návrh "Strategie správy spektra"*. [online]. Praha, 2013, s. 49-53 [cit. 2014-01-29]. Dostupné z: http://www.ctu.cz/cs/download/aktualni-informace/strategie_spektra_navrh_do_vk.pdf

o zachování stávajících práv k využívání rádiových kmitočtů udělených operátorům (současných – pozn. aut.) vysílacích sítí 1–4.³⁵

Budoucí globální vývoj v oblasti připojení k datovým službám bude pravděpodobně spočívat ve výrazném posilování mobilního připojení, což povede k dalším tlakům na přerozdělování kmitočtového spektra. Tento předpoklad je podepřen technologickým rozvojem v oblasti 4G sítí a zprávou společnosti Cisco, která modeluje množství přenesených dat. Obrázek 4 graficky zobrazuje výsledky zprávy, území střední a východní Evropy je zobrazeno oranžově.

Obrázek 4: Odhad růstu přenesených mobilních dat

Zdroj: CISCO. *Cisco Visual Networking Index: Global Mobile Data Traffic Forecast Update, 2012–2017*. [online]. San Jose, 2013 [cit. 2014-01-29]. Dostupné z:

http://www.cisco.com/en/US/solutions/collateral/ns341/ns525/ns537/ns705/ns827/white_paper_c11-520862.html

Přestože postup přechodu na systém DVB-T2 není dosud přesně stanoven, Česká televize v souvislosti se startem nového programu ČT :D/ČT art (více v kap. 3.2) spustila tzv. druhou vrstvu veřejnoprávního multiplexu, označovanou jako MPX 1a (zákonný rámec veřejnoprávního multiplexu v kap. 2.2.)

Je předpoklad, že v budoucnu sehraje tento multiplex stěžejní roli v přechodu na nový systém vysílání, v současnosti je zde šířen dětský a kulturní kanál a HD verze

³⁵ TOMEK, I. a P. DVOŘÁK. *Digitalizace televizního vysílání v ČR*. Praha: Grada, 2013. s. 69. ISBN 978-80-247-4518-3.

kanálů ČT1, ČT2 a ČT sport. Česká televize má datový tok tohoto multiplexu, tvořeného Regionálními sítěmi 7 a 10, pronajat do roku 2017.³⁶

Zároveň je nutné uvést skutečnost, že tato síť dosahuje pokrytí 85 % obyvatel;³⁷ v současné době šíří program ČT :D/ČT art také celostátní Síť 3.

---

³⁶ POTŮČEK, J. Virtuální multiplex 1a může ČT posloužit i k přechodu na DVB-T2, věří Ivo Ferkl a Pavel Hanuš. *Digizone*. [online]. 2013 [cit. 2014-02-19]. ISSN 1801-4933. Dostupné z: <http://www.digizone.cz/clanky/virtualni-multiplex-1a-muze-ct-pripadne-poslouzit-i-k-prechodu-na-dvb-t2-veri-ivo-ferkl-a-pavel-hanus/#ic=serial-box&icc=text-title>

³⁷ ČESKÝ TELEKOMUNIKAČNÍ ÚŘAD. *Zemské televizní a digitální vysílání: Tabulka pokrytí*. [online]. Praha, 2014 [cit. 2014-02-19]. Dostupné z: <http://dtv.ctu.cz/>

2 PRÁVNÍ A SPOLEČENSKÉ ASPEKTY DIGITALIZACE

Digitalizace není jen souborem technických opatření měnících používané technologie na straně vysílatele a publika, které následně přináší recipientům vyšší kvalitu obrazu. Zásadně proměňuje celý mediální trh, vynucuje si změnu zákonného rámce v oblasti regulace telekomunikací a vysílání. Podstatnými jsou také změny diváckých návyků, motivace aktérů politické scény a globální ekonomické změny. Při stanovení strategie chování televize v procesu digitalizace je zapotřebí zohlednit i kritéria legislativní a společenská.

2.1 Legislativní východiska

Rádiové spektrum je považováno za přírodní zdroj, a proto určuje politická moc, zastupující veřejnost, způsob s jeho nakládáním. Zahájení procesu digitalizace se časově shodovalo s procesem vstupu České republiky do Evropské unie, Evropská rada v Lucemburku pozvala 11 zemí včetně České republiky 13. prosince 1997 ke vstupu do EU. Hlavní součástí navazujících přístupových jednání byl tzv. screening, komplexní a technicky náročné analytické srovnávání legislativy národních států s evropským právem. Proces sladování byl ukončen teprve po uzavření všech kapitol.³⁸

Přijímání národní legislativy ve věci televizního vysílání bylo ovlivněno nutností harmonizovat tyto zákony s právem EU. Mezi základní předpisy patřila Směrnice č. 97/36. Upravovala regulaci reklamy, záležitosti ohledně registrace programu, článek 3a upravoval vysílání z akcí tzv. „zásadního společenského významu“.³⁹

Ještě dle zákona č. 468/1991 Sb. Rada pro rozhlasové a televizní vysílání udělila souhlas se zkušebním digitálním vysíláním v roce 1999, jak vyplývá ze Zprávy o stavu vysílání a činnosti Rady: „*Na svém 13. zasedání vyhlásila Rada řízení na experimentální zemské digitální vysílání systémy T-DAB a DVB-T s uzávěrkou 19. 7. 1999. Do řízení se přihlásili dva žadatelé: Czech DVB Group, a.s. a České Radiokomunikace, a.s. Ve svých projektech uvedli, že jde o experiment v pražském*

---

³⁸ NOVOTNÝ, L. *Politologie*. Vyd. 2., dopl. a přeprac. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2010. s. 175. ISBN 978-807-4520-037.

³⁹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/36/ES ze dne 30. června 1997, kterou se mění směrnice Rady 89/552/EHS o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících provozování televizního vysílání. In: *Úřední věstník Evropských společenství*. 1997, L. 202, kap. 06, sv. 2, s. 321-331. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=DD:06:02:31997L0036:CS:PDF>

regionu, přičemž účelem je zejména ověření technických (České Radiokomunikace) a marketingových (DVB Group) parametrů. Rada souhlasila s oběma návrhy s tím, že Czech DVB Group bude moci v případě kladného výsledku mezinárodní koordinace použít kanál 46 a České Radiokomunikace kanál 25, resp. 65⁴⁰.

ČRa spustily test 12. května 2000 (programy ČT1, ČT2, Nova + rozhlas), záhy se přidala i společnost CDG.⁴¹ Tímto fakticky bylo spuštěno digitální vysílání programů České televize.

Z důvodu nutnosti harmonizace s právem EU (směrnicí č. 97/36) a potřebou odstranění nedostatků dosavadní úpravy, a to zejména tímto zmíněným: „Řízení o udělení licence provozovatelům rozhlasového nebo televizního vysílání má podle platné právní úpravy formu správního řízení s tím, že některá ustanovení správního řádu se na toto řízení nevztahují.“⁴² byl vládou navržen nový zákon o provozování rozhlasového a televizního vysílání. Po jeho odmítnutí, byl Poslaneckou sněmovnou po dlouhých jednáních projednáván nakonec sloučený návrh skupiny poslanců a vlády, který definoval pojem provozovatele vysílání, převzaté vysílání, teleshopping a skrytou reklamu. Televizní licence se mohla udělit až na 12 let.⁴³

Zákon č. 231/2001 Sb.,⁴⁴ jež nahrazoval původní zákon č. 468/1991 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a zákon č. 103/1992 Sb., o Radě České republiky pro rozhlasové a televizní vysílání byl nakonec přijat.

Ustanovení o prodloužení licencí později sehrálo klíčovou roli v procesu digitalizace, jelikož možnost jejich neudělení byla vázána na změnu kmitočtového plánu (§ 12, čl. 11). Udělování digitálních licencí zákon blíže nespecifikoval, byl jen upraven pojem vysílání, jímž se nyní rozumělo šíření analogové i digitální (§ 2, čl. 1).

Takto hodnotí dopad zákona Petr Žantovský: „Tento zákon garantoval úspěšným provozovatelům – formou automatické prolongace licencí – ekonomické jistoty a perspektivy. Ale zároveň nešťastným způsobem zkomplikoval rozjezd digitalizace tím, že vložil na dlouhé období analogové kmitočty do rukou privátních

---

⁴⁰ RADA PRO ROZHLASOVÉ A TELEVIZNÍ VYSÍLÁNÍ. *Zpráva o stavu vysílání a činnosti Rady ČR pro rozhlasové a televizní vysílání za období 1. 1. 1999 - 31. 12. 1999.* [online]. Praha, 2000, s. 128. [cit. 2014-02-01]. Dostupné z: <http://www.rrtv.cz/cz/files/zpravy/zprava1999.zip>

⁴¹ DUSPIVA, Z. *Digitalizace jako budoucnost elektronických médií.* Praha: Votobia, 2004. s. 22. ISBN 80-722-0169-7.

⁴² Sněmovní tisk 482/0. *Vládní návrh č. 482 na vydání zákona o rozhlasovém a televizním vysílání: Důvodová zpráva.* In: PSP ČR: Digitální depozitář. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?o=3&ct=482&ct1=0>

⁴³ Sněmovní tisk 780/0. *Vládní návrh č. 780 zákona, kterým se mění zákon č. 468/1991 Sb. o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění pozdějších předpisů.* In: PSP ČR: Digitální depozitář. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?o=3&ct=780>

⁴⁴ Zákon č. 231 ze dne 17. května 2001 o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů. In: *Sbírka zákonů České republiky.* 2001, částka 87, s. 5038-5064. Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3665>

*provozovatelů, kteří pak mohli – při přechodu na digitální vysílání – stupňovat své požadavky vůči státu. [...] Tím ale byla opožděna digitalizace nejméně o dva roky.*⁴⁶

Vzhledem k přijetí telekomunikačních směrnic EU (viz kap. 2.2) bylo nutné dále zpřesnit udělování licencí pro digitální vysílání, kde se odděloval provozovatel televizního vysílání (obsah) a operátor digitálního multiplexu (přenos).

Dále se stala součástí zákonných norem vyhláška Ministerstva kultury č. 231/2001 Sb., která specifikovala události značného společenského významu. Patřila mezi ně zejména fotbalová a hokejová utkání národní reprezentace a přenosy z olympijských her.⁴⁷ Bylo třeba zohledňovat pokrytí digitálních kanálů (ČT24, ČT4 sport) a tyto akce vysílat na celoplošných kanálech.

Pro Českou televizi byla důležitá novela č. 39/2001 Sb., která do zákona č. 483/1991 Sb., o České televizi stanovila konkrétní měřitelné parametry vysílání: povinnost vysílat alespoň 25 minut regionálně odpojovaného vysílání (televizní studia Brno a Ostrava) a opatřit nejméně 70 % pořadů skrytými titulky nebo tlumočením do znakové řeči. Taktéž uložila ČT vyvíjet činnost v oblastech nových technologií a služeb.⁴⁸

2.2 Digitální éra

Podstatným rysem evropského pohledu na proces digitalizace, prezentovaným sdělením Komise č. 541 z roku 2003, byl předpoklad, „že *hnací silou digitalizace vysílání musí být tržní síly a poptávka spotřebitelů.*“⁴⁹ Tento předpoklad ve svém důsledku celý proces digitalizace v České republice zbrzdil, jelikož stávající komerční provozovatelé neměli zájem připustit na trh nové hráče.

Direktivy upravovaly také prostředí telekomunikací: „*Aktualizací směrnic byl pak v roce 2002 přijat telekomunikační balíček, jenž vytvářel jednotné prostředí pro regulaci infrastruktury. [...] V případě obsahu zůstávala regulační role v rukou států, vznikl tedy požadavek na oddělení regulace přenosu od regulace obsahu.*“⁵⁰

---

⁴⁶ ŽANTOVSKÝ, P. *Česká politika a média po roce 1989*. Praha: Institut Václava Klause, 2013. s. 99. ISBN 978-80-87806-02-9.

⁴⁷ Vyhláška Ministerstva kultury č. 233 ze dne 22. května 2001, kterou se vydává Seznam událostí značného společenského významu. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2001, částka 87, s. 5066. Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3665>

⁴⁸ Zákon č. 39 z 23. ledna 2001 o České televizi. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2001, s. 778-783. Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3592>

⁴⁹ DUSPIVA, Z. *Digitalizace jako budoucnost elektronických médií*. Praha: Votobia, 2004. s. 42. ISBN 80-722-0169-7.

⁵⁰ ŽÁK, V. Přechod na digitální vysílání v Česku. TOMEK, I. a P. DVOŘÁK. *Digitalizace televizního vysílání v ČR*. Praha: Grada, 2013. s. 30. ISBN 978-80-247-4518-3.

Reakce české strany byla poznamenána volebním cyklem a převedením agendy na Ministerstvo informatiky. Svou roli sehrálo také odvolání RRTV v dubnu roku 2003, když byla Poslaneckou sněmovnou označena za hlavního viníka poškození investic CME ve věci ukončení spolupráce mezi společnostmi CET 21 spol. s r.o. (držitelem licence) a Českou nezávislou televizní společností, spol. s r.o. (dodavatelem programu) v soukromé televizi Nova.⁵¹

Po dlouhých diskusích ohledně koncepce digitalizace byl schválen zásadní zákon č. 127/2005 Sb., který změnou zákona o České televizi nařídil ČT provozovat multiplex veřejné služby A. Částí 25 měnil Zákon o ČT takto: „V § 3 odst. 1 se za písmeno a) vkládají nová písmena b) a c), která... znějí:

b) provozuje zemské digitální televizní vysílání televizních programů uvedených v písmenu a) a dalších alespoň dvou televizních programů zahrnutých v souhrnném datovém toku složeném z dílčích datových toků náležejících televizním a rozhlasovým programům, multimediálnímu obsahu a doplňkovým službám veřejné služby v oblasti televizního a rozhlasového vysílání, upravených pro společné šíření prostřednictvím zemské sítě vysílacích rádiových zařízení s plánovaným pokrytím alespoň 95 % obyvatel České republiky počítaných podle údajů vyplývajících z posledního sčítání lidu... (dále jen "multiplex veřejné služby"),

c) jako provozovatel multiplexu veřejné služby sestavuje společně s Českým rozhlasem souhrnný datový tok a odpovídá za jeho správu a jeho předání k šíření zemskou sítí vysílacích rádiových zařízení...⁵²

Zákon o elektronických komunikacích č. 127/2005 Sb. znamenal zásadní obrat v nahlížení na oddělení poskytovatele obsahu a technického operátora. Česká televize musela dojednat podmínky spolupráce s ČRo, jehož stanice byly do veřejnoprávního multiplexu zařazeny. Za celoplošné vysílání bylo pokládáno takové, jež mělo možnost přijímat 95% obyvatel.

V tomto období se objevovaly úvahy o možných úsporách v případě možného sloučení veřejnoprávních médií;⁵³ důvodem těchto úvah byly m. j. opakované schodky způsobené nenavázáním navýšování rozhlasového a televizního poplatku na inflaci. Podpůrným argumentem byl také technologický proces konvergence (viz kap. 1.3.2), je

---

⁵¹ ŽANTOVSKÝ, P. *Česká politika a média po roce 1989*. Praha: Institut Václava Klause, 2013. s. 112. ISBN 978-80-87806-02-9.

⁵² Zákon č. 127 ze dne 22. února 2005 o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2005, částka 43, s. 1330-1404. Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3435>

⁵³ DUSPIVA, Z. *Digitalizace jako budoucnost elektronických médií*. Praha: Votobia, 2004. s. 52. ISBN 80-722-0169-7.

nutné však v této otázce také přihlížet k historicky odlišnému vývoji institucí v různých státech (např. s Rakouskem).

Palčivou otázkou financování veřejnoprávních médií řešil až zákon č. 348/2005 Sb., jenž zvyšoval cílovou částku televizního poplatku § 6 v postupných krocích až na 135 Kč k lednu 2008. V závislosti na této novele, v části druhé, která měnila zákon o provozování televizního a rozhlasového vysílání, snižoval objem reklamy v České televizi. Stanovil maximální časový rozsah reklamy v hlavním vysílacím čase (prime-time) na 6 minut a zakázal křížově přelévát nevyčerpaný čas na výhodnější kanál. Návrh předpokládal úplný útlum reklamního vysílání (mimo sportovních akcí, u kterých byla součástí smluvních podmínek).⁵⁴ Motivací bylo přesunout peněžní prostředky investované na reklamním trhu inzerenty pro nově vznikající malé digitální stanice, důsledkem ale bylo přelití zdrojů k dosavadním analogovým vysílatelům (Nova, Prima), které vlastnily dlouhodobé analogové licence. Jejich legitimní zájem byl udržovat status quo a nepustit na televizní trh další subjekty.

Nástrojem k blokaci dalšího postupu digitalizace se stal zákon č. 235/2006 Sb. (označovaný jako první diginovela). Tento zákon specifikoval kompetence mezi pro zemské digitální vysílání. Upravoval také pravidla pro přechod, ovšem zde počítal s kooperací držitelů analogových licencí.

Motivací pro analogové vysílatele měla být nabídka dalšího kanálu v digitálním vysílání, ovšem pod podmínkou souhlasu a dodržování Technického plánu přechodu (TPP).⁵⁵ Komerční televize definitivně odmítly v březnu 2007 TPP přijmout – proces digitalizace byl zablokován.

Druhým blokačním nástrojem bylo soudní napadání rozhodnutí o udělení licencí, které RRTV udělila v dubnu 2006, blíže Zpráva Rady: *„Řízení o udělení licence k provozování televizního vysílání šířeného prostřednictvím pozemních vysílačů v systému DVB-T - Ve dvou vyhlášených licenčních řízeních v roce 2005 pro tento typ vysílání Rada podle § 14 odst. 5 zákona o vysílání odmítla žadatele, kteří ve stanovené lhůtě neodstranili nedostatky žádosti. [...] Rada v rámci licenčního řízení nařídila s jednotlivými žadateli ústní jednání za účelem projednání ekonomických a dalších*

---

⁵⁴ Zákon č. 348 ze dne 5. srpna 2005 o rozhlasových a televizních poplatcích a o změně některých zákonů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2005, částka 122, s. 6041-6046. Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=4720>

⁵⁵ ŽÁK, V. Přechod na digitální vysílání v Česku. TOMEK, I. a P. DVOŘÁK. *Digitalizace televizního vysílání v ČR*. Praha: Grada, 2013. s. 49-50. ISBN 978-80-247-4518-3.

otázek, která se uskutečnila v září 2005. Rada rozhodla o udělení licencí a zamítnutí ostatních žádostí dne 4. dubna 2006 na svém 7. zasedání.⁵⁶

Licence se týkaly multiplexů (vysílacích sítí) B a C; konkrétně Rada zamítla společnosti CET 21 spol. s r.o. (držitel licence Nova) tyto čtyři kanály: Nova news, sport, film, seriál. Televize Prima (FTV Prima, spol. s r. o.) neuspěla s kanálem Prima klub.

„Po rozhodnutích Rady o udělení licencí... podalo proti nim žalobu sedm subjektů. Rozhodnutím Městského soudu v Praze č.j. 10 Ca 163/2006 a 7 Ca 160/2006... rozhodnutí Rady zrušil a věci vrátil k dalšímu řízení.“⁵⁷

Soudní spory postup digitalizace zablokovaly, ČT navrhla řešení spočívající v postupném odpojování analogových frekvencí ČT2 ve prospěch budovaného veřejnoprávního multiplexu; v některých případech měl být nejdříve zaměněn druhý program s analogovým kanálem ČT1.

K projednání této otázky došlo 1. března 2007 na dvoustranném setkání vedení České televize a Českého telekomunikačního úřadu.⁵⁸ Přijatá dohoda umožnila odblokování komplikované situace, proces digitalizace pokračoval metodou „rozlivu“,⁵⁹ kdy se postupně budovaly jednotlivé sítě v územních oblastech. Rozhodnutí o postupném útlumu analogové ČT2 nemělo vliv na území pokryté vysíláním tohoto kanálu (byl nahrazen digitálním multiplexem obsahujícím všechny kanály ČT), ale reálná možnost sledovat toto vysílání byla ovlivněna penetrací přijímačů digitálního vysílání. Přejít se uskutečnil v územních oblastech Domažlice (jako pilotní projekt) a Ústí nad Labem.

Celkové koncepční řešení přinesl zákon č. 304/2007 Sb. Časově ohraničoval ukončení procesu digitalizace termínem (v čl. 2 Přejídná ustanovení) 31. prosince 2012, pokud návazný TPP (viz níže) nestanoví jinak. Stát mohl také udělit citelnou sankci za neoprávněné využívání analogových frekvencí, provozovatelé multiplexu vždy ke konci roku byli povinni nahlašovat volnou kapacitu své sítě (§ 72c).

České televizi povolil vysílat reklamu i v roce 1998 oproti plánu dle zákona č. 348/2005 (viz s. 30), omezil podmínky pro nakládání s takto získanými prostředky jen na účely rozvoje digitalizace a podporu kinematografie. Umožnil vysílat novým

⁵⁶ RADA PRO ROZHLASOVÉ A TELEVIZNÍ VYSÍLÁNÍ. *Zpráva o stavu vysílání a činnosti Rady pro rozhlasové a televizní vysílání za rok 2006*. [online]. Praha, 2007, s. 115. [cit. 2014-02-02]. Dostupné z: www.rrtv.cz/cz/files/zpravy/VZ2006_070220_web.pdf

⁵⁷ Tentyž.

⁵⁸ ČESKÁ TELEVIZE. *Společný postup České televize a Českého telekomunikačního úřadu v procesu digitalizace*. [online]. Praha, 2007 [cit. 2014-02-02]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/press/digitalizace/?id=2211&strana=6&category=6>

⁵⁹ Více TOMEK, I. a P. DVOŘÁK. *Digitalizace televizního vysílání v ČR*. Praha: Grada, 2013. s. 59. ISBN 978-80-247-4518-3.

digitálním televizím, jimž byla udělena licence RRTV (Z1, Barrandov ad.) a televizním skupinám Nova a Prima poskytoval další kompenzační licenci. Po skončení procesu digitalizace bylo prostředí terestrického televizního vysílání liberalizováno, základním principem je dohoda provozovatele technických prostředků (multiplexu) se zájemcem o vysílání.⁶⁰

V dubnu 2008 přijala vláda aktualizovaný Technický plán přechodu, následně již všichni aktéři procesu digitalizace kooperovali (stát, veřejnoprávní i soukromí vysílatelé), takže cíl definovaný v § 9 TPP: „*Termín vypnutí zemského analogového televizního vysílání se stanoví na 11. listopad 2011 s výjimkou územních oblastí Jeseník a Zlín. V těchto oblastech bude zemské analogové televizní vysílání vypnuto 30. června 2012. K 11. listopadu 2011 musí být zajištěno vysílací sítě 1 pokrytí území zemským digitálním televizním vysíláním v rozsahu alespoň 95 % obyvatel, ...*“⁶¹ byl v případě České televize, jež ukončila vysílání 30. listopadu 2011 v 12:05 hodin, i komerčních vysílatelů splněn. Viz Tabulka 3, která udává číselné hodnoty pokrytí dle výpočtu zveřejněného v rámci Závěrečné zprávy č. 9 Českého telekomunikačního úřadu (údaje o digitálních sítích kráceny o Sítě 3 a 4 – provozovatelé televize Nova i Prima vysílají hlavní kanály v Síti 2, Česká televize vysílala původně v digitální experimentální síti A).

---

⁶⁰ Zákon č. 304 ze dne 1. listopadu 2007, kterým se mění některé zákony v souvislosti s dokončením přechodu zemského analogového televizního vysílání na zemské digitální televizní vysílání. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2007, částka 99, s. 4118-4124. Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=5190>

⁶¹ Nařízení vlády č. 161 z 28. dubna 2008 o technickém plánu přechodu zemského analogového televizního vysílání na zemské digitální vysílání. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2008, částka 51, s. 2074-2122. Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=5276>

Tabulka 3: Pokrytí signálem zemského televizního vysílání

Datum výpočtu	ČT1	ČT2	Nova	Prima	Síť 1	Síť 2
červen 2008	99,6	90,8	97,7	73,0	0,0	43,0
září 2008	99,6	90,8	98,1	72,3	10,3	43,0
prosinec 2008	99,6	64,4	98,3	72,3	58,3	52,1
březen 2009	99,6	64,4	98,3	72,3	61,5	53,0
červen 2009	99,6	64,4	98,3	67,6	66,6	59,4
září 2009	99,4	55,3	98,3	67,5	78,7	63,8
prosinec 2009	89,1	46,4	92,0	47,2	94,3	64,2
březen 2010	79,0	41,3	92,0	45,8	94,9	72,7
červen 2010	73,8	29,9	85,7	43,5	96,5	80,5
září 2010	65,2	21,9	77,3	32,4	99,9	89,5
prosinec 2010	63,1	8,0	75,7	32,1	99,8	90,7
březen 2011	62,9	0,3	75,7	32,1	99,8	89,5
červen 2011	24,9	0,1	26,5	17,5	99,9	95,1
září 2011	24,8	0,1	26,4	17,5	99,9	95,1
prosinec 2011	6,5	0,0	11,6	5,7	99,9	99,8
březen 2012	0,1	0,0	0,4	0,0	99,9	99,8
červen 2012	0,0	0,0	0,0	0,0	99,9	99,6

Zdroj: ČESKÝ TELEKOMUNIKAČNÍ ÚŘAD. *Závěrečná zpráva č. 9: Vyhodnocení průběhu přechodu zemského analogového televizního vysílání na zemské digitální televizní vysílání.*

[online]. Praha, 2012, s. 2 [cit. 2014-02-02]. Dostupné z:

http://www.ctu.cz/cs/download/digitalni_vysilani/zprava-09_vyhodnoceni_tpp_30_08_2012.pdf

EU ve své politice v oblasti médií reflektovala technologické a ekonomické změny, jež se odehrály v souvislosti s digitalizací televizního vysílání. Za východiska pro svou politiku považovala tyto skutečnosti vyjádřené ve Sdělení Komise:

- a) dochází k nárůstu podílu soukromých subjektů na audiovizuálním trhu,
- b) prosazují se nové formy poskytování služeb divákům (konvergence),
- c) státní podpora pro veřejnoprávní vysílatele může narušovat tržní soutěž,
- d) je nutné vést oddělené účetnictví pro projekty s veřejnou podporou,
- e) služby poskytnuté pomocí nových distribučních platforem nemusejí být považovány za komerční, jestliže splňují podmínky pro tzv. veřejnou službu,
- f) veřejnoprávní instituce nesmí narušovat hospodářskou soutěž podbízením se nízkou cenou u komerčních služeb,
- g) cílem je zachování plurality soukromých a veřejných vysílatelů,
- h) u veřejnoprávních vysílatelů je legitimní usilovat o vysokou sledovanost, musí oslovovat ve své rozmanitosti společnost jako celek,

- i) regulaci provádějí jednotlivé země s ohledem na „Amsterodamský protokol“.⁶²

Na českém trhu nové skutečnosti nastolené procesem digitalizace zohledňuje, včetně podmínek financování České televize, novela č. 302/2011 Sb. Doplnuje úlohu televize veřejné služby a omezuje inzerci na internetových stránkách média v článku 1 takto: „... poskytuje audiovizuální mediální služby na vyžádání, poskytuje veřejnosti informace a obsah prostřednictvím internetových stránek a aplikací České televize. [...] Česká televize nesmí umísťovat obchodní sdělení na své internetové stránky, pokud nejsou součástí audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání.“⁶³

Dále novela ukládá výnosy reklamy z ČT2 přeposílat Státnímu fondu kultury ČR a výnosy z reklam na sportovním kanále ČT4 jsou určeny pro výrobu a vysílání sportovních pořadů. Na ostatních kanálech je reklamu zakázáno vysílat, s výjimkou přenosů kulturních a sportovních akcí, u nichž si to vyžadují podmínky smlouvy. Také je nyní zakázáno ve veřejnoprávní televizi vysílat bloky teleshoppingu (nese odlišné znaky, než vysílaná inzerce vlastních produktů ČT nabízí). Za den ukončení přechodu na digitální vysílání byl označen 11. listopad 2011, bez dopadu do termínů vypínání dle TPP.⁶⁴

2.3 Veřejná služba

Návrh na přeměnu České televize (Československé televize) v instituci, která poskytuje veřejnou službu v oblasti televizního vysílání, se v České republice začal diskutovat v devadesátých letech 20. století. Předpokladem těchto úvah byla celospolečenská změna, k níž došlo na území střední a východní Evropy na počátku devadesátých let, v tehdejší Československé socialistické republice proces pádu komunistické strany a předání moci do rukou Občanského fóra na přelomu let 1989 až 1990.

---

⁶² Sdělení Komise 2009/C 257/01 ze dne 27. října 2009 o použití pravidel státní podpory na veřejnoprávní vysílání. In: *Úřední věstník Evropských společenství*. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2009:257:0001:0014:CS:PDF>

⁶³ Zákon č. 302 ze dne 6. září 2011, kterým se mění zákon č. 483/1991 Sb., o České televizi, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2011, částka 106, s. 3834-3837. Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=z&id=23004>

⁶⁴ Zákon č. 302 ze dne 6. září 2011, kterým se mění zákon č. 483/1991 Sb., o České televizi, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2011, částka 106, s. 3834-3837. Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=z&id=23004>

Tato dekáda byla charakteristická tím, že se v západní části kontinentu završil proces přeměny vysílatelů vzniklých v polovině století, kteří byli označováni za tzv. národní vysílatele, v moderní instituce veřejné služby.

Národní vysílatelé byly povětšinou státními monopoly, Umberto Eco je označuje pojmem paleotelevize (v publikaci Skeptikové a těšitelé, pozn. aut.), pracovali s veřejným (státním) zadáním a podporou. Jejich úlohou bylo plnit kulturní poslání, upevňovat národní sebevědomí a vytvářet ve společnosti všeobecně sdílenou stupnici hodnot.⁶⁵

Tvář evropské televize se formovala jako nabídka programů univerzálních, plnoformátových, založených na rozsáhlé vlastní produkci. (Srovnajme velikost sídla České televize a soukromých provozovatelů, kteří značnou část vysílaného programu nakupují u externích dodavatelů.) Postupně se rozšířila nabídka o druhé kanály, byla vychována generace techniků, dramaturgů, režisérů a kameramanů. Tento model fungování televizního trhu se od 70. let měnil s postupným nárůstem komerčních vysílatelů a změna byla završena – díky vývoji technologií, které umožnily např. šíření vysílání prostřednictvím satelitu – v devadesátých letech.⁶⁶

V České republice, jak bylo uvedeno výše, byl vývoj za západním světem opožděn, výsledkem politických debat byl požadavek na vznik na státu nezávislého, veřejností financovaného a kontrolovaného vysílatele dle evropského vzoru. Vzniklé mediální zákony vyjadřovaly tuto politiku:

- a) demonopolizovat rozhlasové a televizní vysílání,
- b) federalizovat centralistický systém organizace vysílání,
- c) přeměnit státní organizace v moderní nezávislé vysílací instituce veřejné služby.⁶⁷

Výsledkem rozhodnutí zákonodárců byl vznik České televize k 1. lednu 1992, faktu monopolního postavení ji zbavil příchod soukromých televizních provozovatelů v letech 1993, resp. 1994, čímž byl naplněn požadavek na duální systém vysílání.

Nárůst počtu soukromých vysílatelů otevřel i diskusi ohledně existence televize veřejné služby; jak upozorňuje Josef Musil „*otázka potřeby služby, kterou všichni*

---

⁶⁵ SAVICKÝ, N. Televize veřejné služby v proměnách času. *Veřejná služba ve veřejnoprávních médiích: sborník textů ze semináře: Český Krumlov 8. a 9. listopadu 2002*. Praha: Česká média v nakl. Votobia Praha, 2003. s. 50-59. ISBN 80-7220-142-5.

⁶⁶ Tentýž.

⁶⁷ ŠTROBLOVÁ, S. *Film a televize jako audiovizuální zprostředkování světa: Filmová a televizní dramaturgie a programová skladba*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2009. s. 138-139. ISBN 978-80-86723-73-0.

*občané povinně financují, nemůže být jednoduše odmítnuta jako nelegitimní. [...] Skutečná diskuse musí začít náplní vysílání veřejné služby.*⁶⁸

Příspěvkem do diskuse o potřebnosti televize veřejné služby v České republice může být vzorec chování ČT v procesu digitalizace televizního vysílání, jež můžeme hodnotit jako kooperativní (viz dohoda o společném postupu České televize a Českého telekomunikačního úřadu v procesu digitalizace ohledně analogových kmitočtů ČT2, kap. 2.2, s. 30).

2.4 Globalizace, individualizace

V období ustavování veřejnoprávních korporací na evropském televizním trhu se výrazněji začala projevovat celosvětová provázanost světa v sociálních, kulturních, ekonomických a politických oblastech. Tento jev je označován jako globalizace. Projevuje se narůstajícím tempem růstu inovací, ale také internalizací negativních jevů.

Můžeme také pozorovat změnu životního stylu lidí, jež se projevuje novými aktivitami při využívání volného času, vztahem ke kultuře, obecněji k hodnotám. Dochází k unifikaci středních vrstev, na významu nabývá „masová kultura“. Zároveň můžeme toto období charakterizovat anonymními vztahy mezi lidmi.⁶⁹

Důsledkem globalizace v ekonomické rovině je nárůst životní úrovně obyvatel; přihlédneme-li k teorii divergence, je přesnější hovořit o nárůstu životní úrovně obyvatel Západní civilizace. Zkracuje se životní cyklus spotřebních výrobků, vč. televizní a video techniky, zavádění nových technologií znamená vynaložené náklady na straně provozovatelů i uživatelů. Ti pak následně za své finance požadují poskytování nových funkcionalit a širší nabídku, což mají zajistit provozovatelé televizního vysílání formou dodatkových služeb, vyššího standardu obrazu (viz kap. 1.3.1, 1.3.2) nebo vyšším počtem vysílaných kanálů.

Rysem ekonomické globalizace se stává nadřazenost kapitálu v procesech rozhodování. Jednotlivé podniky již nepůsobí v rámci státních celků, stávají se globálními společnostmi (mediální průmysl nevyjímaje), zisky z jednoho teritoria mohou snadno investovat v jiné, z hlediska daňové zátěže, příhodnější zemi. Vliv volených vlád ovlivňovat strategická rozhodnutí těchto korporací je nízký.⁷⁰ Jednou z možností,

---

⁶⁸ MUSIL, J. *Sociální a mediální komunikace*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2010. s. 55. ISBN 978-807-4520-020.

⁶⁹ HAVLÍK, R. *Úvod do sociologie*. 5. vyd. Praha: Karolinum, 2007. s. 86. ISBN 978-802-4613-857.

⁷⁰ NOVOTNÝ, L. *Politologie*. Vyd. 2., dopl. a přeprac. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2010. s. 70. ISBN 978-807-4520-037.

jak omezit koncentraci moci, je přijetí legislativních opatření o omezení křížového vlastnictví (viz oddělení operátorů multiplexů a provozovatelů vysílání v tuzemském právu.)

V nejsilnějších českých soukromých televizních skupinách převládají zahraniční investoři, opci na koupi většinového balíku akcií skupiny Nova má společnost Time Warner, významným investorem skupiny Prima je severská MTG. Zejména tyto dvě silné skupiny využívají tzv. obsahové dividendy a budují další kanály cílící na početně omezená publika (Nova Cinema, Fanda, Telka, Prima Zoom, Prima Love, Prima Cool). Disponují rozsáhlými archivy titulů a vysílání repríz realizují na těchto kanálech. Další televize, které vstupují nově na trh a disponují pouze jedním programem, mají složitější podmínky, jsou vystaveni vyššímu riziku ovlivnění svého modelu rozvoje výkyvy ekonomického cyklu a změnou podílů reklamních výdajů u jednotlivých mediatypů.

Důsledkem vzniku úzce zaměřených stanic je fragmentarizace diváckých publik a nárůst nabídky mediálních obsahů. O to je důležitější úloha self-proma jednotlivých stanic pro upoutání pozornosti; vytváří se také lepší možnost pro efektivnější zacílení reklamních kampaní na konkrétní cílové skupiny.⁷¹

Podstatným důsledkem globalizace ve společenské rovině je individualizace, k jejímuž nárůstu přispívají i nové technologie.⁷² Důraz na individuální svobodu jedince rozhodovat o svém denním rozvrhu se projevuje v požadavku na zavádění nelineárních způsobů poskytování obsahu. Česká televize těmto požadavkům vyhověla formou své VOD služby iVysílání. Vedle klasických lineárních služeb (rozumějme vysílání dle programových schémat) se jedná o nový distribuční kanál, který je katalyzátorem opouštění rodinných rituálů, založených na pravidelném sledování televizního vysílání dle časových os.

Důležité je upozornit na skutečnost, že úmysl pořídit si přijímače digitálního terestrického televizního vysílání nevycházel s osobních – individuálních přání recipientů, ale byl vynucen ukončením poskytování služeb formou analogového vysílání, tedy tlakem ze strany státu formou zákonného nařízení. Zde můžeme vidět rozdíl oproti zavádění barevného vysílání, kdy nový standard byl plně kompatibilní s černobílými přijímači.

Možnost interaktivity, blíže zmíněná v kap. 1.3.2, je dalším podstatným rysem konvergovaných služeb digitálního vysílání. MHP služby, využívající zpětný kanál,

---

⁷¹ DUSPIVA, Z. *Digitalizace jako budoucnost elektronických médií*. Praha: Votobia, 2004. s. 57. ISBN 80-722-0169-7.

⁷² MUSIL, J. *Sociální a mediální komunikace*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2010. s. 230. ISBN 978-807-4520-020.

požadují aktivní zapojení uživatele, nutnost zpracování informací a vědomé rozhodování. Jaromír Volek upozorňuje také na další podstatný rys připisovaný aktivnímu divákovi, a to schopnost udržet si „kritický odstup, tedy schopnost odolávat manipulaci či tlaku vysílatelů, odolnost vůči ovlivnění.“⁷³

---

⁷³ KOUŘIL, V. a J. MACEK. „Postmoderní publikum se učí o tom, co je reálné, od mistrů iluze“: rozhovor s Jaromírem Volkem. *Revue pro média: časopis pro kritickou reflexi médií*. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu HOST, 2004, IV, č. 10, s. 9. ISSN: 1214-7494.

3 OBSAHOVÉ A ORGANIZAČNÍ ASPEKTY DIGITALIZACE

Digitalizace televizního terestrického vysílání probíhající v České republice se dotkla všech provozovatelů vč. televize veřejné služby. Nešlo o pouhou technologickou změnu ve vysílací cestě, kterou bychom mohli přirovnat např. ke změně vysílacího standardu barevné televize v roce 1994, kdy bylo ukončeno vysílání v systému SECAM a nahrazeno systémem PAL.⁷⁴ V této souvislosti je nutné také připomenout fakt, že vnitřní infrastruktura televize pracovala v systému PAL ještě před tímto přechodem.

Chybně bychom mohli označit tento proces za analogický: vnitřní vybavení televize bylo z větší části digitalizované již před změnou způsobu šíření televizního vysílání, změnila se pouze technologie vysílací cesty. Digitalizace však přetvořila mediální trh, nabídla možnost využít tzv. obsahové dividendy, televize veřejné služby i televize komerční se musely novému prostředí adaptovat nejen technickými opatřeními.

3.1 Programová východiska

Česká televize se na příchod digitalizace připravovala v rámci Programu změn od roku 2001. Cílem programu bylo blíže rozvinout úvahy o dalším postupu ČT, protože dosavadní plány se věnovaly převážně technickým otázkám přechodu. Byly deklarovány tyto postoje České televize:

- a) ČT má zájem provozovat veřejnoprávní multiplex,
- b) podstatné je zvýšení programové nabídky formou specializovaných kanálů,
- c) toto řešení podporují příklady ze zahraničí (Švédsko, Finsko, Francie).⁷⁵

Východiskem postupu programového plánování byly teze z kandidátského projektu Iva Mathé z ledna 1998: „... Česká televize představí specializovaný zpravodajský okruh šířený digitálně (zřejmě pod názvem ČT-News). Dalšími digitálními volně přístupnými programy by měl být okruh vzdělávací (prozatím nazývaný ČT-

---

⁷⁴ TRPÁK, K. a D. LÍŠKA. Konečná, prosím, přestupte si. *Stereo a video: Technický a spotřebitelský měsíčník*. Praha: Trade and Leisure publications, 2000, roč. 8, č. 2, s. 8. ISSN: 1210-7026.

⁷⁵ ČESKÁ TELEVIZE. Přechod na digitální pozemní televizní vysílání v České republice a úloha televize veřejné služby v tomto procesu. *Výroční zpráva o činnosti České televize v roce 2001*. [online]. Praha, 2002, s. 96-108 [cit. 2014-02-05]. Dostupné z: http://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/rada-ct/vyrocní_zpravy/zprava2001.pdf

Univerzita) a komponovaný z archivních pořadů (zřejmě ČT-Zlatý fond).⁷⁶

V kandidátském projevu se již také hovořilo o EPG a internetovém živém vysílání.

Koncepce přechodu na digitální vysílání v ČR, přijatá RRTV, také upozorňovala na nutnost navýšení programové nabídky divákům, navrhovala vznik nejméně dvou multiplexů, z nichž jeden by byl veřejnoprávní, s celkem alespoň deseti neplacenými programy. Pro veřejnoprávní multiplex navrhovala tyto programy a služby:

- a) současné ČT1, ČT2,
- b) ČT retro, archiv, plus (výběr z repríz ČT1 a ČT2, využití archivu),
- c) ČT info (reprízy zpráv z ČT1, přebírání Euronews, přenosy z Parlamentu),
- d) retranslace programu Slovenské televize,
- e) data, rozhlasové stanice.⁷⁷

Česká televize v materiálu Nikolaje Savického nástin programové nabídky dle Koncepce přechodu (viz výše) odmítla s argumentem, že zásadně nezvyšuje diváckou nabídku. Přenosy z jednání Poslanecké sněmovny musela televize poskytovat jako veřejnou službu i divákům s analogovým příjmem, zahraniční vysílání bylo přístupné v kabelových rozvodech, program ČT retro by zařazováním děl jen z produkce České televize nenaplňoval dramaturgické požadavky kladené na veřejnou službu.⁷⁸

Budování nových digitálních programů, definovaných jako zpravodajský ČT3 a vzdělávací ČT4, vycházelo z těchto hledisek:

- a) zamezit duplicitám v programové nabídce,
- b) zajistit základní koordinaci programových schémat,
- c) v prime-time (hlavním vysílacím čase) se budou cílové skupiny diváků částečně překrývat,
- d) úplná koordinace zpráv ČT1 a zpravodajské ČT3 by poškozovala oba kanály,
- e) vlivem zvyšující se nabídky konkurence dojde i u ČT1 a ČT2 k užší žánrové specifikaci,
- f) budovat součinnost kanálů a vzájemnou podporu nástroji self-promotion.⁷⁹

⁷⁶ MATHÉ, I. Televize veřejné služby pro třetí tisíciletí. *Louč*. [online]. 1998, s. 16 [cit. 2014-02-05].

Dostupné z: <http://www.louc.cz/milenium.rtf>

⁷⁷ RADA PRO ROZHLASOVÉ A TELEVIZNÍ VYSÍLÁNÍ. *Zpráva o stavu vysílání a činnosti Rady ČR pro rozhlasové a televizní vysílání za období 1. 1. 2000 - 31. 12. 2000*. [online]. Praha, 2001, s. 215-216 [cit. 2014-02-05]. Dostupné z: <http://www.rrtv.cz/cz/files/zpravy/zprava2000.zjp>

⁷⁸ ČESKÁ TELEVIZE. Přechod na digitální pozemní televizní vysílání v České republice a úloha televize veřejné služby v tomto procesu. *Výroční zpráva o činnosti České televize v roce 2001*. [online]. Praha, 2002, s. 96-108 [cit. 2014-02-05]. Dostupné z: http://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/rada-ct/vyrocní_zpravy/zprava2001.pdf

⁷⁹ Tentýž.

Základní charakteristika nových programů vyplývala z ekonomických a provozních možností televize; například Objekt redakce zpravodajství, zprovozněný roku 1979,⁸⁰ nebyl plánován pro zabezpečení výroby a vysílání kontinuálního zpravodajského kanálu, při jeho výstavbě se počítalo s užitím pro potřeby televizního archivu.

Pro zpravodajskou ČT3 (zvažovalo se i jiné označení z důvodu možné záměny s TV3) byl program vystavěn odlišně od zahraničních globálních zpravodajských stanic. Zachovával pravidelné časové osy, každou hodinu vysílání počítal se zpravodajským souhrnem, program měly doplňovat magazíny, ve večerním čase pak premiérové diskusní a publicistické pořady. Ranní vysílání mělo přinést vyšší informační hodnotu, součástí již neměly být videoklipy. Moderátoři ČT3 se neměli objevovat na plnoformátových kanálech, grafický obal měl kanál odlišovat.⁸¹

Předpokládaly se také možné změny a operativní posuny ve vysílání, tedy odlišný přístup od dosavadní zažité praxe vysílání dle programových denních vysílacích plánů odvozených od vysílacích schémat. „*Pevné vysílací schéma, resp. ústřední program ČST, bylo vytvořeno 1. září 1959. Jeho stavebními kameny byly tři časové osy: 19:00 celostátní televizní noviny, 20:00 hlavní program, 22:00 ukončení vysílání.*“⁸²

Kanál ČT4 byl koncipován jako vzdělávací, oproti ČT3 bez podílu živě vysílaných pořadů. Provozní výdaje měly směřovat zejména do nákupu práv a vlastní výroby. Plány na zahraniční akvizice sestávaly z přírodovědných dokumentů, magazínů o rozvoji techniky a technologií, relacích o proměnách současného světa. Čas od 18 hodin byl pak vyčleněn pro vysílání českých dokumentárních pořadů, v době letních prázdnin se počítalo s nárůstem repríz. Domácí výroba měla představovat zajímavý pohled na národní dějiny, významné osobnosti vědy, na sociální problémy menšin. Mimo hlavní vysílací čas se počítalo s jazykovými kursy.⁸³

---

⁸⁰ ŠTROBLOVÁ, S. *Film a televize jako audiovizuální zprostředkování světa: Filmová a televizní dramaturgie a programová skladba*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2009. s. 95. ISBN 978-80-86723-73-0.

⁸¹ ČESKÁ TELEVIZE. Přechod na digitální pozemní televizní vysílání v České republice a úloha televize veřejné služby v tomto procesu. *Výroční zpráva o činnosti České televize v roce 2001*. [online]. Praha, 2002, s. 105-106 [cit. 2014-02-05]. Dostupné z: http://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/rada-ct/vyrocní_zpravy/zprava2001.pdf

⁸² ŠTOLL, M. *1.5.1953 - zahájení televizního vysílání: zrození televizního národa*. Praha: Havran, 2011, s. 182. Ed. Dny, které tvořily české dějiny, sv. 31. ISBN 978-808-7341-063.

⁸³ ČESKÁ TELEVIZE. Přechod na digitální pozemní televizní vysílání v České republice a úloha televize veřejné služby v tomto procesu. *Výroční zpráva o činnosti České televize v roce 2001*. [online]. Praha, 2002, s. 107-108 [cit. 2014-02-05]. Dostupné z: http://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/rada-ct/vyrocní_zpravy/zprava2001.pdf

Vzhledem k legislativním průtahům (viz kap. 2.2) vývoj akceleroval až v roce 2004, kdy byl spuštěn zastřešující projekt Program digitalizace.

3.2 Program digitalizace, vznik ČT24 a ČT4 sport

Úkolem Programu digitalizace bylo poskytnout základní informace o vývojových trendech a možnostech dalšího rozvoje ČT, specifikovat možné rozvojové projekty, koordinovat a řídit realizační fázi, připravit podklady a informace pro rozhodování a činnost managementu ČT a Rady ČT.⁸⁴ Vazby Programu digitalizace na jednotlivé činnosti znázorňuje Obrázek 5.

Obrázek 5: Schéma vazeb Programu digitalizace

Zdroj: HANUŠ, P. *Představení Programu digitalizace Radě ČT*. Praha: 2004.

Projekt, zastřešoval a koordinoval všechny potřebné procesy, aby Česká televize zahájila a rozvíjela digitální pozemní vysílání. „Nejdále – do realizační fáze – postoupila (v roce 2004 – pozn. aut.) příprava nového celoplošného zpravodajského programu s pracovním názvem ČT24 (dříve ČT3).“⁸⁵

Zpravodajský program byl spuštěn 1. května 2005. Výrobu a odbavování komplexně zajišťovalo Ředitelství zpravodajství svými kapacitami, důležitou podmínkou zahájení vysílání bylo urychlení implementace nového systému přípravy

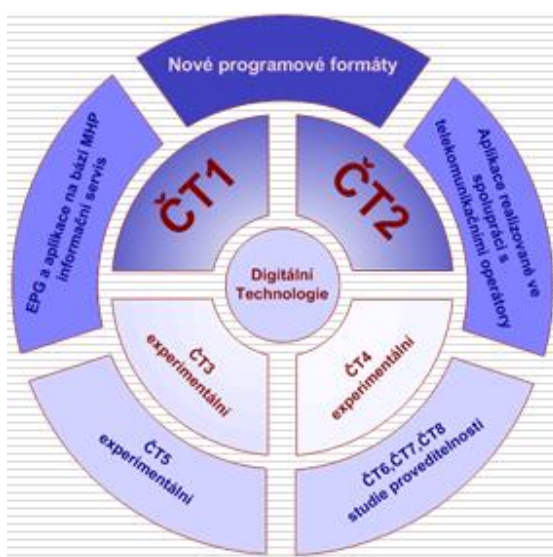
⁸⁴ HANUŠ, P. *Představení Programu digitalizace Radě ČT*. s. 2. Praha: 2004.

⁸⁵ ČESKÁ TELEVIZE. *Výroční zpráva o činnosti České televize v roce 2004*. [online]. Praha, 2005, s. 39. [cit. 2014-02-05]. Dostupné z: http://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/rada-ct/vyrocní_zpravy/zprava2004.pdf

a odbavování zpravodajských relací DNPS (více kap. 3.3). Také byly připraveny webové stránky ČT24, zajišťované ve spolupráci se společností ČTK Neris.⁸⁶

Následující Obrázek 6 přináší grafické schéma obsahových služeb dle Programu digitalizace. Připravován byl archivní a vzdělávací kanál (ČT5, ČT4), součástí projektu archivního kanálu byl subprojekt digitalizace archivu (viz kap. 3.3). Ve fázi studie proveditelnosti se projektovaly sportovní, dětský a kulturní kanál (ČT6 až ČT8).⁸⁷

Obrázek 6: Schéma obsahových služeb

Zdroj: HANUŠ, P. *Představení Programu digitalizace Radě ČT*. Praha: 2004.

Po zvážení objemu nasmlouvaných práv ke sportovním utkáním a analýze programového schématu ČT2, kde sportovní přenosy narušovaly pravidelné vysílání kulturních magazínů, se vedení rozhodlo pro spuštění sportovního kanálu.

Tomáš Dvořák ve své práci zmiňuje názor vedení České televize ohledně výběru čtvrtého terestrického kanálu: „... dle názoru šéfredaktora Redakce sportu ČT Otakara Černého (ve funkci od roku 2002), věnovala Česká televize sportu daleko nejvíce prostoru ze všech veřejnoprávních stanic v Evropě, a proto dle něho byl vznik samostatného sportovního kanálu na místě.“⁸⁸

⁸⁶ Více ČESKÁ TISKOVÁ KANCELÁŘ. *Historie ČTK: Období nezávislého zpravodajství po roce 1989*. [online]. Praha, 2011. [cit. 2014-02-05]. Dostupné z: http://www.ctk.cz/o_ctk/historie/#5

⁸⁷ HANUŠ, P. *Představení Programu digitalizace Radě ČT*. s. 30. Praha: 2004.

⁸⁸ DVOŘÁK, T. *Vysílání sportovního kanálu ČT4 Sport v roce 2006*. [online]. Brno, 2012. [cit. 2014-02-06]. Bakalářská práce, Masarykova Univerzita, FSS, vedoucí práce Mgr. V. Pruša. Dostupné z: https://is.muni.cz/th/360182/fsps_b/Dvorak_Tomas_-_bakalarska_prace_l._gsz34.txt

Příprava programu ČT4 sport byla zahájena na podzim 2005. Česká televize proto směřovala své aktivity na poli propagace pozemního digitálního vysílání až k přelomu na rok 2006, kdy plánovala zahájit vysílání svého čtvrtého programu.⁸⁹

Vysílání ČT4 sport bylo spuštěno 10. února 2006 přenosy z Olympijských her v Turíně (marketingový rozměr tohoto rozhodnutí zmíněn v kap. 1.3.1), odbavování probíhalo z provizorních odbavovacích pracovišť vysílací techniky.

Procesní řízení projektu změn bylo důležité z hlediska překonání informačních bariér daných pracovními postupy a pevnou strukturou. V rámci Programu digitalizace se pracovníci z jednotlivých útvarů ČT zapojovali do procesu sběru a vyhodnocování informací souvisejících s rozvojem digitálního vysílání, cílem bylo maximálně využít vnitřní kapacity ČT. Tento postup s definovanou nosnou, inspirativní vizí, zacílenou na budoucnost, byl podmínkou aktivity zaměstnanců, kteří byli pak ochotni tuto vizi spoluvytvářet.⁹⁰

Přestože některé projekty byly ve fázi testování metodou funkčních vzorků utlumeny (např. kvůli nedostatku financí, lidských kapacit či z důvodu změny vnějších podmínek), přinášelo jejich teoretické zpracování znalosti, využitě v dalším rozvoji ČT (viz např. odklon od standardu MHP a zavedení HbbTV).

Pro MHP služby se uvažovaly v Programu digitalizace tyto tematické okruhy služeb:

- a) informační servis (vyšší verze současného teletextu, doplněná o grafické či video – zprávy, počasí, doprava, finance),
- b) informace při vysílání (průběžné vysílání informací, které doplňují vysílaný program),
- c) TV Mail (analogue služby na internetu realizovaná prostřednictvím TV přijímače a umožňující korespondence i při současném sledování TV),
- d) hlasování v soutěžích a anketách (náhrada současně používaných SMS při hlasování).⁹¹

Projekt věnoval MHP službám pozornost, ze střednědobého a hlavně dlouhodobého hlediska pokládal interaktivitu v rámci televizního vysílání za významný faktor. Po zvolení platformy HbbTV (Hybrid Broadcast Broadband) jako standardu

---

⁸⁹ ČESKÁ TELEVIZE. *Výroční zpráva o činnosti České televize v roce 2005*. [online]. Praha, 2006, s. 37. [cit. 2014-02-06]. Dostupné z: http://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/rada-ct/vyrocní_zpravy/zprava2005.pdf

⁹⁰ BARTÁK, J. *Personální řízení, současnost a trendy*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2011, s. 21. ISBN 978-80-7452-020-4.

⁹¹ HANUŠ, P. *Digitalizace terestrického televizního vysílání*. s. 20. Praha: 2006

ukončila ČT období vývoje jednoúčelových aplikací pro jednotlivé typy televizorů dle značek výrobce. Od května 2012 postupně zprovoznila tyto HbbTV aplikace:

- a) grafický teletext,
- b) aplikaci TV program s možností přehrání upoutávek,
- c) i-vysílání (archiv pořadů, služba VOD),
- d) zpravodajskou lištu ČT24 (připnutelnou k jakémukoli vysílání),
- e) aplikaci Panorama (o vývoji počasí na českých horách vč. záběrů kamer),
- f) speciální aplikace u příležitosti konání velkých sportovních a společenských akcí (ME v kopané a MS v hokeji, Olympijským hrám, soutěžnímu pořadu StarDance).⁹²

K rozvoji standardu HbbTV napomohlo jeho etablování se na německém trhu a nárůst rodin připojených k internetu, což je podmínkou funkcionality aplikací, které využívají zpětný kanál. Dle Českého statistického údaje má možnost připojení k internetu 67,0% domácností v roce 2013. U domácností s dětmi je to 91,5%.⁹³

Dále útvar Nových médií (kap. 3.3) připravil aplikace ČT24, ČT sport a i-vysílání pro přenosná zařízení (mobilní telefony, tablety) ve verzích pro operační systémy Android, WP, Iphone a Symbian.⁹⁴

Nezbytnou součástí přechodu od analogového terestrického vysílání byla informační kampaň, která diváky upozorňovala na probíhající změny. Česká televize zajišťovala část kampaně vlastními prostředky, ta sestávala z několika stupňů:

- a) signální části (vysílání televizních spotů),
- b) informační části (poskytování konkrétních informací, map pokrytí, odkazy na informační zdroje),
- c) vysvětlující části (detailní odpovědi na nejčastější dotazy, technická poradna, semináře, rozhovory, odborné články),
- d) pomocné části (zprostředkování na operátory servisních organizací).⁹⁵

---

⁹² ČESKÁ TELEVIZE. *Hybridní televize HbbTV*. [online]. Praha. [cit. 2014-02-07]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/hbbtv/>

⁹³ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Vybavenost domácností osobním počítačem a internetem podle typu domácnosti, velikosti obce, příjmové skupiny krajů (ICT0070PU_KR)*. [online] © 2014 [cit. 2014-02-07]. Dostupné z:

http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?vo=null&childsel0=2&cislotab=ICT0070PU_KR&kapitola_id=420&voa=tabulka&go_zobraz=1&childsel0=2

⁹⁴ Více ČESKÁ TELEVIZE. *Mobilní aplikace České televize*. [online]. Praha. [cit. 2014-02-07]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/aplikace/>

⁹⁵ HANUŠ, P. *Digitalizace terestrického televizního vysílání*. s.19. Praha: 2006.

Výrazným informačním prvkem, který napomáhal jednoznačné identifikaci vysílače, na němž docházelo k vypnutí analogového signálu, byl vysílaný piktogram. Důvodem pro jeho zařazení do obrazu byla hustá síť analogových vysílačů, jež šířeným signálem část území překrývaly.⁹⁶ Dalšími prvky ve vysílání byly: informační text v liště, který se opakoval v pravidelných intervalech, a informační spoty, odbavované v době vysílání programových upoutávek mezi pořady.

Součástí Programu digitalizace byly také projekty Digitalizace archivu programových fondů, přechod na serverové odbavování ve zpravodajství a projekt restrukturalizace, plánovaný na léta 2010–2013.⁹⁷

3.3 Restrukturalizace

Jak bylo uvedeno v kap. 3.2, součástí Programu digitalizace byl také projekt restrukturalizace. Opatření měnilo struktury a postupy, které byly nastaveny v roce 2002 za vedení generálního ředitele Jiřího Balvína.

Tehdy byly odděleny funkce ředitele techniky a výroby (RGŘ č. 1 z 14. ledna 2002). Došlo ke změně struktur na redakční systém; nově byla zřízena producentská centra zábavné tvorby, dramatické tvorby, divadelní a hudební tvorby, tvorby pro děti a mládež. Také centrum převzatých pořadů a centrum publicistiky, dokumentaristiky a vzdělávání byly převedeny do přímé podřízenosti ředitele výroby a ředitele programu (RGŘ č. 18 z 1. května 2002).⁹⁸

Ředitel programu předkládal sezónní programová schémata, ve kterých byla přidělena konkrétní programová okna jednotlivým Centřům. Ta pak nesla odpovědnost za konkrétní tituly nasazené do těchto programových oken.

Programovým schématem rozumíme dokument, jenž vyjadřuje programovou koncepci pro vymezený časový úsek. Programové okna jsou součástí programového schématu, jsou plněna jednotlivými pořady, jejich počet a délka je dána dramaturgickými cíli televizní skladby.⁹⁹

---

⁹⁶ POP, R. Epitaf za analogové televizní vysílání. TOMEK, I. a P. DVORÁK. *Digitalizace televizního vysílání v ČR*. Praha: Grada, 2013. s. 27. ISBN 978-80-247-4518-3.

⁹⁷ HANUŠ, P. *Vše o digitalizaci programů ČT (TK)*. s. 5. Praha: 2010.

⁹⁸ SATURKOVÁ, J. *Ročenka České televize 2002*. Praha: Česká televize, 2003. Ed. útvaru komunikace. s. 124-125. ISBN 80-85005-47-6.

⁹⁹ ŠTROBLOVÁ, S. *Film a televize jako audiovizuální zprostředkování světa: Filmová a televizní dramaturgie a programová skladba*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2009. s. 134. ISBN 978-80-86723-73-0.

Zásadní změny iniciovalo vedení České televize v čele s generálním ředitelem Jiřím Janečkem. „V průběhu roku 2010 byla realizována celá řada organizačních změn a současně byla rozhodnutím generálního ředitele zahájena 1. dubna 2010 restrukturalizace televize veřejné služby.“¹⁰⁰ Restrukturalizaci si vyžádala změna mediální krajiny: došlo k nárůstu televizních tematických kanálů a rychlému vývoji digitálních technologií.

1. srpna 2010 vznikla divize Nová média, která integrovala dosavadní redakce Internetu, Portálu ČT24 a Teletextu, osamostatnila se redakce sportovního webu ČT4, rozšířily se služby i-vysílání. Součástí výstupů oddělení byla strategie poskytování obsahu pro mobilní telefony a tablety a formy komunikace instituce na sociálních sítích.¹⁰¹

Byli vybráni manažeři jednotlivých kanálů, kteří měli zpracovat koncepty změn jednotlivých programových okruhů. Jak upozorňovala tehdejší programová ředitelka Kateřina Fričová, která byla pověřena vypracováním projektu ČT2, bylo nutné vzájemně sladit přípravu jednotlivých schémat: „Považuji ale za stěžejní, aby se tato televize vyvarovala vzájemného kanibalizování jednotlivých programů. Musíme se mu za každou cenu vyhnout. Kanibalismus by se mohl projevit nejen mezi programy ČT 1 a ČT 2, ale i ve vzájemném vztahu k ČT 24.“¹⁰²

Generální ředitel Jiří Janeček 14. července 2010 seznámil Radu ČT s personálními změnami: K 31. srpnu 2010 opustila Českou televizi programová ředitelka Kateřina Fričová, pokračování přípravy nové podoby ČT2 převzal tandem Jan Mrzena a Vlastimil Ježek, který působil v minulosti jako ředitel Českého rozhlasu. Manažerem ČT24 se stal Roman Bradáč, projekt ČT1 řídil Radan Dolejš, Radek Žádník byl pověřen přípravou funkce budoucího ředitele programových okruhů, který jednotlivé činnosti koordinoval.¹⁰³

Definitivní podobu dostala většina funkcí k 1. lednu 2011. Podstatným aspektem změn byl vznik oddělení vývoje programu, do kterého přešli dramaturgové z Center. Ti vyvíjeli pořady dle programových požadavků vedení jednotlivých okruhů. Cílem změn bylo oddělit procesy výroby a vysílání a omezit dramaturgii „jednoho

---

¹⁰⁰ ČESKÁ TELEVIZE. *Výroční zpráva o činnosti České televize v roce 2010*. [online]. Praha, 2011. s. 19. [cit. 2014-02-08]. Dostupné z: http://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/rada-ct/vyrocní_zpravy/zprava2010.pdf?ver=1.03

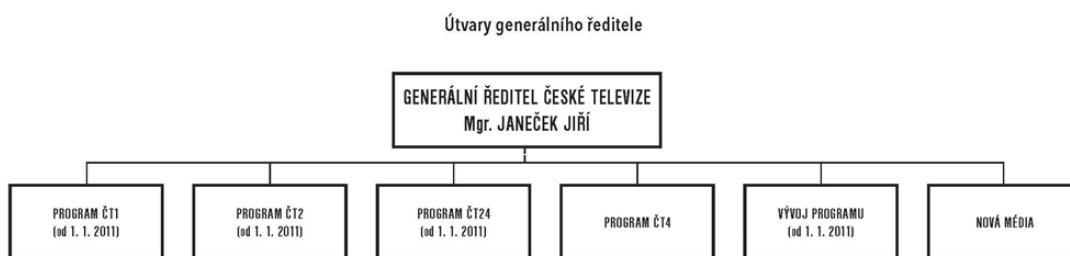
¹⁰¹ Tentýž, s. 68.

¹⁰² POTŮČEK, J. Nechci mít z ČT 2 intelektuální ghetto, říká programová ředitelka České televize. *Digizone*. [online]. 2010 [cit. 2014-02-09]. Dostupné z: <http://www.digizone.cz/clanky/fricova-nechci-mit-z-ct-2-intelektualni-ghetto/>

¹⁰³ ČESKÁ TELEVIZE. *Výroční zpráva o činnosti České televize v roce 2010*. [online]. Praha, 2011. s. 10. [cit. 2014-02-09]. Dostupné z: http://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/rada-ct/vyrocní_zpravy/zprava2010.pdf?ver=1.03

vkusu“ v rámci center. Obrázek 7 znázorňuje přímou podřízenost programových okruhů a vývoje GŘ nastavené reorganizací (obrázek krácen o právní útvar, výzkum programu, kontrolu a vnitřní audit a tiskový útvar, které spadaly také do podřízenosti GŘ – pozn. aut.).

Obrázek 7: Organizační struktura ČT

Zdroj: ČESKÁ TELEVIZE. Příloha 3.1 Organizační struktura k 31.12.2010. *Výroční zpráva o hospodaření České televize v roce 2010*. [online]. Praha, 2011. [cit. 2014-02-09]. Dostupné z: http://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/rada-ct/vyrocní_zpravy/prilohy_10/hospodareni_2.pdf?ver=2

Proces změn zastavila ohlášená rezignace generálního ředitele Jiřího Janečka 8. června 2011. Projekt restrukturalizace zůstal nedokončen, bez splnění cílů projektu.

Současné vedení v čele s Petrem Dvořákem, který nastoupil 1. října 2011, realizovalo posléze svůj projekt, v němž hrají úlohu v programové transformaci ČT producentské tvůrčí skupiny (TPS).¹⁰⁴

Cílem transformace probíhající od ledna 2012 je umožnit realizovat se začínajícím tvůrcům, systematizovat vztahy s externími spolupracovníky. TPS, pracující v systému projektového řízení, pracují s náměty, připravují první vysílání pořadů. Jako koordinační místo pro posouzení filmových koprodukcí funguje Filmové centrum.¹⁰⁵ Došlo také k redefinování funkce ředitele programu, kdy tento programově řídí a koordinuje programy ČT. Útvary Nových médií a Self promotion a grafika jsou nově podřízeny přímo generálnímu řediteli.

¹⁰⁴ ČESKÁ TELEVIZE. *Výroční zpráva o činnosti České televize v roce 2011*. [online]. Praha, 2012. s. 11. [cit. 2014-02-09]. Dostupné z: http://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/rada-ct/vyrocní_zpravy/zprava2011.pdf

¹⁰⁵ ČESKÁ TELEVIZE. *Výroční zpráva o činnosti České televize v roce 2012*. [online]. Praha, 2013. s. 13. [cit. 2014-02-09]. Dostupné z: http://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/rada-ct/vyrocní_zpravy/zprava2012.pdf?ver2

3.4 Digitalizace archivu a zpravodajství

Právní postavení Archivu České televize se změnilo v roce 2004. Z někdejšího tzv. archivu zvláštního významu se přijetím zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě, stal Archiv České televize akreditovaným specializovaným archivem, jmenovaným v ustanovení § 80 odst. 4.¹⁰⁶

Česká televize mu také proto věnovala v Dlouhodobém plánu vývoje pozornost, přínosy digitalizace hodnotila takto: „*Vznikají podmínky pro vytvoření a postupné zavádění nových postupů, které poskytnou výhody komplexního zpracování televizních pořadů na kvalitativně vyšší úrovni. Péče o programové archivy je jednou z povinností České televize a přeměna do moderního IT prostředí je naším vkladem do budoucnosti.*“¹⁰⁷

Projekt DAPF probíhá od r. 2008, postupně jsou digitalizovány materiály (obrazové a zvukové nosiče) do centrálního úložiště, připravuje se archivace písemností. Projekt digitalizace umožnil zpřístupnění archivu všem uživatelům, včetně badatelů, zlepšil ochranu a zabezpečení materiálů. Nezanedbatelnou výhodou je možnost datové výměny pořadů mezi pracovišti České televize a převedení pracovníků Archivu pro popisy materiálů formou metadat.¹⁰⁸ Projekt byl financován z více zdrojů, včetně čerpání peněz ze speciálního účtu digitalizace (viz kap. 2.2).

Digitalizace zpravodajství (DNPS: Digital News Production System) byla nutnou podmínkou spuštění kontinuálního zpravodajského vysílání ČT24. Cílem bylo vybudovat kompletní systém pro bezpáskovou výrobu zpravodajství. Projekt, jehož kořeny sahají k prosinci 2002, kdy byly instalovány první komponenty, umožnil využívat tyto nástroje:

- a) záznam hrubého materiálu ze signálových i datových zdrojů,
- b) uložení a správu materiálu a asociovaných metadat v datové podobě,
- c) generování klíčových snímků a klipů v nízkém rozlišení,
- d) možnost sestřihu materiálů a finalizace příspěvků vč. ozvučení a otitulkování,
- e) přímou vazbu na redakční systém (Octopus), možnost sestavovat z příspěvků bodové scénáře,

¹⁰⁶ Zákon č. 499 ze dne 30. června 2004 o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2004, částka 173, s. 9742-9779. Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=4477>

¹⁰⁷ ČESKÁ TELEVIZE. *Dlouhodobé plány programového, technického a ekonomického rozvoje České televize na roky 2006-2010*. [online]. Praha, s. 11. [cit. 2014-02-08]. Dostupné z: http://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/rada-ct/dokumenty/Plany_rozvoje_2006-2010.pdf

¹⁰⁸ ČESKÁ TELEVIZE. *Archiv a programové fondy: Historie archivu*. [online]. Praha. [cit. 2014-02-08]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/archiv-a-programove-fondy-ct/historie/>

- f) odbavení zpravodajských relací z vysílacích soupisek dle bodových scénářů,
- g) podporu pro nové způsoby distribuce (web),
- h) přímou návaznost na Digitální archiv DAPF (viz výše).¹⁰⁹

V současnosti probíhá druhá etapa projektu DNPS II, jejímž cílem je umožnit bezpáskovou výrobu dalším složkám v objektu zpravodajství (redakci sportu, redakci aktuální publicistiky) a přímou návaznost výroby na vysílací techniku KH. Také bude docíleno možnosti rychlejšího zpracování reportáže a jejího odvysílání. Celý systém bude pracovat již ve vysoké kvalitě zobrazení obrazu HD.¹¹⁰

Zavedení systému DNPS nemůžeme považovat jen za proces obměny zařízení v důsledku morálního opotřebení; jednalo se o celkovou organizační změnu výroby a vysílání v redakci zpravodajství.

3.5 Programová redefinice ČT2, vznik ČT :D, ČT art

Jak bylo uvedeno v kap. 2.3, digitalizace televizního vysílání vedla ke vzniku specializovaných kanálů, v případě České televize zpravodajského a sportovního (viz výše), za výjimku na poli komerčním pak můžeme označit celoplošnou TV Barrandov.

Také Český rozhlas, jehož stanice jsou součástí veřejnoprávního multiplexu (Zákon č. 127/2005 Sb., viz kap. 2.2), připravil pro posluchače nové, úzce specializované stanice. V první fázi se jednalo o čtyři digitální stanice, které Český rozhlas šířil nejprve přes internet:

- a) ČRo Leonardo,
- b) Radio Česko,
- c) ČRo4 – Radio Wave,
- d) ČRo D-dur.¹¹⁹

Tematické zaměření stanic cílilo vždy na určitou specifickou část publika. Leonardo připravovalo pořady z oblasti vědy, některé pořady přebíralo také analogové

¹⁰⁹ TOMAN, J. *Bezpásková technologie ve zpravodajství*. Praha: Česká televize, 2007. s. 3.

¹¹⁰ ČESKÁ TELEVIZE. *Dlouhodobé plány programového, technického, personálního a ekonomického rozvoje České televize na roky 2011-2015*. [online]. Praha, 2011. s. 65-67. [cit. 2014-02-08]. Dostupné z: http://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/rada-ct/dokumenty/Plany_rozvoje_2011-2015.pdf

¹¹⁹ PRÍKAZSKÝ, V. Digitální stanice Českého rozhlasu. *Vysíláme digitálně: Sborník příspěvků z jarního semináře pořádaného Sdružením pro rozhlasovou tvorbu a Katedrou žurnalistiky FSV UK 26. dubna 2006 v Karolinu*. Praha: Sdružení pro rozhlasovou tvorbu, 2006. s. 10-12.

vysílání ČRo 2 – Praha. Na počátku vysílání, ve spolupráci s Českou televizí, připravila stanice Leonardo projekt „Odhalení“, který nabízel záběry z pavilonu goril pražské ZOO. Na tomto příkladu můžeme dokladovat, že konvergence platforem se projevuje i v rozhlasovém prostředí; dochází k rozostřování specifických znaků rozhlasové a televizní profese.¹²⁰

Radio Česko bylo koncipováno (obdobně s ČT24) jako zpravodajská stanice mluveného slova s pevnými časovými osami zpravodajských relací, vysílalo také v pásmu VKV na frekvencích BBC. Programové prvky připravené redakcí Česka se využívaly také ve vysílání celoplošného Radiožurnálu – porovnejme se sdílením zpravodajských pořadů mezi ČT24 a zejm. ČT1 v České televizi.

Tyto dvě stanice ukončily vysílání na jaře 2013, kdy vznikla stanice analytické publicistiky Český rozhlas Plus a stanice pro dětské diváky Rádio Junior. Nově začala ve veřejnoprávním multiplexu vysílat také úzce zaměřená stanice Český rozhlas Jazz, určená posluchačům tohoto hudebního žánru.¹²¹

Vysílání Radia Wave, jako stanice pro mladé posluchače ve věku 15–25 let, probíhalo zpočátku ve stádiu experimentu. Posléze se ustálil poměr hudby a mluveného slova na 80 : 20, důležitou součástí vysílání je komunikace s posluchači prostřednictvím sociálních sítí.

ČRo D-dur vznikla při ČRo3 – Vltava a vysílá klasickou hudbu ve vysoké kvalitě s minimálním doprovodným slovem.¹²²

Úspěšně ukončený proces digitalizace umožnil programové redefinování ČT2. Vedení programového okruhu (ustanovené Programem restrukturalizace, kap. 3.3) stanovilo pro rok 2011 tyto cíle: prezentovat původní i převzatou dokumentární tvorbu, přenosy divadelních představení, koncertů, dramaturgicky profilovat filmy v rámci okna Filmových klubů. Výrazně posílit zastoupení pořadů věnujících se vědě a vzdělávání a zaměřit se na vysílání pro věřící. Cílem byl úplný přesun sportovních pořadů na ČT4

---

¹²⁰ PRÍKAZSKÝ, V. Digitální stanice Českého rozhlasu. *Vysíláme digitálně: Sborník příspěvků z jarního semináře pořádaného Sdružením pro rozhlasovou tvorbu a Katedrou žurnalistiky FSV UK 26. dubna 2006 v Karolinu*. Praha: Sdružení pro rozhlasovou tvorbu, 2006. s. 10-11.

¹²¹ KRUPIČKA, M. a D. KRÍŽOVÁ. *Historie rozhlasu v kostce*. [online]. Praha [cit. 2014-02-13]. Dostupné z: http://www.rozhlas.cz/rozhlasovahistorie/historie/_zprava/682506

¹²² PRÍKAZSKÝ, V. Digitální stanice Českého rozhlasu. *Vysíláme digitálně: Sborník příspěvků z jarního semináře pořádaného Sdružením pro rozhlasovou tvorbu a Katedrou žurnalistiky FSV UK 26. dubna 2006 v Karolinu*. Praha: Sdružení pro rozhlasovou tvorbu, 2006. s. 11-12.

a zrušení křížových repríz z ČT1, které v souhrnu představovaly asi 65% vysílací plochy ČT2.¹²³

Vysílání každého všedního dne vycházelo z ústředního tématu, jak přiblížil Vlastimil Ježek: „*Schéma strukturujeme nejen tím televizně obvyklým způsobem v podobě horizontálních stripů, tedy různých pořadů, které se objevují ve stejnou dobu ve stejný den a ve stejnou hodinu, ale rozhodli jsme se také pro strukturu vertikální, takže každý všední den bude mít své základní téma a většina programu, který budeme v tomto dni vysílat, bude tomu tématu odpovídat.*“¹²⁴

Důležitou součástí vysílání bylo odpolední živě moderované pásmo Televizní akademie a večerní kulturní zpravodajství. Pořady respektovaly členění dle jednotlivých témat dne: historie, Evropa, umění, lidé a společnost, planeta Země.

Impulesem ke vzniku dalších tematických kanálů veřejnoprávní televize byla změna vedení po rezignaci generálního ředitele Jiřího Janečka. Rada vyhodnotila jako nejvhodnější projekt Petra Dvořáka, který deklaroval vznik dětského a vzdělávacího kanálu: „*V rámci rozšiřování programové nabídky a zajišťování vzdělávací veřejné funkce budu navrhovat v roce 2012 spuštění dalšího nízkorozpočtového tematického kanálu ČT3, zaměřeného na dětskou tvorbu a vzdělávací pořady.*“¹²⁵

Příprava realizačního projektu ČT3 probíhala od října 2012 do poloviny února 2013. V přípravné fázi došlo k přehodnocení zadání jako kanálu určeného pro děti a mládež, čas od 20 hodin byl nově vyhrazen kulturním pořadům, které byly doposud vysílány v různých roztříštěných časech na programu ČT2. Vedení oznámilo také názvy nových kanálů: dětské vysílání neslo značku ČT :D, večerní kulturní blok pak ČT art.¹²⁶

Obsah dětského vysílání byl připravován s ohledem na dvě věkové skupiny, a to pro děti ve věku 4–8 let a 8–12 let. Vysílací schéma také zohledňovalo denní rytmus recipientů, kdy ti starší dopoledne tráví ve škole. Část vysílání měly tvořit pořady, které byly vysílány doposud na druhém programu, některé z nich (Planeta Yó,

---

¹²³ ČESKÁ TELEVIZE. *Výroční zpráva o činnosti České televize v roce 2010*. [online]. Praha, 2011. s. 67-68. [cit. 2014-02-17]. Dostupné z: http://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/rada-ct/vyrocní_zpravy/zprava2010.pdf?ver=1.03

¹²⁴ POTŮČEK, J. ČT 2 čekají od ledna změny: pevné vysílací schéma a tematicky zaměřené dny. *Digizone*. [online]. 2010 [cit. 2014-02-17]. ISSN 1801-4933. Dostupné z: <http://www.digizone.cz/clanky/ct-2-cekaji-od-ledna-zmeny-pevne-schema/>

¹²⁵ DVOŘÁK, P. *KROK do digitální budoucnosti, Česká televize 2012-2017: Koncepce dalšího rozvoje a fungování ČT jako televize veřejné služby*. [online]. 2011, s. 21 [cit. 2014-02-13]. Dostupné z: <http://img2.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/rada-ct/dokumenty/projekty-kandidatu-gr-2011/petr-dvorak-projekt.pdf>

¹²⁶ HANUŠ, P. Zpráva o dalším postupu prací při přípravách kanálů ČT:D a ČTart: Materiál pro RČT. In: *ČESKÁ TELEVIZE*. [online]. Praha, 2013 [cit. 2014-02-18]. Dostupné z: <http://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/rada-ct/dokumenty/zprava-o-postupu-praci-pri-pripravach-ctd-a-ctart.pdf?v=0>

Šikulové a Studio Kamarád) však byly přeformátovány. Večerní časovou osu tvoří dětské zpravodajství, připravované Redakcí zpravodajství, a Večerníček ve svém obvyklém čase 18:45. Víkendové vysílání pak dle schématu nabízí dětské filmy, premiérové seriály domácí produkce, soutěže a hudební hitparádu.¹²⁷

Dětský program začal vysílat 31. srpna 2013 v 6 hodin pod vedením Petra Kolihy, jehož tým čítá sedm zaměstnanců. Dále na přípravě a vysílání spolupracují Redakce zpravodajství, Nová média, která připravila speciální webovou sekci určenou dětským divákům, jednotlivé Tvůrčí programové skupiny. Vizuální styl Děčka vytvořili pracovníci Oddělení grafiky a selfpromotion (kap. 3.5).¹²⁸

Vznik ČT art umožnil České televizi věnovat se kultuře na větší ploše, než dovoľoval více žánrový program ČT2. Připravované vysílací schéma strukturovalo jednotlivé pořady do bloků, kdy jednotlivé tituly nabízely divákům možnost hledat vzájemné souvislosti. Byl nastaven formát denní kritické debaty a pravidelného kulturního zpravodajství.¹²⁹

K dosavadním pořadům (Artmix, 333, Film 2013) přibyl kontaktní, živě vysílaný pořad Tečka páteční noci. Svůj prostor dostali také začínající umělci v měsíčníku Průvan, sobotní večery pak vzdávají hold mistrům v cyklu Je nám ctí. Součástí vysílání jsou i záznamy divadelních představení a koncertů vážné hudby, artové filmy jsou uváděny v původním znění s titulky.¹³⁰

Výkonným ředitelem stanice je Tomáš Motl, oddělení programové skladby řídí společně s kanálem ČT2 Jana Kopecká.

Přechod kulturních pořadů na ČT art umožnil druhému programu nové vyprofilování. Bylo umožněno každodenní vysílání dokumentárních pořadů od 20 hodin, filmy, dříve uváděné v cyklu Filmových klubů, jsou nyní vysílány častěji v příznivějších vysílacích časech.

---

¹²⁷ Tentýž.

¹²⁸ ČESKÁ TELEVIZE. *Přehled nákladů na přípravu a vysílání ČT :D a ČT ART a jejich financování*. [online]. 2013, s. 2 [cit. 2014-02-18]. Dostupné z: <http://img.ceskatelevize.cz/boss/document/239.pdf?v=1>

¹²⁹ HANUŠ, P. Zpráva o dalším postupu prací při přípravách kanálů ČT:D a ČTart: Materiál pro RČT. In: ČESKÁ TELEVIZE. [online]. Praha, 2013 [cit. 2014-02-18]. Dostupné z: <http://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/rada-ct/dokumenty/zprava-o-postupu-praci-pri-pripravach-ctd-a-ctart.pdf?v=0>

¹³⁰ ČESKÁ TELEVIZE. *Přehled nákladů na přípravu a vysílání ČT :D a ČT ART a jejich financování*. [online]. 2013, s. 5-7 [cit. 2014-02-18]. Dostupné z: <http://img.ceskatelevize.cz/boss/document/239.pdf?v=1>

3.6 Televizní grafika, self-promotion

Mezi nástroje ovlivňující firemní identitu (CI), jednotný obraz společnosti, řadíme tyto:

- a) firemní design (jednotný vizuální styl),
- b) firemní komunikaci,
- c) firemní kulturu,
- d) produkt či službu (v případě TV jde zejména o televizní pořad).¹³¹

Podstatné je věnovat pozornost CI zvláště při změnách na trhu, změně nabízených produktů a zvýšené konkurenci, tedy v situaci odpovídající důsledkům digitalizace televizního vysílání, kdy dochází k nárůstu vysílaných nově zaměřených kanálů. Jednotlivé nástroje není možné oddělovat, cílem je, aby působily harmonicky.

Česká televize, jako elektronické médium, je recipienty vnímána zejména skrze vysílaný obsah na jednotlivých kanálech. Mezi nástroje komunikace s recipienty, které jsou, či byly, ve vysílání používány, patří zejména:

- a) logo, označující vysílaný program,
- b) identity,
- c) upoutávky (krátké spoty) upozorňující na pořady,
- d) programoví hlasatelé, moderátoři,
- e) grafické přehledy, informační lišty,
- f) obrazové injecktáže v pořadech.

Stěžejní úlohu pro oslovení diváka hrají upoutávky a identity (krátké identifikační znělky jednotlivých programů), „*obrazy totiž vnímáme rychleji a celkověji než texty a silněji nás aktivují. [...] Obrazy také vzbuzují emoce, které ovlivňují naše chování, lépe se hodí pro zprostředkování citových zážitků.*“¹³²

Identity prošly od vzniku ČT vývojem. Sada z roku 1993 pracovala s geometrickými symboly pro odlišení jednotlivých kanálů, v roce 1994 dodala společnost Lambie, Nairn & Company z Londýna identity ČT1 v podobě orloje, druhý program používal trojrozměrné modely architektonických prvků staveb v České republice. Další celkovou proměnou prošly identifikační znělky v roce 1998, kdy

---

¹³¹ VYSEKALOVÁ, J. a J. MIKEŠ. *Image a firemní identita*. Praha: Grada, 2009. s. 40. ISBN 978-80-247-2790-5.

¹³² VYSEKALOVÁ, J. a J. MIKEŠ. *Image a firemní identita*. Praha: Grada, 2009. s. 126. ISBN 978-80-247-2790-5.

animované logo včetně dalších prvků rozlišovalo kanál dle barevnosti, pro první program ztvárněné v modré a pro ČT2 v oranžové barvě.¹³³

V roce 2006 byla v České televizi zrušena pozice programových hlasatelů, kteří diváky provázeli jednotlivými vysílacími dny a upřesňovali nabídku pořadů formou přímých vstupů.¹³⁴

S počátkem vysílání digitálních programů ČT24 (od r. 2005) a ČT4 sport (od r. 2006) Česká televize pro tyto zavedla loga (značky) odlišné od dosud používaného korporátního vizuálního stylu.

Provedení souběžně používaných log ČT1 a ČT2 s novými značkami přibližuje následující Obrázek 8.

Obrázek 8: Loga programů České televize

Zdroj: AUST, O. Čerstvý šéf ČT Dvořák v Janečkově linii: zachovejme původní logo televize.

Mediář.cz. [online]. Praha, 2012. [cit. 2014-02-16]. ISSN 1804-7238. Dostupné z: <http://www.mediar.cz/cerstvy-sef-ct-dvorak-v-janeckove-linii-zachovejme-puvodni-logo-televize/>

Nová loga a vizuální styl splnily definované zadání odlišit nové programy od dosavadních analogových (viz kap. 3.1), avšak nebyl dodržen předpoklad exkluzivity vystupujících moderátorů zpravodajského kanálu z důvodu sdíleného vysílání zpravodajských relací (blíže v kap. 4).

Zavedením nové sady log došlo k narušení jednotné korporátní vizuální komunikace (označení přenosových vozů, mikrofonů ve vysílání vs. vizuální styl identů a studií nových programů), proto byl připraven projekt kompletního redesignu organizace. Důvody změny shrnula tehdejší vedoucí oddělení Vizuální prezentace Pavla Hromková: „*Impulsem k redesignu byl jednoznačně proces digitalizace, požadavek označovat jednotně další kanály a zajistit souvislost s korporátní značkou ČT. [...] S ohledem na to, že mediální trh v České republice čekají radikální změny v nárůstu počtu tematických kanálů, si Česká televize chce zajistit co nejsilnější pozici*

¹³³ (Prvních) 10 let České televize. Editor J. Pittermann, J. Saturková, V. Šnábl. Praha: Česká televize, c2002, ed. PR a Promotion. s. 354-355. ISBN 80-850-0537-9.

¹³⁴ VERNER, P. Úvod do praktické žurnalistiky. Vyd. 2., přeprac. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2010. s. 93. ISBN 978-80-86723-87-7.

na trhu digitálního vysílání. Je potřeba, aby v základním označení kanálů bylo jasné, že patří k mateřské České televizi.¹³⁵

Výběrové řízení na podobu nového vizuálního stylu vyhrál se svým návrhem Štěpán Malovec z Vysoké školy Umělecko-průmyslové v Praze. Poté jednotlivé značky rozpracovaly týmy designérů a grafiků do konkrétních grafických komponent určených jednotlivým programům ČT. Pro každý z nich byly definovány odlišné barevné kombinace, hlasy namlouvající jednotlivé programové upoutávky a zvukový obal.¹³⁶

Od září 2007 byly všechny kanály vybaveny novým grafickým prostředím, podoba loga České televize však zůstala zachována. Každý z kanálů oslovoval jinou cílovou skupinu, nově byly zavedeny komunikační slogany. Pro rodinný kanál ČT1 „Vítejte na jedničce“, druhý program se snažil oslovit menšinového diváka, který oceňuje alternativu a experiment sloganem „Dvojka pro jiný prostor“. Zpravodajská ČT24 komunikovala sloganem „Váš informační náskok“ a sportovní kanál dynamickým „Žijeme sportem“.¹³⁷

Byl stanoven jednotný dramaturgický koncept výplně mezi pořady s rámováním identity v úvodu a závěru bloku, pevným pořadím jednotlivých prvků (upoutávek, charitativních spotů, teleshoppingu, pozvánek do kina, anoncí Českého rozhlasu). Nový vizuální styl také zavedl systém cross promotion v konkrétních časových osách, kdy jeden kanál upozorňuje na pořady vysílané na ostatních kanálech.¹³⁸

Zvolené řešení, které spočívalo v rozdílné výtvarné koncepci loga České televize a jednotlivých programů, přineslo opět problémy nejednotné komunikace, izolace značek produktů od značky firmy. Srovnajme se strategií diverzifikované identity stanic Českého rozhlasu (Radiožurnál ČRo1, Praha ČRo2 ad.) s jednotčím grafickým prvkem.¹³⁹ Deklarovaný úmysl zavést nové logo České televize (viz první komponent Obrázku 9) v momentu ukončení procesu digitalizace nebyl naplněn.

---

¹³⁵ NEDVÍDEK, J. Nový vizuální styl ČT: rozhovor s vedoucí vizuální prezentace Pavlou Hromkovou. *Design portál*. [online]. 2007 [cit. 2014-02-17]. Dostupné z: <http://www.designportal.cz/rozhovory/ceska-televize-pavla-hromkova.html>

¹³⁶ POTUČEK, J. Nová grafika České televize. Jak se vám líbí?: Kompletní redesign všech kanálů. *Digizone*. [online]. 2007 [cit. 2014-02-17]. ISSN 1801-4933. Dostupné z: <http://www.digizone.cz/clanky/nova-grafika-ceske-televize-jak-se-vam-libi/>

¹³⁷ ČESKÁ TELEVIZE. *Výroční zpráva o činnosti České televize v roce 2007*. [online]. Praha, 2008. s. 59. [cit. 2014-02-17]. Dostupné z: http://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/rada-ct/vyrocní_zpravy/zprava2007_vyrocní_zprava.pdf

¹³⁸ Tentýž, s. 60.

¹³⁹ Více VYSEKALOVÁ, J. a J. MIKEŠ. *Image a firemní identita*. Praha: Grada, 2009. s. 100-102. ISBN 978-80-247-2790-5.

Obrázek 9: Loga České televize z roku 2007

Zdroj: AUST, O. Čerstvý šéf ČT Dvořák v Janečkově linii: zachovejme původní logo televize. *Mediář.cz*. [online]. Praha, 2012. [cit. 2014-02-17]. ISSN 1804-7238. Dostupné z: <http://www.mediar.cz/cerstvy-sef-ct-dvorak-v-janeckove-linii-zachovejme-puvodni-logo-televize/>

Problematickým bodem systému nového vizuálního stylu se staly self okna (bloky upoutávek) okolo sportovních pořadů, které Česká televize musela vysílat na ČT2 (viz Vyhláška ministerstva kultury, kap. 2.1). Zde se používaly speciální grafické identity ČT2 bez sloganu „Jiný prostor“ a crossové upoutávky ČT4 sport. Vzhledem k nastavení vizuálního stylu Dvojky, která byla chápána jako prostor pro hlubší myšlenkovou alternativu, toto vysílání narušovalo soulad mezi komunikací a produktem (viz výše).

Řešení přineslo programové redefinování kanálu ČT2 od ledna 2011 (kap. 3.4), kdy sportovní pořady přešly na ČT4. Zároveň došlo ke změně komunikace Dvojky novým staničním sloganem „Dvojka hledá souvislosti“ a kompletní sadou nových identit, vztahujících se nyní v každém všedním vysílacím dni k ústřednímu tématu (historie, Evropa, umění, lidé a společnost, planeta Země).¹⁴⁰

Následkem změny organizační struktury, kdy přešlo nasazování upoutávek pod jednotlivé okruhy, došlo k podstatnému omezení vzájemné podpory jednotlivých programů, což v důsledku snižovalo účinnost této formy komunikace.

Komplexní proměnu vizuálního stylu České televize předpokládal ve svém kandidátském projektu Petr Dvořák: „*Plánuji... redefinici grafické tváře České televize včetně návratu k využití původního klasického loga televize a nastavení nové zvukové a hudební složky používaných předělů a vnitřní grafiky.*“¹⁴¹

Zadání vedení navázat na původní logo České (Československé) televize se ujalo studio Najbrt. Připravilo koncepci, ve které se logo České televize promítá do identifikace jednotlivých programů, které opustily striktní užití jedné barvy pro každý

¹⁴⁰ POTŮČEK, J. ČT 2 čekají od ledna změny: pevné vysílací schéma a tematicky zaměřené dny. *Digizone*. [online]. 2010 [cit. 2014-02-17]. ISSN 1801-4933. Dostupné z: <http://www.digizone.cz/clanky/ct-2-cekaji-od-ledna-zmeny-pevne-schema/>

¹⁴¹ DVOŘÁK, P. *KROK do digitální budoucnosti, Česká televize 2012-2017: Koncepce dalšího rozvoje a fungování ČT jako televize veřejné služby*. [online]. 2011, s. 19 [cit. 2014-02-17]. Dostupné z: <http://img2.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/rada-ct/dokumenty/projekty-kandidatu-gr-2011/petr-dvorak-projekt.pdf>

z nich. ČT1 tak v současnosti používá ve svém designu paletu harmonických a zářivých barev, ČT2 pak tuto paletu v pastelových odstínech. Nově pojmenovaný sportovní kanál ČT sport pracuje se zelenou a zpravodajská ČT24 využívá odstínů modré dle denní doby. Dětský kanál ČT :D v identech a animovaném logu pracuje s barvami duhy, kulturní ČT art s kombinacemi černé a bílé. Zároveň logo ČT24 využívá modrý přechod jako metaforu zrcadla odrážejícího skutečnost.¹⁴²

Součástí vizuálního stylu ČT je písmo TV sans Marka Pistory, které se používá v upoutávkách, informačních lištách, textových programových přehledech. Identity ČT2 pak představily divákům novinku; objevují se v nich významní představitelé české vědy, cestování, umění a řemesel v autentickém prostředí.¹⁴³

Současný koncept značek jednotlivých programů, včetně základních barevných variant, představuje Obrázek 10.

Obrázek 10: Současná loga České televize

Zdroj: ČESKÁ TELEVIZE. *Televizní program*. [online]. Praha, 2014. [cit. 2014-02-17]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/tv-program/>

Mimo posílení propagace pořadů ČT na webu a v aplikacích HbbTV došlo v roce 2013 také k dramaturgické změně v systému nasazování upoutávek. Ta vycházela z Dlouhodobých plánů ČT 2011–2015: „*Mediaplanning selfpromotion bude procházet v nejbližším období transformací v přechodu z početního plánování kampaní a upoutávek na zásahové vyhodnocování efektivity spotů dle oslovení cílových skupin diváků ve vysílání jako ostatní mediální trh.*“¹⁴⁴

Cílem je dosažení co nejvyššího koeficientu afinity jednotlivých upoutávek. Afinitou rozumíme vhodnost daného času (u konkrétního pořadu) pro oslovení cílové skupiny, jedná se o ukazatel efektivity konkrétní reklamní kampaně.¹⁴⁵

¹⁴² AUST, O. Redesign ČT24 zblízka: jak funguje modrá a dataféry ve znělkách. *Mediář.cz*. [online]. Praha, 2014. [cit. 2014-02-17]. ISSN 1804-7238. Dostupné z: <http://www.mediar.cz/redesign-ct24-zblizka-jak-funguje-modra-a-datasfery-ve-znelkach/>

¹⁴³ ČESKÁ TELEVIZE. *Otázky k novému vizuálnímu stylu České televize*. [online]. Praha, 2012 [cit. 2014-02-17]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/nove-logo/otazky-a-odpovedi/>

¹⁴⁴ ČESKÁ TELEVIZE. *Dlouhodobé plány programového, technického, personálního a ekonomického rozvoje České televize na roky 2011-2015*. [online]. Praha, 2011. s. 59. [cit. 2014-02-17]. Dostupné z: http://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/rada-ct/dokumenty/Plany_rozvoje_2011-2015.pdf

¹⁴⁵ VYSEKALOVÁ, J. a J. MIKEŠ. *Reklama: jak dělat reklamu*. 3., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2010. s. 188. Marketing (Grada). ISBN 978-80-247-3492-7.

Dalším nástrojem pro efektivní oslovení recipientů jsou používané produktové identity. Ty v úvodu či závěru bloku nahrazují staniční identity formou jinglu o délce 7 sekund a upozorňují na konkrétní pořad. Snahou je eliminovat negativní vliv jevů jako setting a zapping, čímž rozumíme bezmyšlenkovité přepínání kanálů nebo přepnutí na jiný kanál při skončení vysílaného pořadu.¹⁴⁶

---

¹⁴⁶ VYSEKALOVÁ, J. a J. MIKEŠ. *Reklama: jak dělat reklamu*. 3., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2010. s. 41. Marketing (Grada). ISBN 978-80-247-3492-7.

PRAKTICKÁ ČÁST

4 ZMĚNY PROGRAMOVÝCH SCHÉMÁT A VÝZKUM

4.1 Cíle a nastolení hypotéz

Po dokončení přechodu na digitální zemské televizní vysílání, které bylo popsáno v teoretické části práce, vznikly v září minulého roku tematické programy České televize cílící na konkrétní úzký vzorek diváků (zmíněno tamtéž). Tento pokračující proces označujeme fragmentarizací programové nabídky.

Cílem praktické části, jež sestává z analýzy programových schémat a kvantitativního výzkumu na vzorku definované cílové divácké skupiny daného programu, je ověřit míru a úspěšnost profilace specializovaného terestrického digitálního kanálu České televize.

Nejpřesněji je sociodemografickými ukazateli vymezeno Českou televizí cílení u programu ČT :D, který je zaměřen na dvě skupiny diváků dle věku, a to 4–8 a 8–12 let (kap. 3.4). Z tematických kanálů bude předmětem zkoumání tento program.

Mírou profilace rozumíme obsahovou exkluzivitu, odlišení od stávajících programů, které vyjadřuje ukazatel souběžného vysílání.

Byly definovány následující výzkumné otázky.

Otázka č. 1: Jakým způsobem se projevila programová fragmentarizace na objemu souběhů jednotlivých programů České televize?

Předpokladem je nezvýšení objemů souběhů ve vysílání kanálů České televize. *„Programovým fundamentem bude převzetí stávajících dětských programů z ČT1 a ČT2 a jejich doplnění další vlastní tvorbou, dále výběrem té nejlepší akvizice, kterou poskytuje mezinárodní trh.“¹⁴⁷*

Otázka č. 2: Podařilo se nabídkou vysílání ČT :D úspěšně oslovit cílovou skupinu?

Za úspěšné oslovení považujeme takový stav, kdy se podařilo dosáhnout ukazatele Zásah (Reach) alespoň stejné hodnoty, jakou průměrně vykazuje nejbližší vyšší věková skupina.

---

¹⁴⁷ ČESKÁ TELEVIZE. *Výroční zpráva o činnosti České televize v roce 2012*. [online]. Praha, 2013, s. 54. [cit. 2014-03-09]. Dostupné z: http://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/rada-ct/vyrocní_zpravy/zprava2012.pdf?ver2

Česká televize zveřejňuje roční průměrnou hodnotu tohoto ukazatele u věkových skupin 15+. Budeme tedy vycházet z údaje pro skupinu 15–24 let, který činil u této skupiny za rok 2012 výše 45 %.¹⁴⁸

Metodika výpočtu ukazatele Zásah vychází dle ČT z podílu diváků z cílové skupiny, kteří sledovali vysílání kontinuálně alespoň 15 minut během týdne.¹⁴⁹

Otázka č. 3: Existuje výrazný rizikový faktor ohrožující sledovanost ČT :D?

Možnost příjmu je dána způsobem šíření (více v kap. 1.3), zásah sítě MPX 1a je 85 % obyvatel, převzaté vysílání v Síti 3 je dostupné 98,1 % obyvatel; v Praze 100 %.¹⁵⁰

Ostatní terestrické televize vysílají zejména bloky animovaných seriálů zahraniční produkce (Cool, Barrandov, Smíchov ad.), další bezplatný dětský kanál neexistuje.

Pro podporu značky probíhá cross kampaň napříč mediatypy, je nasazováno cross self-promo dle metodiky zásahu afinitních skupin.

Otázka č. 4: Existuje výrazný rizikový faktor ohrožující užití služeb webového portálu u uživatelů, kteří mají přístup na internet?

Webové služby považujeme za komplementární nabídku v souvislosti s dětským vysíláním. „*Technologicky je ambicí vytvořit službu, která bude kombinací televizního vysílání a dalších forem nových médií (web, mobilní aplikace, VOD, stream, HbbTV)*“.¹⁵¹

Za rizika můžeme považovat neznalost existence tohoto portálu a širokou nabídku konkurenčních provozovatelů. V oblasti internetu panuje vyšší konkurenční nabídka obsahů, než v oblasti fyzikálními vlastnostmi mezené nabídky televizního vysílání.

Na podporu znalosti stránek www.decko.cz probíhá spotová kampaň „Duháček“, spoty nejsou zařazovány v televizním vysílání jako prioritní. Součástí běžných upoutávek není informace o webových stránkách.

Přístup na internet dle ČSÚ má u domácností s dětmi 91,5% domácností.¹⁵²

---

¹⁴⁸ ČESKÁ TELEVIZE. *Výroční zpráva o činnosti České televize v roce 2012*. [online]. Praha, 2013, s. 106. [cit. 2014-03-09]. Dostupné z: http://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/rada-ct/vyrocní_zpravy/zprava2012.pdf?ver2

¹⁴⁹ Tentyž, s. 107.

¹⁵⁰ ČESKÝ TELEKOMUNIKAČNÍ ÚŘAD. *Zemské televizní a digitální vysílání: Tabulka pokrytí*. [online]. Praha [cit. 2014-03-09]. Dostupné z: <http://dtv.ctu.cz/>

¹⁵¹ ČESKÁ TELEVIZE. *Výroční zpráva o činnosti České televize v roce 2012*. [online]. Praha, 2013, s. 106. [cit. 2014-03-09]. Dostupné z: http://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/rada-ct/vyrocní_zpravy/zprava2012.pdf?ver2

¹⁵² ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Vybavenost domácností osobním počítačem a internetem podle typu domácností, velikosti obce, příjmové skupiny krajů (ICT0070PU_KR)*. [online] © 2014 [cit. 2014-03-09]. Dostupné z: http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?vo=null&childsel0=2&cislotab=ICT0070PU_KR&kapitola_id=420&v oa=tabulka&go_zobraz=1&childsel0=2

Předpokládané odpovědi ve formě hypotéz následují níže.

Hypotéza č. 1: V důsledku procesu digitalizace došlo k poklesu objemu souběhů vysílání mezi jednotlivými programy České televize.

Hypotéza č. 2: Program ČT :D svým vysíláním zasáhl více než 45 % členů definované cílové skupiny.

Zásahem rozumíme skutečnost, kdy člen cílové skupiny s možností příjmu televizního vysílání sledoval v průběhu uplynulých sedmi dní vysílání nejméně jednoho celého pořadu (zjednodušeno oproti výpočtu dle metodiky ČT).

Hypotéza č. 3: Nemožnost příjmu je negativním faktorem s nejnižším podílem.

- a) negativní – neznalost,
- b) negativní – oslovení jinou nabídkou,
- c) negativní – nemožnost příjmu.

Hypotéza č. 4: Žádný z rizikových faktorů pro užívání služeb portálu není podstatný.

Za podstatný považujeme takový rizikový faktor, jež dosahuje hodnoty 66 %.

- a) pozitivní – užití služby,
- b) negativní – neznalost služby,
- c) negativní – zklamání minulou zkušeností.

4.2 Programová schémata

Dle Tabulky 3 (kap. 2.2, s. 31) došlo k zásadnímu navýšení pokrytí České republiky digitálním signálem na sklonku roku 2009. Zatímco v září 2009 přijímalo digitální veřejnoprávní Síť 1 78,7% obyvatel, v prosinci to již bylo 94,3%. Zároveň kleslo pokrytí ČT2 na méně než polovinu obyvatel. Tato skutečnost znamenala změnu v programových schématech České televize. Oproti předchozí sezóně došlo v roce 2010 k těmto podstatným změnám:

- a) zrušení ranního Studia 6 na ČT1, kdy bylo nahrazeno life-stylovým formátem Dobré ráno, dosud vysílaným na ČT2,
- b) ve 22:30 hodin byl zrušen na ČT2 analytický pořad Události komentáře, který byl doposud vysílán společně s ČT24,
- c) sportovní formáty Ligy mistrů (přenos i magazín) byly přesunuty na ČT4, dále byl na sportovní kanál přesunut pozdně noční Golf magazín.

Ze sportovních pořadů nyní na Dvojce figurovaly pravidelné zápasy domácí ligy v pořadu Studio fotbal (pondělí 17:30–20:00). V případě, že nebyl zařazen přenos,

okno naplňovaly filmy a magazín o cestování Objektiv. Zároveň se na Dvojce v září vysílal přenos Davis Cupu.

Dětským divákům bylo určeno ranní vysílání animovaných seriálů na ČT2 od 6:00 do 7:00 hodin, dále repríza Kouzelné školky na ČT1 od 8:30–9:00. Odpolední dětské vysílání se soustředilo v bloku Smajlík, na druhém programu začínalo přibližně ve 13 hodin, odpolední dětské pásmo na Jedničce startovalo kolem třetí hodiny. Obsahovalo vzdělávací magazíny, pořady pro mládež a bylo zakončeno pořadem pro nejmenší Kouzelná školka. Nejen dětskému publiku byl určen tradiční Večerníček na ČT1 v 18:45.

Zpravodajské pořady byly vysílány souběžně s ČT24. Jednalo se o Polední události, v 18 hodin vysílané regionální zpravodajství ve třech mutacích (zároveň z Prahy, Brna a Ostravy) a hlavní zpravodajská relace Události vč. sportovního zpravodajství a předpovědi počasí. Také 1. část nedělních Otázek Václava Moravce byla nabízena divákům na obou programech.

Dopolední vysílání ČT2 bylo roztržštěné reprízami magazínů, publicistiky (Reportéři, 168 hodin) a soutěží (AZ kvíz) z prvního programu; odpolední vysílání pak od 16 hodin patřilo vzdělávacímu bloku Brána poznání. Večerní pořady Dvojky zahrnovaly dokumenty, publicistiku i klubové filmy (vysílané převážně jako Noční filmový klub v pozdních večerních časech). Sobotní hlavní vysílací čas patřil divadlu a umění, neděle nabízela komponovaný Večer na téma...

Ve vysílání se již objevovaly ve všední den pořady řazené v pravidelných časech (stripech). Dopoledne ČT1 patřilo Archivním návratům, po kontaktním pořadu Sama doma následoval blok seriálů určený ženám.

Můžeme tedy hovořit o cílení na konkrétní divácké skupiny, avšak založené na časovém základě, definované vysíláním formátů pro jednotlivé cílové skupiny formou několika následujících pořadů řazených v blocích. Jednotlivé kanály ČT1 a ČT2 nebyly navzájem obsahově odlišeny (viz křížové reprízy, dětské pořady na obou kanálech, sportovní pořady na ČT2, souběhy zpravodajských relací ČT1 a ČT24), byly programovány jako plnoformátové kanály.

Následující Tabulka 4, vytvořená dle podkladů podzimního VS, znázorňuje pořady, které byly vysílány souběžně na programech ČT.

Tabulka 4: Souběžné vysílání 2010

Pořad	Počet týdně	Stopáž (min.)
Polední události	5	27
Předpověď počasí (17:55)	5	5
Události v regionech (PHA)	5	25
Události	7	30
BBV	7	14
Předpověď počasí	7	4
Zprávy (so 12:00, ne 13:00)	2	5
Otázky Václava Moravce 1. část	1	60
Celkem minut týdně		691

Zdroj: Kaňka, VS Podzim 2010 dle ČESKÁ TELEVIZE. *Televizní program*. [online]. Praha, 2014. [cit. 2014-03-07]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/tv-program/>

Přeformátování kanálů ČT1 a zejména ČT2, které budeme popisovat níže, bylo realizováno již samostatnými vedeními jednotlivých okruhů (viz kap. 3.3).

V lednu 2011 došlo k těmto významným změnám schématu:

- a) zrušení křížových repríz mezi programy ČT1 a ČT2,
- b) zrušení dětských a sportovních pořadů na ČT2,
- c) vertikálnímu (dennímu) stripování ČT2.

Dětský blok, vysílaný v 8:30 na ČT1, byl prodloužen o animovaný seriál; druhé pásmo, které začínalo v 15 hodin pod názvem Planeta Yó, nabídlo dětem pořady s předtočenými vstupy mezi pořady. Dále dětem patřilo ranní a dopolední sobotní vysílání, nedělní Studio Kamarád (vysílané od půl osmé) a pravidelná nedělní pohádka, zařazená v 13:05.

Odpolední ženské seriály nahradily archivní dopolední okno, živě vysílaný pořad Sama doma prodloužil svou stopáž na dvě a půl hodiny. K úpravám došlo také v podvečerním vysílání (tzv. pre prime-time). Regionálně vysílané podvečerní zpravodajství se přesunulo na program ČT24. Na ČT1 po desetiminutových Zprávách o půl šesté byl vysílán český archivní seriál (Sanitka, Nemocnice na kraji města). Večerníček před Událostmi zůstal zachován. Výjimkou, kdy byl zařazen sportovní pořad na ČT1, bylo vysílání přenosu hlavního dostihu Velké pardubické.

Program ČT1 byl programován jako rodinný, ve vysílání se opět vyskytovalo souběžné vysílání zpravodajských pořadů s ČT24. Tyto souběhy zobrazuje následující Tabulka 5.

Tabulka 5: Souběžné vysílání 2011

Pořad	Počet týdně	Stopáž (min.)
Polední události	5	27
Zprávy v půl šesté	5	10
Události	7	30
BBV	7	14
Předpověď počasí	7	4
Otázky Václava Moravce 1. část	1	60
Celkem minut týdně		581

Zdroj: Kaňka, VS Jaro 2011 dle ČESKÁ TELEVIZE. *Televizní program*. [online]. Praha, 2014. [cit. 2014-03-07]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/tv-program/>

Výchozím plánům programové redefinice ČT2 v roce 2011 se věnuje kap. 3.4. Podstatnou změnou bylo zrušení všech křížových repríz mezi programy. Dětské vysílání bylo kompletně přesunuto na program ČT1; sportovní pořady na ČT4.

Program oslovoval diváky zejména vzdělávacími pořady, kulturními magazíny a přenosy, klubovými filmy. Na ČT2 bylo zastoupeno vysílání s křesťanskou tematikou, z magazínů se objevovaly dále pořady s tematikou ochrany přírody a venkova, architektury, minorit. Důležitou součástí bylo nadále vysílání původních dokumentů. Více prostoru bylo také věnováno hudebním fanouškům.

Podstatně rozšířeno bylo vysílání vzdělávacího odpoledního bloku. Pod novým názvem *Televizní akademie* tvořil dominantu programové nabídky ČT2. Celé pásmo bylo živě moderováno, dřívější součástí odpoledního vysílání, magazín *Prizma* vyráběný redakcí zpravodajství, byl vysílán již pouze na ČT24.

Došlo ke zrušení brzkého ranního vysílání hlavního zpravodajského pořadu Slovenské televize *Správy STV*, dopolední reprízy byly zařazeny s ohledem na vertikální stripování (kap. 3.4) z odpovídajícího dne minulého týdne, vč. pořadů *Televizní akademie*. *Sitcomy* (zahraniční situační komedie) byly nově zařazeny denně v čase 19 hodin, novinkou byl páteční večerní blok *Animace na Dvojce*.

ČT2 byla nyní jasně odlišena od programové nabídky ostatních kanálů, pravidelné časové osy usnadňovaly orientaci diváků ve schématu. Na ČT2 nebyly vysílány žádné souběžné pořady.

V dalších programových schématech (v roce 2012) došlo ke korekci některých rozhodnutí, jednalo se o tyto zásadní změny:

- a) opuštění koncepce vertikálního stripování na ČT2,
- b) zařazení každodenního dokumentárního okna ve 20 hodin na druhém programu,
- c) obnovení sdíleného vysílání Studia 6 na ČT1 a ČT24,
- d) přesun regionálního podvečerního zpravodajství zpět na ČT1,
- e) obnovení vysílání life-stylového Dobrého rána na ČT2,
- f) přesun servisního pořadu Panorama z ČT2 na ČT4,
- g) posílení vysílání filmů na ČT2, nově zařazených ve slotech Velikáni filmu, Filmové perly, Chodníky slávy, a zahraničních seriálů,
- h) přesun podvečerního dětského pásma (nově Kavčí hnízdo) na ČT2 včetně Večerníčku,
- i) posilování zpravodajského charakteru programu ČT24 nárůstem podílu živého vysílání.

Tabulka 6 udává pořady, které byly vysílány souběžně na programech České televize v roce 2012.

Tabulka 6: Souběžné vysílání 2012

Pořad	Počet týdně	Stopáž (min.)
Studio 6	5	151
Polední události	5	20
BBV, Předpověď počasí (PHA)	5	9
Události v regionech (PHA)	5	25
Události za okamžik a počasí	7	5
Události	7	48
BBV	7	9
Zprávy (so, ne 13:00)	2	5
Otázky Václava Moravce 1. část	1	60
Celkem minut týdně		1 529

Zdroj: Kaňka, VS 2012 dle ČESKÁ TELEVIZE. *Televizní program*. [online]. Praha, 2014.

[cit. 2014-03-07]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/tv-program/>

Poslední komplexní změna vysílacích schémat souvisí se spuštěním kombinovaného programu ČT :D/ČT art na podzim roku 2013. Nedošlo zcela k přesunu dětských pořadů z programu ČT2 na ČT :D. Tato skutečnost se také projevila nárůstem plochy souběžně vysílaných pořadů v roce 2013 (podzimní VS), jak jej zobrazuje Tabulka 7.

Tabulka 7: Souběžné vysílání Podzim 2013

Pořad	Počet týdně	Stopáž (min.)
Studio 6	5	166
Zprávy ve 12	5	20
Předpověď počasí, sportovní zprávy (PHA)	5	9
Události v regionech za okamžik a počasí	5	5
Události v regionech (PHA)	5	25
Události za okamžik a počasí	7	5
Události	7	48
BBV	7	9
Kouzelná školka	5	28
Večerníček	7	10
Zprávy (so, ne 13:00)	2	5
Otázky Václava Moravce 1. část	1	60
Ranní dětský blok (so, ne)	2	180
Celkem minut týdně		2 199

Zdroj: Kaňka, VS Podzim 2013 dle ČESKÁ TELEVIZE. *Televizní program*. [online]. Praha, 2014. [cit. 2014-03-07]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/tv-program/>

Při výpočtu bylo odhlíženo od změn schémat programu ČT2 v důsledku zařazení přenosů z Olympijských her (2010, 2012).

Jedná se o plánované stopáže dle schváleného Výrobního úkolu, na jehož základě dochází k výrobě pořadů.

Hypotéza č. 1 se nepotvrdila.

4.3 Popis vybraného vzorku a průběhu průzkumu

Vzorek pro realizaci průzkumu praktické části bakalářské práce byl stanoven dle cílení zkoumaného programu a internetového portálu www.decko.cz.

Je uvedeno, že projekt dětského vysílání cílí zejména na dvě skupiny populace definované sociodemografickým ukazatelem věk. Konkrétně se jedná o skupiny dětí věku 4–8 a 8–12 let (kap. 3.4).

U služeb navázaných na lineární vysílání (webový portál) se předpokládá interakce zejména u definované vyšší věkové skupiny, ta byla zvolena jako výzkumný vzorek.

Díky převzatému vysílání ČT :D v Síti 3, jejíž pokrytí obyvatel České republiky dosahuje ve všech krajích ČR vyrovnaných hodnot blízkých se 100 % obyvatel

(výjimkou je Karlovarský a Zlínský kraj s hodnotami 90 %),¹⁵³ budeme považovat místo realizace průzkumu za nepodstatné. Z důvodu nižších nákladů na realizaci byla zvolena Praha.

Jak uvádí Jaroslav Huk, vhodnou metodou pro ověření nastolených hypotéz je kvantitativní průzkum. Dále mezi techniky kvantitativních výzkumů řadí:

- a) přímé pozorování,
- b) rozhovor,
- c) dotazník,
- d) analýza dokumentů, které nebyly vytvořeny za účelem našeho průzkumu.¹⁵⁴

Jako nejvhodnější byla zvolena technika sběru dat pomocí dotazníku s uzavřenými otázkami. Minimální velikost vzorku byla stanovena na stovku respondentů. Vzhledem k věku respondentů byl použit jim blízký a srozumitelný jazyk.

Průzkum byl proveden v pondělí 10. března 2014 ve vybraných třídách na prvním stupni v Základní škole Olešská v Praze, dalšími dotazníky byli osloveni účastníci basketbalového týmu BC Wizard ve školní tělocvičně Švehlova v Praze – Záběhlicích týž den odpoledne.

Díky povinné školní docházce jsou ve vzorku rovnoměrně zastoupeni chlapci i dívky, možnost zvolit respondenty dle ročníků zamezila hrozbě oslovení žáků, kteří nevyhovují kritériem věk.

Zvolenou metodou a výběrem pedagogů, jakožto spolupracovníků, sběračů dotazníků, bylo docíleno těchto parametrů výzkumu:

- a) nízká časová a finanční náročnost,
- b) rovnocennost dotazování,
- c) vysoká návratnost.

Spolupracovníci nekorigovali respondenty žádnými dodatečnými informacemi, ti postupovali jen dle pokynů v dotazníku.

4.4 Analýza a vyhodnocení výsledků

Rozdáno bylo 116 dotazníků, odevzdáno bylo taktéž 116.

2 dotazníky byly ze šetření vyřazeny pro zmatečnost, byl logický rozpor v odpovědích. Platně vyhodnoceno bylo 114 dotazníků.

---

¹⁵³ ČESKÝ TELEKOMUNIKAČNÍ ÚŘAD. *Zemské televizní a digitální vysílání: Tabulka pokrytí*. [online]. Praha [cit. 2014-03-09]. Dostupné z: <http://dtv.ctu.cz/>

¹⁵⁴ HUK, J. *Mediální publikum a výzkum veřejného mínění*. Praha: Vysoká škola Jana Amose Komenského, 2007. s. 10-12. ISBN 978-80-86723-24-2.

Následující Tabulka 8 udává komplexní výsledky vyhodnocených odpovědí v provedeném výzkumu.

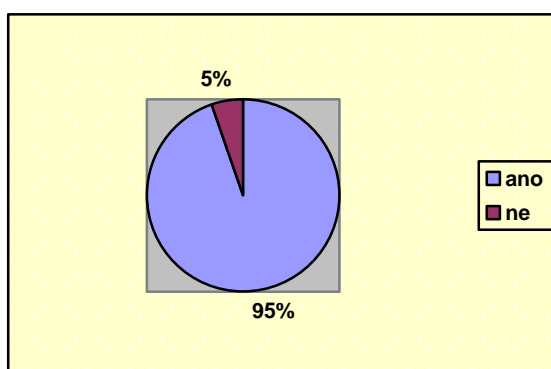
Tabulka 8: Komplexní vyhodnocení dotazníků

Otázka	celkem	o1	o2	o3	o4
<i>Můžeš doma sledovat televizní vysílání?</i> o1: ano, o2: ne	114	108	6		
<i>Viděl jsi v posledním týdnu alespoň jeden celý pořad na televizi Děčko?</i> o1: ano, o2: ne	108	36	72		
<i>Na Děčku jsem pořad nesledoval, protože...</i> o1: Děčko neznám, o2: ostatní televize vysílaly zajímavější pořady, o3: Děčko doma na televizi nechytáme, o4: jiné	72	14	44	6	8
<i>Můžeš používat internet? (je jedno jestli přes počítač, mobil nebo tablet)</i> o1: ano, o2: ne	114	104	10		
<i>Byl jsi na internetu poslední týden na stránkách Děčka? (www.decko.cz)</i> o1: ano, o2: ani nevím, že Děčko má internetové stránky, o3: byl jsem tam kdysi, ale nezaujaly mne, jsou lepší stránky	104	10	82	12	

Zdroj: Kaňka (vlastní šetření), Praha: 10. 3. 2014, respondentů 116, věk 8–12 let.

Otázka 1 slouží jako filtr. Podíl diváků ukazuje níže Graf 1.

Graf 1: Možnost sledovat televizní vysílání „Můžeš doma sledovat televizní vysílání?“

Odpovědělo 114 respondentů.

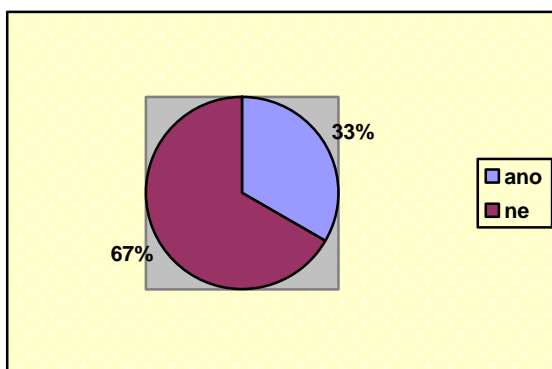
Zdroj: Kaňka (vlastní šetření), Praha: 10. 3. 2014, respondentů 116, věk 8–12 let.

„Ukazatel Zásah (Reach) je podíl osob z cílové skupiny, které strávily živým sledováním daného časového úseku alespoň jistou, předem stanovenou minimální dobu. Tato doba může být započtena absolutně, nebo jako proměnná část za delší časové úseky.“¹⁵⁵

Námi stanovená doba byla zjednodušena jako časový úsek jednoho pořadu. Ve vysílání programu ČT :D převažují krátké cykly blížící se stopáži, kterou porovnááme dle metodiky ČT (15 minut). Výjimkou je víkendové vysílání, kdy převažují pořady s delší stopáží. Tento faktor ovlivňuje i přesnost výsledku výzkumu, tak jak jej zobrazuje Graf 2.

Graf 2: Zásah cílové skupiny vysíláním

„Viděl jsi v posledním týdnu alespoň jeden celý pořad na televizi Děčko?“

Odpovědělo 108 respondentů.

Zdroj: Kaňka (vlastní šetření), Praha: 10. 3. 2014, respondentů 116, věk 8–12 let.

Hodnoty definované pro splnění tohoto ukazatele nebyly dosaženy přibližně o 10 %.

Hypotéza č. 2 se nepotvrdila.

Pro zpřesnění výsledku průzkumu je třeba rozšířit zkoumaný vzorek, případně použít údaje z TV metrového šetření ATO.

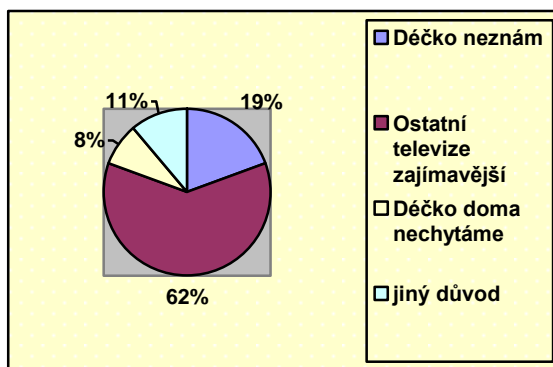
Bližší určení příčin výsledku může napomoci zapojení dalších nástrojů, které pomohou analyzovat výkon jednotlivých pořadů (cílených na námi definovanou cílovou skupinu), jedná se například o údaj o spokojenosti s jednotlivými pořady, jak jej provádí sama Česká televize od roku 1970.¹⁵⁶

¹⁵⁵ ATO. *Definice základních výpočetních ukazatelů*. [online]. Praha, 2014. [cit. 2014-03-12]. Dostupné z: <http://www.ato.cz/tv-vyzkum/metodika-pem-iv/definice-zakladnich-ukazatelu>

¹⁵⁶ *(Prvních) 10 let České televize*. Editor J. Pittermann, J. Saturová, V. Šnábl. Praha: Česká televize, c2002, ed. PR a Promotion. s. 365. ISBN 80-850-0537-9.

Další otázka zkoumá možné rizikové faktory, které ovlivnily negativně sledovanost dětského kanálu. Hypotéza č. 3 předpokládá, že nemožnost příjmu bude faktorem s nejnižším podílem. Výsledky průzkumu s podíly jednotlivých faktorů přináší následující Graf 3.

Graf 3: Rizikové faktory pro televizní vysílání
 „Na Děčku jsem pořad nesledoval, protože?“

Odpovědělo 72 respondentů.

Zdroj: Kaňka (vlastní šetření), Praha: 10. 3. 2014, respondentů 116, věk 8–12 let.

Hypotéza č. 3 se potvrdila.

Mimořádně významný podíl však vykazuje faktor atraktivnější alternativní nabídky. Možným dalším postupem je provést analýzu image. Jak uvádí Jitka Vysekalová: „Analýzu image bychom měli provádět hlavně, když má firma horší výsledky, než očekávala a empirická data nevysvětlují, proč nebyly očekávané či plánované výsledky dosaženy.“¹⁵⁷

Metodou, jak měřit image je například polaritní profil (sémantický diferenciál), případně analýza vnímání značky v konkurenčním kontextu.¹⁵⁸

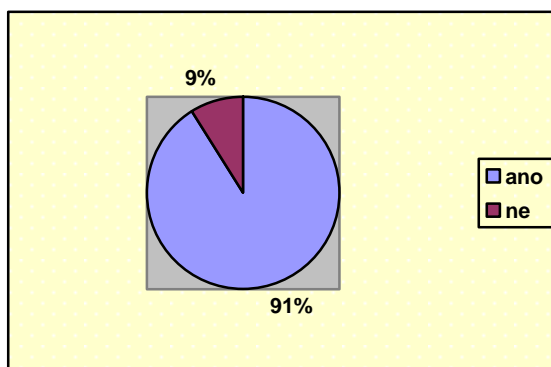
Otázka 4 slouží jako filtr, podíl počtu respondentů, kteří mohou používat internet, přináší níže Graf 4. Výsledek odpovídá zjištěním ČSÚ (kap. 3.2).

¹⁵⁷ VYSEKALOVÁ, J. a J. MIKEŠ. *Image a firemní identita*. Praha: Grada, 2009. s. 130. ISBN 978-80-247-2790-5.

¹⁵⁸ Více tamtéž, s. 134-148.

Graf 4: Možnost používat internet

„Můžeš používat internet?“

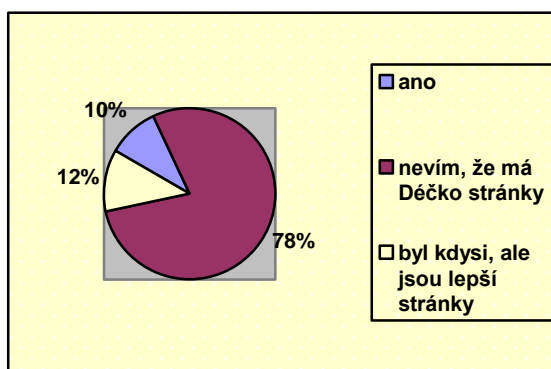
Odpovědělo 114 respondentů.

Zdroj: Kaňka (vlastní šetření), Praha: 10. 3. 2014, respondentů 116, věk 8–12 let.

Poslední ze sady otázek zjišťuje vztah cílové skupiny k webovému projektu www.decko.cz. Za rizikové faktory jsou označeny neznalost webu a nezaujetí uživatele při předcházející návštěvě. Hypotéza č. 4 předpokládá, že žádný z těchto parametrů není silně dominantní.

Graf 5: Oslovení nabídkou webového portálu

„Byl jsi na internetových stránkách Děčka poslední týden?“

Odpověděli 104 respondenti.

Zdroj: Kaňka (vlastní šetření), Praha 10. 3. 2014, respondentů 116, věk 8–12 let.

Hypotéza č. 4 se nepotvrdila.

Jako silně dominantní faktor se jeví neznalost existence webu Děčka. Řešením je posílení propagace internetového projektu.

Je možné použít nové nástroje self-promotion jako obrazové injektáže v pořadech, posílit intenzitu nasazování kampaňových spotů podporujících projekt na úkor objemu solitérních upoutávek na konkrétní pořady.

Vzhledem k značnému rozdílu výsledků šetření oproti námi nastolené hypotéze, se nabízí nutnost provést opětovné šetření na kontrolním vzorku a kontrola správnosti nastavených otázek.

Komplexně ukotvení projektu Děčka můžeme hodnotit jako:

- a) dostupný divákům/uživatelům,
- b) ohrožený tlakem konkurence ostatních televizních vysílatelů,
- c) nedostatečně komunikovaný v případě webového projektu.

ZÁVĚR

Postupující proces digitalizace se v uplynulých letech projevil i v oblasti televizního vysílání. V závislosti na probíhajících změnách došlo k proměně mediální krajiny. Česká televize, jako instituce veřejné služby, se adaptovala novým podmínkám v rámci projektu Programu digitalizace.

Ačkoli se může zdát, že proces přechodu na digitální zemské vysílání byl jen technologickou změnou, tato práce přiblížila další aspekty této problematiky.

Multiplexování umožnilo obohatit nabídku poskytovanou recipientům o dodatkové služby; digitální signál umožnil přenášet obraz ve vyšší kvalitě rozlišení. Asi nejviditelnější změnou, kterou mohli diváci zaznamenat, byl nárůst poskytovaných programů. Také ČT fragmentalizovala svou nabídku o nové programy a služby, které směřují k větší aktivitě diváků, interakci. Na významu postupně nabývá nelineární způsob šíření mediálních obsahů.

Nedílnou součástí procesu digitalizace jsou benefity pro stát označované jako digitální dividenda. I díky přechodu na nový způsob šíření vysílání mohou občané v dohledné době očekávat pokrytí území státu mobilním vysokorychlostním přístupem k internetu.

Česká televize umožnila svým kooperativním chováním rozběhnout celý proces v době, kdy se ho snažily blokovat soukromé stanice, které se nechtěly dělit o svůj podíl na trhu s reklamou s novými stanicemi, v procesu splnila úlohu stabilizačního činitele.

Zároveň došlo uvnitř instituce k rozsáhlým technologickým a organizačním změnám, nově se přistupuje k systému informování diváka o vysílaných pořadech formou oslovování cílových skupin v self-promo blocích. Novému prostředí se přizpůsobil také systém odbavování zpravodajských relací, který je v celém řetězci od sběru materiálu po odbavení zcela digitální. Možným předmětem budoucího zkoumání může být změna skladby a dynamiky zpravodajských relací v závislosti na zavedení nových technologií.

Tato práce sledovala změny v programové nabídce jednotlivých okruhů v závislosti na postupném nárůstu pokrytí diváků signálem tematických programů. Výraznou změnou bylo zrušení křížových repríz mezi programy ČT1 a ČT2 v lednu 2011, které umožnilo emancipovat druhý program jako plnohodnotný a přijít s odvážnou myšlenkou, kdy pořady vysílané v určitém dni odpovídaly vždy ústřednímu tématu.

Probíhající proces globalizace vede ve svém důsledku k unifikaci nabízených televizních formátů, proces fragmentarizace programové nabídky pak snižuje rozpočty pro jednotlivé stanice a vytváří další tlak v podobě nedostatku volných televizních profesionálů na pracovním trhu. Rizikem pro Českou televizi může být také, vzhledem k omezeným možnostem financování reklamou, vyšší závislost na politické moci, která určuje výši koncesionářských poplatků.

Naopak příležitostí je možnost lépe oslovovat konkrétní cílovou skupinu programovou nabídkou, zapojit zpětný kanál pro navázání obousměrné komunikace. Vyšší vysílací plocha dovoluje i menšinovým žánrům oslovovat publikum v příznivějších vysílacích časech než za éry dvou analogových programů.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Seznam použitých českých zdrojů

(Prvních) 10 let České televize. Editor J. Pittermann, J. Saturková, V. Šnábl. Praha: Česká televize, c2002, ed. PR a Promotion. ISBN 80-850-0537-9.

BARTÁK, J. *Personální řízení, současnost a trendy*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2011. ISBN 978-80-7452-020-4.

DUSPIVA, Z. *Digitalizace jako budoucnost elektronických médií*. Praha: Votobia, 2004. ISBN 80-722-0169-7.

HAVLÍK, R. *Úvod do sociologie*. 5. vyd. Praha: Karolinum, 2007. ISBN 978-802-4613-857.

HUK, J. *Mediální publikum a výzkum veřejného mínění*. Praha: Vysoká škola Jana Amose Komenského, 2007. ISBN 978-80-86723-24-2.

KNOLL, A. Ohlédnutí za digitalizací v českých knihovnách. *Digitalizace aneb Konec oslích uší: sborník vydaný u příležitosti stejnojmenné konference konané 14.-16.6.2010 v Městské knihovně v Praze*. Praha: Městská knihovna v Praze, 2010. ISBN 978-80-85041-32-3.

KOUŘIL, V. a J. MACEK. „Postmoderní publikum se učí o tom, co je reálné, od mistrů iluze“: rozhovor s Jaromírem Volkem. *Revue pro média: časopis pro kritickou reflexi médií*. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu HOST, 2004, IV, č. 10. ISSN: 1214-7494.

MUSIL, J. *Elektronická média v informační společnosti*. Praha: Votobia, 2003. ISBN 80-722-0157-3.

MUSIL, J. *Sociální a mediální komunikace*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2010. ISBN 978-807-4520-020.

NEGROPONTE, N. *Digitální svět: Being Digital*. Praha: Management Press, 2001. ISBN 80-726-1046-5.

NOVOTNÝ, L. *Politologie*. Vyd. 2., dopl. a přeprac. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2010. ISBN 978-807-4520-037.

- SAVICKÝ, N. Televize veřejné služby v proměnách času. *Veřejná služba ve veřejnoprávních médiích: sborník textů ze semináře: Český Krumlov 8. a 9. listopadu 2002*. Praha: Česká média v nakl. Votobia Praha, 2003. ISBN 80-7220-142-5.
- ŠMÍD, M. Digitalizace médií v historii a současnosti. *Institucionalizace (ne)odpovědnosti: globální svět, evropská integrace a české zájmy*. Editor J. Kabele, L. Mičoch. Praha: Karolinum, 2001. ISBN 80-246-0378-0.
- ŠTOLL, M. *1. 5. 1953 - zahájení televizního vysílání: zrození televizního národa*. Praha: Havran, 2011. Ed. Dny, které tvořily české dějiny, sv. 31. ISBN 978-808-7341-063.
- ŠTROBLOVÁ, S. *Film a televize jako audiovizuální zprostředkování světa: Filmová a televizní dramaturgie a programová skladba*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2009. ISBN 978-80-86723-73-0.
- TOMEK, I. a P. DVOŘÁK. *Digitalizace televizního vysílání v ČR*. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4518-3.
- TRPÁK, K. a D. LÍŠKA. Konečná, prosím, přestupte si. *Stereo a video: Technický a spotřebitelský měsíčník*. Praha: Trade and Leisure publications, 2000, roč. 8, č. 2. ISSN 1210-7026.
- VERNER, P. *Úvod do praktické žurnalistiky*. Vyd. 2., přeprac. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2010. ISBN 978-80-86723-87-7.
- VYSEKALOVÁ, J. a J. MIKEŠ. *Image a firemní identita*. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-2790-5.
- VYSEKALOVÁ, J. a J. MIKEŠ. *Reklama: jak dělat reklamu*. 3., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2010. Marketing (Grada). ISBN 978-80-247-3492-7.
- ŽANTOVSKÝ, P. *Česká politika a média po roce 1989*. Praha: Institut Václava Klause, 2013. ISBN 978-80-87806-02-9.

Seznam použitých internetových zdrojů

AUST, O. Čerstvý šéf ČT Dvořák v Janečkově linii: zachovejme původní logo televize. *Mediář.cz*. [online]. Praha, 2012. [cit. 2014-02-16]. ISSN 1804-7238. Dostupné z: <http://www.mediar.cz/cerstvy-sef-ct-dvorak-v-janeckove-linii-zachovejme-puvodni-logo-televize/>

AUST, O. Redesign ČT24 zblízka: jak funguje modrá a dataféry ve znělkách. *Mediář.cz*. [online]. Praha, 2014. [cit. 2014-02-17]. ISSN 1804-7238. Dostupné z: <http://www.mediar.cz/redesign-ct24-zblizka-jak-funguje-modra-a-datasfery-ve-znelkach/>

ATO. *Definice základních výpočetních ukazatelů*. [online]. Praha, 2014. [cit. 2014-03-12]. Dostupné z: <http://www.ato.cz/tv-vyzkum/metodika-pem-iv/definice-zakladnich-ukazatelu>

CISCO. *Cisco Visual Networking Index: Global Mobile Data Traffic Forecast Update, 2012–2017*. [online]. San Jose, 2013 [cit. 2014-01-29]. Dostupné z: http://www.cisco.com/en/US/solutions/collateral/ns341/ns525/ns537/ns705/ns827/white_paper_c11-520862.html

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Vybavenost domácností osobním počítačem a internetem podle typu domácnosti, velikosti obce, příjmové skupiny krajů (ICT0070PU_KR)*. [online] © 2014 [cit. 2014-02-07]. Dostupné z: http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?vo=null&childsel0=2&cislotab=ICT0070PU_KR&kapitola_id=420&voa=tabulka&go_zobraz=1&childsel0=2

ČESKÝ TELEKOMUNIKAČNÍ ÚŘAD. *Digitální dividenda: informační a komunikační dokument ČTÚ*. [online]. Praha, 2008 [cit. 2014-01-29]. Dostupné z: http://www.ctu.cz/cs/download/digitalni_dividenda/080808_digitalni_dividenda.pdf

ČESKÝ TELEKOMUNIKAČNÍ ÚŘAD. *Digitální dividenda II: informační a komunikační dokument ČTÚ*. [online]. Praha, 2009 [cit. 2014-01-29]. Dostupné z: http://www.ctu.cz/cs/download/digitalni_dividenda/090205_digitalni_dividenda.pdf

ČESKÝ TELEKOMUNIKAČNÍ ÚŘAD. *Návrh "Strategie správy spektra"*. [online]. Praha, 2013 [cit. 2014-01-29]. Dostupné z: http://www.ctu.cz/cs/download/aktualni-informace/strategie_spektra_navrh_do_vk.pdf

ČESKÝ TELEKOMUNIKAČNÍ ÚŘAD. *Závěrečná zpráva č. 9: Vyhodnocení průběhu přechodu zemského analogového televizního vysílání na zemské digitální televizní vysílání.* [online]. Praha, 2012 [cit. 2014-02-02]. Dostupné z:

http://www.ctu.cz/cs/download/digitalni_vysilani/zprava-09_vyhodnoceni_tpp_30_08_2012.pdf

ČESKÝ TELEKOMUNIKAČNÍ ÚŘAD. *Zemské televizní a digitální vysílání: Tabulka pokrytí.* [online]. Praha, 2014. [cit. 2014-02-19]. Dostupné z: <http://dtv.ctu.cz/>

ČESKÁ TELEVIZE. *Archiv a programové fondy: Historie archivu.* [online]. Praha. [cit. 2014-02-08]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/archiv-a-programove-fondy-ct/historie/>

ČESKÁ TELEVIZE. *Dlouhodobé plány programového, technického a ekonomického rozvoje České televize na roky 2006-2010.* [online]. Praha. [cit. 2014-02-08].

Dostupné z: http://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/rada-ct/dokumenty/Plany_rozvoje_2006-2010.pdf

ČESKÁ TELEVIZE. *Dlouhodobé plány programového, technického, personálního a ekonomického rozvoje České televize na roky 2011-2015.* [online]. Praha, 2011. [cit. 2014-02-08]. Dostupné z: http://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/rada-ct/dokumenty/Plany_rozvoje_2011-2015.pdf

ČESKÁ TELEVIZE. *Hybridní televize HbbTV.* [online]. Praha. [cit. 2014-02-07].

Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/hbbtv/>

ČESKÁ TELEVIZE. *Mobilní aplikace České televize.* [online]. Praha. [cit. 2014-02-07].

Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/aplikace/>

ČESKÁ TELEVIZE. *Otázky k novému vizuálnímu stylu České televize.* [online]. Praha, 2012 [cit. 2014-02-17]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/nove-logo/otazky-a-odpovedi/>

ČESKÁ TELEVIZE. *Přehled nákladů na přípravu a vysílání ČT :D a ČT ART a jejich financování.* [online]. 2013, s. 2 [cit. 2014-02-18]. Dostupné z:

<http://img.ceskatelevize.cz/boss/document/239.pdf?v=1>

ČESKÁ TELEVIZE. Přejchod na digitální pozemní televizní vysílání v České republice a úloha televize veřejné služby v tomto procesu. *Výroční zpráva o činnosti České televize v roce 2001*. [online]. Praha, 2002 [cit. 2014-02-05]. Dostupné z: http://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/rada-ct/vyrocni_zpravy/zprava2001.pdf

ČESKÁ TELEVIZE. *Společný postup České televize a Českého telekomunikačního úřadu v procesu digitalizace*. [online]. Praha, 2007 [cit. 2014-02-02]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/press/digitalizace/?id=2211&strana=6=23&category=6>

ČESKÁ TELEVIZE. *Televizní program*. [online]. Praha, 2014. [cit. 2014-02-17]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/tv-program/>

ČESKÁ TELEVIZE. *Výroční zpráva o činnosti České televize v roce 2004*. [online]. Praha, 2005 [cit. 2014-02-05]. Dostupné z: http://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/rada-ct/vyrocni_zpravy/zprava2004.pdf

ČESKÁ TELEVIZE. *Výroční zpráva o činnosti České televize v roce 2005*. [online]. Praha, 2006 [cit. 2014-02-06]. Dostupné z: http://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/rada-ct/vyrocni_zpravy/zprava2005.pdf

ČESKÁ TELEVIZE. *Výroční zpráva o činnosti České televize v roce 2007*. [online]. Praha, 2008 [cit. 2014-02-17]. Dostupné z: http://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/rada-ct/vyrocni_zpravy/zprava2007_vyrocni_zprava.pdf

ČESKÁ TELEVIZE. *Výroční zpráva o činnosti České televize v roce 2010*. [online]. Praha, 2011. [cit. 2014-02-08]. Dostupné z: http://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/rada-ct/vyrocni_zpravy/zprava2010.pdf?ver=1.03

ČESKÁ TELEVIZE. *Výroční zpráva o činnosti České televize v roce 2011*. [online]. Praha, 2012. [cit. 2014-02-09]. Dostupné z: http://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/rada-ct/vyrocni_zpravy/zprava2011.pdf

ČESKÁ TELEVIZE. *Výroční zpráva o činnosti České televize v roce 2012*. [online]. Praha, 2013. [cit. 2014-02-09]. Dostupné z:

http://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/rada-ct/vyrocní_zpravy/zprava2012.pdf?ver2

ČESKÁ TISKOVÁ KANCELÁŘ. *Historie ČTK: Období nezávislého zpravodajství po roce 1989*. [online]. Praha, 2011. [cit. 2014-02-05]. Dostupné z: http://www.ctk.cz/o_ctk/historie/#5

DIGIZONE. *Co všechno standard DVB-T pokrývá: Principy přenosu dat za pomoci digitálního vysílání*. [online]. [cit. 2014-01-30]. Dostupné z: <http://www.digizone.cz/specialy/jak-funguje-dvb-t/pokryti-dvb-t/>

DIGIZONE. *Modulace a vysílání*. [online]. [cit. 2014-01-30]. Dostupné z: <http://www.digizone.cz/specialy/jak-funguje-dvb-t/modulace-vysilani/>

DVOŘÁK, P. *KROK do digitální budoucnosti, Česká televize 2012-2017: Koncepce dalšího rozvoje a fungování ČT jako televize veřejné služby*. [online]. 2011 [cit. 2014-02-13]. Dostupné z: <http://img2.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/rada-ct/dokumenty/projekty-kandidatu-gr-2011/petr-dvorak-projekt.pdf>

DVOŘÁK, T. *Vysílání sportovního kanálu ČT4 Sport v roce 2006*. [online]. Brno, 2012. Bakalářská práce, Masarykova Univerzita, FSS, vedoucí práce Mgr. V. Pruša. Dostupné z: https://is.muni.cz/th/360182/fsps_b/Dvorak_Tomas_-_bakalarska_prace_l._gsz34.txt

HANUŠ, P. Zpráva o dalším postupu prací při přípravách kanálů ČT:D a ČTart: Materiál pro RČT. In: ČESKÁ TELEVIZE. [online]. Praha, 2013 [cit. 2014-02-18]. Dostupné z: <http://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/rada-ct/dokumenty/zprava-o-postupu-praci-pri-pripravach-ctd-a-ctart.pdf?v=0>

KRUPIČKA, M. a D. KŘÍŽOVÁ. *Historie rozhlasu v kostce*. [online]. Praha [cit. 2014-02-13]. Dostupné z: http://www.rozhlas.cz/rozhlasovahistorie/historie/_zprava/682506

MATHÉ, I. *Televize veřejné služby pro třetí tisíciletí. Louč*. [online]. 1998 [cit. 2014-02-05]. Dostupné z: <http://www.louc.cz/milenium.rtf>

NEDVÍDEK, J. *Nový vizuální styl ČT: rozhovor s vedoucí vizuální prezentace Pavlou Hromkovou. Design portál*. [online]. 2007 [cit. 2014-02-17]. Dostupné z: <http://www.designportal.cz/rozhovory/ceska-televize-pavla-hromkova.html>

POTŮČEK, J. ČT 2 čekají od ledna změny: pevné vysílací schéma a tematicky zaměřené dny. *Digizone*. [online]. 2010 [cit. 2014-02-17]. ISSN 1801-4933. Dostupné z: <http://www.digizone.cz/clanky/ct-2-cekaji-od-ledna-zmeny-pevne-schema/>

POTŮČEK, J. Nechci mít z ČT 2 intelektuální ghetto, říká programová ředitelka České televize. *Digizone*. [online]. 2010 [cit. 2014-02-09]. ISSN 1801-4933. Dostupné z: <http://www.digizone.cz/clanky/fricova-nechci-mit-z-ct-2-intelektualni-ghetto/>

POTŮČEK, J. Nová grafika České televize. Jak se vám líbí?: Kompletní redesign všech kanálů. *Digizone*. [online]. 2007 [cit. 2014-02-17]. ISSN 1801-4933. Dostupné z: <http://www.digizone.cz/clanky/nova-grafika-ceske-televize-jak-se-vam-libi/>

POTŮČEK, J. Virtuální multiplex 1a může ČT posloužit i k přechodu na DVB-T2, věří Ivo Ferkl a Pavel Hanuš. *Digizone*. [online]. 2013 [cit. 2014-02-19]. ISSN 1801-4933. Dostupné z: <http://www.digizone.cz/clanky/virtualni-multiplex-1a-muze-ct-pripadne-poslouzit-i-k-prechodu-na-dvb-t2-veri-ivo-ferkl-a-pavel-hanus/#ic=serial-box&icc=text-title>

RADA PRO ROZHLASOVÉ A TELEVIZNÍ VYSÍLÁNÍ. *Zpráva o stavu vysílání a činnosti Rady ČR pro rozhlasové a televizní vysílání za období 1. 1. 1999 – 31. 12. 1999*. [online]. Praha, 2000 [cit. 2014-02-01]. Dostupné z: <http://www.rrtv.cz/cz/files/zpravy/zprava1999.zip>

RADA PRO ROZHLASOVÉ A TELEVIZNÍ VYSÍLÁNÍ. *Zpráva o stavu vysílání a činnosti Rady ČR pro rozhlasové a televizní vysílání za období 1. 1. 2000 – 31. 12. 2000*. [online]. Praha, 2001 [cit. 2014-02-05]. Dostupné z: <http://www.rrtv.cz/cz/files/zpravy/zprava2000.zip>

RADA PRO ROZHLASOVÉ A TELEVIZNÍ VYSÍLÁNÍ. *Zpráva o stavu vysílání a činnosti Rady pro rozhlasové a televizní vysílání za rok 2006*. [online]. Praha, 2007, s. 115. [cit. 2014-02-02]. Dostupné z: www.rrtv.cz/cz/files/zpravy/VZ2006_070220_web.pdf

TOMAN, J. a I. PROCHÁZKA. *Technické základy DVB-T*. [online]. Praha: Česká televize [cit. 2014-01-30]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/technika/digitalni-pozemni-vysilani-dvb-t/technicke-zaklady/>

Seznam ostatních zdrojů

HANUŠ, P. *Digitalizace terestrického televizního vysílání*. Praha: 2006.

HANUŠ, P. *Představení Programu digitalizace Radě ČT*. Praha: 2004.

HANUŠ, P. *Vše o digitalizaci programů ČT (TK)*. Praha: 2010.

OTÁHAL, L. *Propojení televizních signálů na pracoviště Centrálního dispečinku spojových služeb ČT*. Praha: Česká televize, 2005.

PRÍKAZSKÝ, V. Digitální stanice Českého rozhlasu. *Vysíláme digitálně: Sborník příspěvků z jarního semináře pořádaného Sdružením pro rozhlasovou tvorbu a Katedrou žurnalistiky FSV UK 26. dubna 2006 v Karolinu*. Praha: Sdružení pro rozhlasovou tvorbu, 2006.

SATURKOVÁ, J. *Ročenka České televize 2002*. Praha: Česká televize, 2003. Ed. útvaru komunikace. ISBN 80-85005-47-6.

Sdělení Komise 2009/C 257/01 ze dne 27. října 2009 o použití pravidel státní podpory na veřejnoprávní vysílání. In: *Úřední věstník Evropských společenství*. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2009:257:0001:0014:CS:PDF>

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/36/ES ze dne 30. června 1997, kterou se mění směrnice Rady 89/552/EHS o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících provozování televizního vysílání. In: *Úřední věstník Evropských společenství*. 1997, L. 202, kap. 06, sv. 2, s. 321-331. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=DD:06:02:31997L0036:CS:PDF>

Sněmovní tisk 482/0. *Vládní návrh č. 482 na vydání zákona o rozhlasovém a televizním vysílání: Důvodová zpráva*. In: PSP ČR: Digitální depozitář. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?o=3&ct=482&ct1=0>

Sněmovní tisk 780/0. *Vládní návrh č. 780 zákona, kterým se mění zákon č. 468/1991 Sb. o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění pozdějších předpisů*. In: PSP ČR: Digitální depozitář. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?o=3&ct=780>

TOMAN, J. *Bezpečná technologie ve zpravodajství*. Praha: Česká televize, 2007.

TRPÁK, K. *Širokoúhlé vysílání a HDTV (High Definition Television)*. Praha: Česká televize, 2007.

LÍŠKA, D. *Přehled současných digitálních systémů*. Praha: Česká televize, 2007.

MOULÍK, K. *Dodatkové služby*. Praha: Česká televize, 2007.

Usnesení vlády ČR ze dne 26. ledna 2011 č. 78: k postupu Českého telekomunikačního úřadu při správě vybraných částí rádiového spektra se zaměřením na podporu poskytování služeb vysokorychlostního přístupu v období do roku 2012. In: *Nařízení vlády*. Praha, 2011. Dostupné z: https://apps.odok.cz/djv-agenda?p_p_id=agenda_WAR_odokkpl&p_p_lifecycle=2&p_p_state=normal&p_p_mode=view&p_p_resource_id=downloadAttachment&p_p_cacheability=cacheLevelPage&p_p_col_id=column-2&p_p_col_count=1&agenda_WAR_odokkpl_attachmentPid=KORN97AT28LA

Vyhláška Ministerstva kultury č. 233 ze dne 22. května 2001, kterou se vydává Seznam událostí značného společenského významu. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2001, částka 87, s. 5066. Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3665>

Zákon č. 39 z 23. ledna 2001 o České televizi. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2001, s. 778-783. Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3592>

Zákon č. 127 ze dne 22. února 2005 o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2005, částka 43, s. 1330-1404. Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3435>

Zákon č. 231 ze dne 17. května 2001 o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2001, částka 87, s. 5038-5064. Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3665>

Zákon č. 302 ze dne 6. září 2011, kterým se mění zákon č. 483/1991 Sb., o České televizi, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. In: *Sbírka zákonů*

České republiky. 2011, částka 106, s. 3834-3837. Dostupné z:
<http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=z&id=23004>

Zákon č. 304 ze dne 1. listopadu 2007, kterým se mění některé zákony v souvislosti s dokončením přechodu zemského analogového televizního vysílání na zemské digitální televizní vysílání. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2007, částka 99, s. 4118-4124. Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=5190>

Zákon č. 348 ze dne 5. srpna 2005 o rozhlasových a televizních poplatcích a o změně některých zákonů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2005, částka 122, s. 6041-6046. Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=4720>

Zákon č. 499 ze dne 30. června 2004 o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2004, částka 173, s. 9742-9779. Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=4477>

SEZNAM ZKRATEK

A/D	převod signálu z analogové do číslicové podoby
ATO	Asociace televizních organizací
ATM	optické spoje
CD	kompaktní disk
CDG	Czech DVB Group
CI	Corporate Identity, firemní identita
ČNTS	Česká nezávislá televizní společnost
ČRa	České radiokomunikace
ČRo	Český rozhlas
ČT	Česká televize
ČTÚ	Český telekomunikační úřad
DNPS	Digital News Production System
DAPF	digitalizace archivních a programových fondů
DVP	denní vysílací plán, generován Koordinací vysílání pro odbav. pracoviště
DVB-T	zemské digitální televizní vysílání
DVB-S	satelitní digitální televizní vysílání
EBU	Evropská vysílací unie, sdružení veřejnoprávních vysílatelů
EPG	elektronický programový průvodce
EU	Evropská unie
FCC	Federal Communications Commission, národní regulátor (USA)
GŘ	generální ředitel
GSM	mobilní systém 2. generace
H264	obrazový kodek MPEG
AVC	
265	obrazový kodek MPEG
HEVC	
HbbTV	Hybrid Broadcast Broadband TV
HDTV	formát vysílání ve vysoké kvalitě obrazu
IPTV	přenos televize přes internet
LCD	Liquid Crystal Display, zobrazovač na bázi tekutých krystalů
LED	Light-Emitting Diode, zobrazovač na bázi diod
LTE	Long Term Evolution, širokopásmové mobilní připojení
MHP	Multimedia Home Platform, standard pro digitální aplikace
MPEG	metoda komprese audio a video dat
NKS	Národní koordinační skupina pro přechod na digitální vysílání
UMTS	Universal Mobile Telecommunication Service, 3. generace připojení
PDC	Program Delivery Control, řízení záznamu dle času vysílání
RGŘ	rozhodnutí generálního ředitele
RRTV	Rada pro rozhlasové a televizní vysílání
SDI	normovaný standard přenosu studiového digitálního signálu
SSU	System Software Update, aktualizace programového vybavení televizoru
TPP	Technický plán přechodu
TPS	tvůrčí programové skupiny
VOD	Video on Demand, přehrání pořadu na konkrétní vyžádání divákem
VPS	Video Programming System, řízené nahrávání videorekordérů
VS	Vysílací schéma

SEZNAM OBRÁZKŮ, GRAFŮ a TABULEK

Seznam obrázků

Obrázek 1: Schéma přenosu zemského digitálního vysílání	13
Obrázek 2: Kmitočtové spektrum	21
Obrázek 3: Přejít k HDTV	23
Obrázek 4: Odhad růstu přenesených mobilních dat	24
Obrázek 5: Schéma vazeb Programu digitalizace	40
Obrázek 6: Schéma obsahových služeb	41
Obrázek 7: Organizační struktura ČT	47
Obrázek 8: Loga programů České televize	53
Obrázek 9: Loga České televize z roku 1997	54
Obrázek 10: Současná loga České televize	56

Seznam grafů

Graf 1: Možnost sledovat televizní vysílání	66
Graf 2: Zásah cílové skupiny vysíláním	67
Graf 3: Rizikové faktory pro televizní vysílání	68
Graf 4: Možnost používat internet	69
Graf 5: Oslovení nabídkou webového portálu	69

Seznam tabulek

Tabulka 1: Filmové formáty	15
Tabulka 2: Programová analýza	20
Tabulka 3: Pokrytí signálem zemského televizního vysílání	31
Tabulka 4: Souběžné vysílání 2010	61
Tabulka 5: Souběžné vysílání 2011	62
Tabulka 6: Souběžné vysílání 2012	63
Tabulka 7: Souběžné vysílání Podzim 2013	64
Tabulka 8: Komplexní vyhodnocení dotazníků	66

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A – Časová osa: Proces digitalizace ČT	I
Příloha B – Dotazník.....	II

PŘÍLOHY

Příloha A – Časová osa: Proces digitalizace ČT

1974	zařízení „digitální korektor časové chyby“
1984	HDTV technologii na KH představila společnost NHK
1988	v Gramofonových závodech počátek výroby digitálního záznamu
01.06.1990	vyhlášena soutěž FCC na náhradu analog. systému NTSC
01.01.1992	vznik České televize
23.09.1993	Valná hromada sdružení DVB
jaro 1994	Česká televize členem DVB
1994	odbavovací pracoviště pracují s digitálním obrazovým signálem
30.06.1997	přijata Směrnice Rady ES o Televizi bez hranic
26.08.1998	instalace digitálních satelitních přijímačů EBU
1998	redesign, nové identity ČT1 a ČT2
12.05.2000	experimentální zemské digitální vysílání ČT skrze ČRa
01.05.2005	začátek vysílání ČT24
10.02.2006	začátek vysílání ČT4 sport
12.12.2006	zahájeno vysílání EPG
31.12.2006	zrušena funkce programových hlasatelů
01.03.2007	dohoda ČT a ČTÚ o dalším postupu digitalizace
září 2007	nové grafické prostředí se staničními slogany
31.08.2009	zahájeno vysílání v HD rozlišení skrze technologii DVB-S
01.08.2010	vznik divize Nová média
01.01.2011	v platnosti nová organizační struktura s řediteli okruhů
08.06.2011	GŘ J. Janeček oznámil rezignaci
06.09.2011	novela upravila mj. pravidla financování ČT
30.11.2011	ukončení analogového zemského vysílání
2013	plánování upoutávek dle zásahu cílových skupin
31.08.2013	začátek vysílání ČT :D, ČT art

Příloha B – Dotazník

Dotazník: požadované odpovědi, prosím, zakroužkuj.
(pokud ti není mezi 8-12 lety, tak dotazník nevyplňuj!)

1. **Můžeš doma sledovat televizní vysílání?** *ano* *ne*

Pokud jsi na tuto první otázku odpověděl ne, tak přeskoč na Otázku č. 4

2. **Viděl jsi v posledním týdnu alespoň jeden celý pořad na televizi Děčko?** *ano* *ne*

Pokud jsi odpověděl, že ano, tak přeskoč na Otázku č. 4

3. **Na Děčku jsem pořad nesledoval, protože?**

Děčko ani neznám.

ostatní televize vysílaly zajímavější pořady.

Děčko doma na televizi nechytáme.

jiný důvod

4. **Můžeš používat internet?** (je jedno jestli přes počítač, mobil nebo tablet) *ano* *ne*

Pokud jsi na tuto otázku odpověděl ne, tak odevzdej, prosím, dotazník

5. **Byl jsi na internetu poslední týden na stránkách Děčka?** (www.decko.cz)

ano

Ani nevím, že Děčko má internetové stránky

byl jsem tam kdysi, ale nezaujaly mne, jsou lepší stránky

Dotazník, prosím, odevzdej.

Zdroj: Kaňka, Praha: 10. 3. 2014.

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Petr Kaňka

Obor: Sociální a mediální komunikace

Forma studia: Bakalářské kombinované studium

Název práce: Česká televize a proces digitalizace televizního vysílání

Rok: 2014

Počet stran textu bez příloh: 68

Celkový počet stran příloh: 2

Počet titulů českých použitých zdrojů: 21

Počet titulů zahraničních použitých zdrojů: 0

Počet internetových zdrojů: 43

Počet ostatních zdrojů: 23

Vedoucí práce: PhDr. Helena Havlíková